

ਅਰਾਧਨਾ ਦੀ ਸੇਵਕਾਈ ਵਿਚ

1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਦੇ ਦੂਸਰੇ ਅਧਿਆਇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਦਿਆਂ ਹੀ, ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਇਹ ਜਨਤਕ ਅਰਾਧਨਾ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ। ਵੱਖ ਵੱਖ ਲੇਖਕਾਂ ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦੇ ਢੇਰ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਅਧਿਐਨ ਦੇ ਲਈ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜੋ ਧਰਮ-ਗਿਆਨ ਸਪੈਕਟ੍ਰਮ (ਪ੍ਰਤਿਬਿੰਬ) ਦੇ ਇੱਕ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਸਿਰੇ ਤੱਕ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਲਗਭਗ ਹਰ ਇੱਕ ਚੀਜ਼ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਭਿੰਨਤਾਵਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਹਰ ਇੱਕ ਦੇ ਅਧਿਆਇ 2 ਦੇ ਲਈ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਹੁੰਦਾ ਹੈ: “ਜਨਤਕ ਅਰਾਧਨਾ।”

ਇਸ ਸਿੱਟੇ ਦੇ ਲਈ ਵੱਖ ਵੱਖ ਲੇਖਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਤਰਕਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਹ ਹਨ:

ਹੱਥ ਉਠਾ ਕੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਨੀ ਜਨਤਕ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਵਿਚ ਰਵਾਇਤੀ ਸੀ।

ਹਾਕਮਾਂ ਦੇ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਪੈਲੂਸ ਦੀਆਂ ਹਿਦਾਇਤਾਂ ਜਨਤਕ ਅਰਾਧਨਾ ਵਿਚ ਅਸਹਿਮਤੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਹਾਕਮਾਂ ਦੇ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਨ ਸੰਬੰਧੀ ਯਹੂਦੀ ਵਿਵਾਦ ਦੀ ਯਾਦ ਦਿਵਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਜੇਕਰ ਇਹ ਹਵਾਲਾ ਜਨਤਕ ਅਰਾਧਨਾ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਇੱਕ ਇਸਤਰੀ ਨੂੰ ਕਿਤੇ ਵੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕ ਦੇਵੇਗਾ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਘਰ ਵਿਚ ਵੀ।

ਆਇਤਾਂ 11 ਅਤੇ 12 ਜੋ 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 14:34, 35 ਦੇ ਸਮਾਂਤਰ ਹਨ, ਜੋ ਯਕੀਨੀ ਤੌਰ ਤੇ ਜਨਤਕ ਅਰਾਧਨਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ (ਵੇਖੋ 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 14:23)।

ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਕਿ ਅਧਿਆਇ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਜਨਤਕ ਅਰਾਧਨਾ ਹਰ ਇੱਕ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ, ਪਰ ਇਹ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਸਾਨੂੰ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਕ ਜਗਾ ਦੇ ਦੇਵੇਗਾ।

ਜਨਤਕ ਅਰਾਧਨਾ ਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਹਮੇਸ਼ਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਨਿਜੀ ਅਰਾਧਨਾ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੈ, ਪਰ ਜਨਤਕ ਅਰਾਧਨਾ ਕਲੀਸੀਆ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਜੋੜਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜਨਤਕ ਅਰਾਧਨਾ ਕਲੀਸੀਆ ਦਾ ਇੱਕ ਪਹਿਲੂ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਵੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਫ਼ਸੂਸ ਵਿਚ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ ਦੇ ਬਾਰੇ ਹਿਦਾਇਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ ਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ।

ਅਧਿਆਇ 2 ਨੂੰ ਲਗਭਗ ਦੋ ਬਰਾਬਰ ਭਾਗਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਵੰਡਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ (2:1-7, 8-15), ਹਰੇਕ ਨੂੰ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ *ὄψω* (ਓਨ) ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ, ਫਿਰ ਉਸ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ “ਫਿਰ” (2:1) ਅਤੇ “ਇਸ ਲਈ” (2:8)। ਪੈਲੂਸ ਨੇ “ਸਾਰੇ ਮਨੁੱਖਾਂ” ਦੇ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ (2:1-7)। ਫਿਰ ਉਸ ਨੇ ਅਰਾਧਨਾ ਸਭਾ ਵਿਚ ਪੁਰਖਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨੂੰ (2:8) ਅਤੇ ਅਰਾਧਨਾ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਇਸਤਰੀਆਂ

ਦੇ ਵਿਹਾਰ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਤ ਕੀਤਾ (2:9-15)।

“ਸਾਰਿਆਂ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੇ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ” (2:1-7)

‘ਸੋ ਮੈਂ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਤਰੀਕ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਜੋ ਬੇਨਤੀਆਂ, ਪ੍ਰਾਰਥਨਾਂ, ਅਰਦਾਸਾਂ ਅਤੇ ਧੰਨਵਾਦ ਸਭਨਾਂ ਮਨੁੱਖਾਂ ਲਈ ਕੀਤੇ ਜਾਣ।² ਪਾਤਸ਼ਾਹਾਂ ਅਤੇ ਸਭਨਾਂ ਮਰਾਤਬੇ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਲਈ ਭਈ ਅਸੀਂ ਪੂਰੀ ਭਗਤੀ ਅਤੇ ਗੰਭੀਰਤਾਈ ਵਿੱਚ ਚੈਨ ਅਤੇ ਸੁਖ ਨਾਲ ਉਮਰ ਭੋਗੀਏ।³ ਸਾਡੇ ਮੁਕਤੀ ਦਾਤੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਹਜ਼ੂਰ ਇਹੋ ਭਲਾ ਅਤੇ ਪਰਵਾਨ ਹੈ।⁴ “ਜੇ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਭਈ ਸਾਰੇ ਮਨੁੱਖ ਬਚਾਏ ਜਾਣ ਅਤੇ ਓਹ ਸਤ ਦੇ ਗਿਆਨ ਤੀਕ ਪਹੁੰਚਣ।⁵ ਕਿਉਂ ਜੋ ਪਰਮੇਸੁਰ ਇੱਕੋ ਹੈ ਅਰ ਪਰਮੇਸੁਰ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕੋ ਵਿਚੋਲਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਆਪ ਮਨੁੱਖ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਮਸੀਹ ਯਿਸੂ।⁶ ਜਿਹ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਭਨਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਾਸਚਿਤ ਕਰ ਕੇ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਹ ਦੀ ਸਾਖੀ ਆਪਣੇ ਵੇਲੇ ਸਿਰ ਹੋਈ।⁷ ਅਤੇ ਇਹ ਦੇ ਲਈ ਮੈਂ ਪਰਚਾਰਕ ਅਤੇ ਰਸੂਲ ਅਤੇ ਨਿਹਚਾ ਅਰ ਸਚਿਆਈ ਵਿੱਚ ਪਰਾਈਆਂ ਕੌਮਾਂ ਨੂੰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਥਾਪਿਆ ਗਿਆ ਸਾਂ। ਮੈਂ ਸੱਚ ਬੋਲਦਾ ਹਾਂ, ਝੂਠ ਨਹੀਂ ਮਾਰਦਾ।

ਇਸ ਹਵਾਲੇ ਵਿਚ, ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਨੂੰ ਸਾਡੀਆਂ ਜਨ-ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਮੁੱਖ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਇਤਾਂ ਦੇ ਸਾਰ ਵਿਚ, ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਪਾਪੀਆਂ ਦੇ ਲਈ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮਕਸਦ ਅਤੇ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਹਵਾਲਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਇੱਕ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ। ਆਇਤਾਂ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਵਿਚਾਰ ਇੰਜੀਲ ਦੇ ਬਿਰਤਾਂਤ ਦੀ ਸਰਵਵਿਆਪਕਤਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਮੁੱਖ ਸ਼ਬਦ “ਸਭਨਾਂ” ਹੈ (2:1, 4, 6)।

ਆਇਤ 1. ਅਧਿਆਇ 1 ਵਿਚ, ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਝੂਠੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਖੰਡਣ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਆਮ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ। ਅਧਿਆਇ 2 ਵਿਚ ਉਸ ਦੇ ਲਈ ਰਸੂਲ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਿਦਾਇਤਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਦੇ ਦੁਆਰਾ “ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕੌਮਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ” ਦੇ ਸਿਖਰ ਤੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਨੂੰ ਰੱਖਿਆ: **ਸੋ ਮੈਂ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਤਰੀਕ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਜੋ ਬੇਨਤੀਆਂ, ਪ੍ਰਾਰਥਨਾਂ, ਅਰਦਾਸਾਂ ਅਤੇ ਧੰਨਵਾਦ ਸਭਨਾਂ ਮਨੁੱਖਾਂ ਲਈ ਕੀਤੇ ਜਾਣ।** “ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ” ਸਾਨੂੰ ਦੱਸਦਾ ਹੈ, “ਇਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੈ” ਜਾਂ “ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਗੱਲ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਮੈਂ ਉਲੇਖ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ।” ਪੂਰੇ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਵਿਚ, ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਉੱਤੇ ਹੱਦੋਂ ਵੱਧ ਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ: “ਨਿੱਤ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰੋ” (1 ਥੱਸਲੁਨੀਕੀਆਂ 5:17); “ਇਸ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਆਪੇ ਵਿੱਚੀਂ ਆਪਣਿਆਂ ਪਾਪਾਂ ਦਾ ਇਕਰਾਰ ਕਰੋ ਅਤੇ ਇੱਕ ਦੂਏ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰੋ ਭਈ ਤੁਸੀਂ ਨਰੇਏ ਹੋ ਜਾਓ। ਧਰਮੀ ਪੁਰਖ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਅਸਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ” (ਯਾਕੂਬ 5:16)। ਕਿਸੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ, “ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਉਤਸਾਹ ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹੋ ਜੋ ਉਤਸਾਹ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਸੰਸਥਾ ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਹ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਸੰਸਥਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਹ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਪਰਮੇਸੁਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।”

ਜਦੋਂ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਸੋ ਮੈਂ ... ਜੋ ਬੇਨਤੀਆਂ ... ਕੀਤੇ ਜਾਣ,” ਤਾਂ ਉਹ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਸੁਝਾਅ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ *παρακαλέω* (ਪੈਰਾਕਾਲਿਓ), ਜਿਸ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ “ਤਰੀਕ,” ਉਸ ਦਾ ਭਾਵ “ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਤਰੀਕ” ਹੈ (ਵੇਖੋ 1:3)। ਅਸਲ ਵਿਚ, ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ

“ਕਿਸੇ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿਚ ਪੁਕਾਰੇ।” ਜੇ ਕਲਪਨਾ ਮਨ ਵਿਚ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਬਜ਼ੁਰਗ ਪੌਲੁਸ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਦੇ ਕੋਲ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ ਕੇ, ਆਪਣੀ ਬਾਂਹ ਉਸ ਦੇ ਮੋਢੇ ਤੇ ਰੱਖ ਕੇ ਉਸ ਨਾਲ ਇੰਝ ਗੱਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਇੱਕ ਪਿਤਾ ਆਪਣੇ ਇੱਕ ਪੁੱਤਰ ਦੇ ਨਾਲ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਪੱਤ੍ਰੀ ਵਿਚ, ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਤਰੀਕਿਆਂ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਕਈ ਕਿਸਮ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ: “ਤਰੀਕਾ” (1:3; 2:1), “ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ” (2:8, 9; 5:14), “ਹੁਕਮ” (1:18), ਅਤੇ “ਤਰੀਕਾ” (5:21; 6:13)। ਆਮ ਵਰਤੋਂ ਵਿਚ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੁਝ ਸ਼ਬਦ ਦੂਜਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵਧੇਰੇ ਭਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹਨ; ਪਰ ਜਦੋਂ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਵਿਚ ਰਸੂਲੀ ਹੁਕਮ ਸੀ। ਸਾਰੇ ਇੱਕ ਅੰਦਰੂਨੀ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦੇ ਨਾਲ ਆਉਂਦੇ ਹਨ: “ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੇਤਾਵਨੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਤੇ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ ਕਰੋ!”

ਜਦੋਂ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾਵਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਚਾਰ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ: “ਬੇਨਤੀਆਂ,” “ਪ੍ਰਾਰਥਨਾਂ,” “ਅਰਦਾਸਾਂ,” ਅਤੇ “ਧੰਨਵਾਦ” (ਤੁਲਨਾ ਕਰੋ ਫਿਲਿੱਪੀਆਂ 4:6)। ਚਾਰਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੀ ਆਪਸ ਵਿਚ ਸਾਂਝ ਹੈ, ਪਰ ਹਰ ਕੋਈ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਣ ਵਿਚ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਕੀ ਸੀ। “ਬੇਨਤੀਆਂ” ὀμιλοῦμαι (*ਡੀਸਿਸ*) ਤੋਂ ਹੈ, ਜੋ “ਜ਼ਰੂਰੀ ਬੇਨਤੀ” ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।² ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਜ਼ਰੂਰਤ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। “ਪ੍ਰਾਰਥਨਾਂ” προσευχή (*ਪ੍ਰੋਸੂਛੀ*), ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਵਿਚ “ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ”³ ਦੇ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਸ਼ਬਦ, ਇੱਕ “ਦੇਵਤਾ” ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਬੇਨਤੀ।⁴ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਵਿਚ, ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਹਮੇਸ਼ਾ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ *ਭਗਤੀਪੂਰਣ ਡਰ* ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। “ਅਰਦਾਸਾਂ” εὐχαριστία (*ਐਨਟੀਉਐਕਸਿਸ*) ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਹੈ, “ਇੱਕ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਰਸਮੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨਾ” – ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ, ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ। ਇਸ ਅਧਿਆਇ ਵਿਚ, ਇਹ “ਹਿਮਾਇਤੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ”⁵ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ – ਅਰਥਾਤ, *ਸੰਬੰਧ* ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੇ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇੱਕ ਬੇਨਤੀ।

ਅਸੀਂ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਦੇ ਲਈ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਚੌਥੇ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ: (εὐχαριστία, *ਯੂਕਰਿਸਟਿਆਂ*) ਸ਼ਬਦ “ਧੰਨਵਾਦ।” ਅਸੀਂ ਅਕਸਰ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਕੋਲੋਂ ਉਹ ਮੰਗਦੇ ਹਾਂ ਜੋ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਲਈ ਧੰਨਵਾਦ ਦੇਣਾ ਭੁੱਲ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ ਜੋ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਹੈ; ਜਾਂ ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਬਰਕਤ ਦੇ ਲਈ ਉਸ ਕੋਲੋਂ ਮਿੰਨਤ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਉਸ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦੇ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਨਾ ਭੁੱਲ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ। ਮੇਰੇ ਇੱਕ ਮਿੱਤਰ ਦੇ ਕੋਲ ਉਹ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ “ਧੰਨਵਾਦੀ ਵੀਰਵਾਰ” ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਵੀਰਵਾਰ ਨੂੰ, ਉਸ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਵਿਚ ਬੇਨਤੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਸਗੋਂ, ਉਸ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾਵਾਂ ਵਿਚ ਉਸ ਸਭ ਦੇ ਲਈ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਲਈ ਕੀਤਾ ਹੈ। “ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ” ਦੇ ਲਈ ਚੌਥਾ ਸ਼ਬਦ *ਧੰਨਵਾਦ* ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਵਿਚ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਸਾਡੀ ਗੱਲਬਾਤ ਦੇ ਵਿਚੋਂ ਸਾਡੀ ਲੋੜ, ਸਾਡਾ ਭਗਤੀਪੂਰਣ ਡਰ, ਚਿੰਤਾ, ਅਤੇ ਪ੍ਰਸੰਸਾ ਪਰਗਟ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਪ੍ਰਾਰਥਨਾਵਾਂ “ਸਭਨਾਂ ਮਨੁੱਖਾਂ ਲਈ ਕੀਤੇ ਜਾਨ।” ਆਓ ਵਾਕ “ਸਭਨਾਂ ਮਨੁੱਖਾਂ” ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਸੋਚੀਏ। ਝੂਠੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਲਈ ਕੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ (1:3, 4)? ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਸਭਨਾਂ ਮਨੁੱਖਾਂ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਹੁਮਿਨਾਯੂਸ ਅਤੇ ਸਿਕੰਦਰ ਦੇ ਲਈ ਕੀ ਕਰੀਏ (1:20)? ਸਭਨਾਂ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੇ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰੋ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਕੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਜੋ ਤਿਮੋਥਿਉਸ

ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦੇ ਅਤੇ ਸਤਾਉਂਦੇ ਸਨ (4:12)? ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਸਭਨਾਂ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੇ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਅਰਤਮਿਸ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਦੇਵੀ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਪੂਜਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮੂਰਤੀਪੂਜਕਾਂ ਦਾ ਕੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ?⁶ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਸਭਨਾਂ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੇ ਲਈ ਕਰੇ।

ਉਹ ਸ਼ਬਦ ਜਿਸ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ “ਆਦਮੀ” ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਇਹ ἄνθρωπος (ਅੰਥ੍ਰੋਪੋਸ) ਤੋਂ ਹੈ। ਇਹ “ਮਨੁੱਖ” ਦੇ ਲਈ ਦੋ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ; ਦੂਸਰਾ ἀνὴρ (ਅਨੇਰ) ਹੈ। ਅੰਥ੍ਰੋਪੋਜ਼ “ਕਿਸੇ ਵੀ ਲਿੰਗ ਦੇ ਇੱਕ ਇਨਸਾਨ”⁷ ਦੇ ਲਈ ਇੱਕ ਆਮ ਸ਼ਬਦ ਹੈ। ਇਹ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਸ਼ਬਦ “ਮਨੁੱਖ ਜਾਤੀ” ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੈ। ਇੱਕ ਨੇਮ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ, ਅਨੇਰ “ਇਹ ਇਸਤਰੀ ਦੇ ਉਲਟ ... ਇੱਕ ਬਾਲਗ ਪੁਰਖ” ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਕਰਦਾ ਹੈ।⁸ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ 2:1-7 ਵਿਚ “ਆਦਮੀ” ਦੇ ਲਈ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ਅੰਥ੍ਰੋਪੋਜ਼ ਹੈ: ਸਾਨੂੰ ਹਰ ਕਿਸੇ ਦੇ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਆਇਤ 2. ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਇੱਕ ਖਾਸ ਸਮੂਹ ਦਾ ਉਲੇਖ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਦੇ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ: **ਪਾਤਸ਼ਾਹਾਂ ਅਤੇ ਸਭਨਾਂ ਮਰਾਤਬੇ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਲਈ।** ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ, “ਪਾਤਸ਼ਾਹਾਂ” (βασιλεύς ਦਾ ਬਹੁਵਚਨ, ਬੈਸਿਲੀਉਸ) ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਸ ਦੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤੀ ਵਿਚ ਰਾਜ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਮਰਾਟ ਅਤੇ ਉਪ-ਸ਼ਾਸਕਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ (ਵੇਖੋ ਮੱਤੀ 17:25)। ਉਹ ਯੂਨਾਨੀ ਵਾਕ ਜਿਸ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ “ਸਭਨਾਂ ਮਰਾਤਬੇ ਵਾਲਿਆਂ” (NRSV) ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਉਸ ਦਾ ਅਸਲੀ ਅਰਥ ਹੈ “ਸਾਰੇ ਜੋ ਉੱਚ-ਪਦਵੀਆਂ ਤੇ ਹਨ” (NRSV)। ਇਸ ਵਿਚ ਸਥਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਸ਼ਾਹੀ ਹੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ (ਵੇਖੋ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 19:31, 35, 38)।⁹ ਇਹ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਵਿਚ ਸਾਰੇ ਸਾਡੇ ਵਿਸ਼ਵ ਨੇਤਾ, ਸਾਡੇ ਰਾਸ਼ਟਰਾਂ ਦੇ ਸ਼ਾਸਕ, ਸਾਡੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ, ਰਾਜ ਜਾਂ ਖੇਤਰੀ ਨੇਤਾ, ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਨੇਤਾ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਸਾਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਨ ਵਿਚ ਅਸਫਲ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਫੈਸਲੇ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਜੋ ਸਾਡੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਦੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਲਈ ਇਸ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ **ਭਈ ਅਸੀਂ ਪੂਰੀ ਭਗਤੀ ਤੇ ਗੰਭੀਰਤਾਈ ਵਿੱਚ ਚੈਨ ਅਤੇ ਸੁਖ ਨਾਲ ਉਮਰ ਭੋਗੀਏ।** “ਚੈਨ” ਅਤੇ “ਸੁਖ” ਸਮਾਨਾਰਥਕ ਹਨ: “ਚੈਨ” (ἡρεμος, ਏਰੇਮੋਸ) “ਸੁਖ”¹⁰ ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੈ, ਅਤੇ “ਸੁਖ” (ἡσυχίος, ਹੇਸੁਛਿਓਸ) ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ “ਗੜਬੜੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ”¹¹ ਜੇਕਰ ਦੋਵਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਭੇਦ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ “ਚੈਨ” ਬਾਹਰੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ (ਆਸੇ-ਪਾਸੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਹੋਵੇ) ਅਤੇ “ਸੁਖ” ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ (ਸਾਡੇ ਦਿਲਾਂ ਵਿਚ ਪਾਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸ਼ਾਂਤੀ)।¹²

ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਅੱਗੋਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਨੂੰ **ਪੂਰੀ ਭਗਤੀ ਅਤੇ ਗੰਭੀਰਤਾਈ ਵਿੱਚ** ਸ਼ਾਂਤੀ ਭਰਿਆ ਜੀਵਨ ਕੱਟੀਏ। ਸ਼ਾਂਤ ਜੀਵਨ ਗੁਜ਼ਾਰਨਾ ਅਸਾਨ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਕਦੀ ਵੀ ਇਸ ਸ਼ਾਂਤ ਸੁਭਾਅ ਦੇ ਸੇਮੇ ਦੇ ਲਈ ਕੋਈ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। It ਪ੍ਰਭੂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ “ਪੂਰੀ ਭਗਤੀ ਅਤੇ ਗੰਭੀਰਤਾਈ ਵਿੱਚ” ਜੀਵਨ ਗੁਜ਼ਾਰੀਏ, ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਉਸ ਸਭ ਦੇ ਲਈ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

“ਭਗਤੀ” 1 ਅਤੇ 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਅਤੇ ਤੀਤੁਸ ਵਿਚ ਇਹ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸ਼ਬਦ ਹੈ; ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੱਤ੍ਰੀਆਂ ਵਿਚ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਦਸ ਵਾਰ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਹ ਸ਼ਬਦ ਜਿਸ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ “ਭਗਤੀ” (εὐσέβεια, ਯੂਜਬੀਆ) ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਉਹ ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਸ਼ਬਦ ਹੈ ਜੋ εὖ (ਈਊ, “ਭਲਾਈ”) ਅਤੇ σεβόμεναι (ਸੈਬੋਮਾਈ, “ਭਗਤ ਹੋਣਾ”)।¹³ ਇਸ ਵਿਚ “ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਲਈ ਬਹੁਤ

ਜ਼ਿਆਦਾ ਆਦਰ¹⁴ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਅਤੇ “ਇਸ ਵਿਚ ਇੱਕ ਚੰਗਾ ਅਤੇ ਪਵਿੱਤਰ ਜੀਵਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਇਸ ਇਸ ਦੇ ਸਰੋਤ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਪ੍ਰੀਤ ਗਹਿਰਾ ਆਦਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।”¹⁵

ਉਹ ਸ਼ਬਦ ਜਿਸ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ “ਗੰਭੀਰਤਾਈ” (σπουδότης, ਸੋਮਨੋਟਸ) ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਉਹ ਵੀ ਉਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਜੀਵਨ ਤੇ ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਹੈ ਜੋ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਲੋਕ ਗੁਜ਼ਾਰਣ। ਇਹ ਉਸ “ਵਿਹਾਰ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਜੋ ਆਮ ਨਾਲੋਂ ਉੱਚਾ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਦਰ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ।”¹⁶ ਇਸ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਸ਼ਬਦ ਹੈ “ਉੱਚਾ”: ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਪੱਧਰ ਤੋਂ ਉੱਚੇ ਪੱਧਰ ਤੇ ਜੀਵਨ ਗੁਜ਼ਾਰਨਾ ਹੈ। “ਭਗਤੀ” ਵਾਲਾ ਜੀਵਨ ਗੁਜ਼ਾਰਣ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਦਾ ਅਨੰਦ ਮਾਨਣ ਤੋਂ ਅਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਹਾਂ, ਪਰ ਇਹ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕਦੋਂ ਹੱਸਣਾ ਸਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਦੋਂ ਗੰਭੀਰ ਹੋਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ (ਵੇਖੋ ਉਪਦੇਸ਼ਕ 3:4)।

ਆਇਤ 3. ਸਾਡੇ ਮੁਕਤੀ ਦਾਤੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਹਜ਼ੂਰ ਇਹੋ ਭਲਾ ਅਤੇ ਪਰਵਾਨ ਹੈ। “ਇਹੋ” ਸ਼ਾਇਦ ਉਸ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਉਲੇਖ ਹੁਣੇ ਪਹਿਲੀ ਅਤੇ ਦੂਸਰੀ ਆਇਤ ਵਿਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਇਹੋ,” “ਭਲਾ” (κωλός, ਕਾਲੋਸ), ਅਰਥਾਤ, “ਮਹਾਨ” ਜਾਂ “ਸੋਹਣਾ”¹⁷ ਹੈ।

ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ, “ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਹਜ਼ੂਰ ਇਹੋ ... ਪਰਵਾਨ ਹੈ।” “ਪਰਵਾਨ” (ἀλόδοεκτος, ਅਪੋਡੋਕਟੋਸ) ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ “ਸਵਾਗਤ, ... ਮਨਭਾਵਨਾ”¹⁸ ਮਸੀਹੀਆਂ ਦੇ ਲਈ, ਇਹ ਉਹ ਮਾਪ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਸਭ ਕੁੱਝ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ: “ਕੀ ਇਹ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਹਜ਼ੂਰ ਪਰਵਾਨ ਹੈ?” ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਇਸ ਆਧਾਰ ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ: “ਕੀ ਇਸ ਨਾਲ ਮੈਂ ਖੁਸ਼ੀ ਮਿਲੇਗੀ? ਕੀ ਇਸ ਨਾਲ ਮੈਂ ਅਨੰਦ ਹੋਵਾਂਗਾ?” ਉਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਜੋ ਸਾਨੂੰ ਪੁੱਛਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ “ਕੀ ਇਸ ਨਾਲ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?”

ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਬਾਰੇ ਬੋਲਦੇ ਹੋਏ, ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਅਸਧਾਰਣ ਵਾਕ “ਸਾਡੇ ਮੁਕਤੀ ਦਾਤੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ”¹⁹ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ। ਕਈ ਕਾਰਣ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਰਣ ਅਸੀਂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮੁਕਤੀਦਾਤੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸੋਚ ਸਕਦੇ ਹਾਂ: ਉਸ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕੀਤਾ (ਯੂਹੰਨਾ 3:16); ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਸਾਡੀ ਖਾਤਰ ਮਰਨ ਲਈ ਭੇਜਿਆ (1 ਯੂਹੰਨਾ 4:14); ਉਹ ਸਾਡੇ ਉੱਤੇ ਆਪਣੀ ਦਯਾ ਨੂੰ ਉੱਡੇਲਦਾ ਹੈ (1 ਪਤਰਸ 1:3); ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਪ੍ਰੇਮ ਅਤੇ ਆਗਿਆਕਾਰੀ ਦੇ ਨਾਲ ਉਸ ਵੱਲ ਮੁੜਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਉਹ ਸਾਡੇ ਪਾਪਾਂ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 2:36-38); ਉਹ ਗਲਤੀਆਂ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਨਿਰੰਤਰ ਸਾਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕਰਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਪਾਪਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ (1 ਯੂਹੰਨਾ 1:9); ਇੱਕ ਦਿਨ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਦਾ ਮੁਕਤ ਦੇਵੇਗਾ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਦੇ ਹਨ (ਯਾਕੂਬ 1:12)।

ਆਇਤ 4. ਇੰਜੀਲ ਦੇ ਬਿਰਤਾਂਤ ਦੀ ਵਿਸ਼ਵਵਿਪਕਤਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਸੀਂ ਸਰਵ ਵਿਆਪਕ ਇੱਛਾ ਵਿਚ ਆਉਂਦੇ ਹਾਂ: ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਸਾਡਾ ਮੁਕਤੀਦਾਤਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਭਈ ਸਾਰੇ ਮਨੁੱਖ ਬਚਾਏ ਜਾਣ (ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ)। “ਮਨੁੱਖ” ਆਮ ਸ਼ਬਦ ἄνθρωπος (ਅੰਥ੍ਰੋਪੋਸ) ਤੋਂ ਹੈ; ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਕੋਈ ਬਚਾਇਆ ਜਾਵੇ (2 ਪਤਰਸ 3:9; ਵੇਖੋ ਹਿਜ਼ਕੀਏਲ 18:23)। ਜਦਕਿ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਵਿਚ “ਬਚਾਏ ਜਾਣ” (σῶζω, ਸੋਜੋ) ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਅਰਥ ਹਨ, ਪਰ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਇਹ ਪਾਪ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਬਚਾਏ ਜਾਣ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।²⁰ ਇਸ ਹਵਾਲੇ ਵਿਚ, ਅਨੰਤ ਕਾਲ ਲਈ ਬਚਾਏ ਜਾਣ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ “ਸਭਨਾਂ ਮਨੁੱਖਾਂ” ਦੇ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰੀਏ (2:1) ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ “ਸਾਰੇ ਮਨੁੱਖ” ਬਚਾਏ ਜਾਣ (2:4)। ਅਫ਼ਸੂਸ ਦੇ ਝੂਠੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਸੀ ਕਿ ਮੁਕਤੀ ਕੁੱਝ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਲਈ ਹੀ ਹੈ, ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁਢਲੇ ਸਮੂਹ ਦੇ ਚਲੇ ਹਨ; ਪਰ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਸਿਖਾਇਆ ਕਿ ਮੁਕਤੀ ਸਭਨਾਂ ਦੇ ਲਈ ਹੈ।

ਪੌਲੁਸ ਦਾ ਬਿਆਨ ਕਿ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ “ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਭਈ ਸਾਰੇ ਮਨੁੱਖ ਬਚਾਏ ਜਾਣ” ਇੱਕ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕੁੱਝ ਲੋਕ (ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ “ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਲੋਕ”) ਸਿਖਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਸਭਨਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ, ਉਹ 2:4 ਵਰਗੀਆਂ ਆਇਤਾਂ ਵੱਲ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਨੋਟ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ “ਇੱਛਾਵਾਂ” (θέλω, ਥੇਲੋ) ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ “ਜੇ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ... ਪਾਉਣ ਦੀ ਚਾਹਤ ਹੈ।”²¹ ਇਸ ਦੇ ਲਈ ਉਹ ਤਰਕ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ, ਕਿਉਂਕਿ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਹਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਕੁੱਝ ਵੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ (ਮੱਤੀ 19:26), ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਹਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਬਚਾ ਲਵੇਗਾ।

ਪਰ, ਯਿਸੂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਇੱਕ “ਖੁੱਲ੍ਹਾ” ਰਾਹ ਹੈ “ਜਿਹੜਾ ਨਾਸ ਨੂੰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਰ ਖ਼ੁਦ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਤੋਂ ਜਾਂਦੇ ਹਨ” (ਮੱਤੀ 7:13; ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ; ਵੇਖੋ 7:23)। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਸਿਰਫ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਪੱਤ੍ਰੀ ਹੀ ਹੁੰਦੀ, ਤਾਂ ਵੀ ਅਸੀਂ ਜਾਣ ਸਕਣਾ ਸੀ ਕਿ ਸਾਰੇ ਬਚਾਏ ਨਹੀਂ ਜਾਣਗੇ: ਇਹ ਸੰਭਵ ਹੈ “ਸ਼ਤਾਨ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਵਿੱਚ ਨਾ ਜਾ ਪਵੇ” (3:6); ਇੱਕ “ਅਦਾਲਤ” ਦਾ ਸਮਾਂ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ (5:24); ਅਸੀਂ ਇਸ ਵਿਚ ਡੁੱਬ ਸਕਦੇ ਹਾਂ “ਤਬਾਹੀ ਅਤੇ ਨਾਸ” (6:9)।

ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਇੱਛਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਮਨੁੱਖ ਬਚਾਏ ਜਾਣ, ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਮਨੁੱਖ ਜਾਤੀ ਨੂੰ ਅਜ਼ਾਦ ਇੱਛਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਮਨੁੱਖਤਾ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ “ਕਰਨਗੇ” ਅਤੇ ਜੋ “ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ”: ਉਹ ਜੋ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਆਗਿਆਕਾਰੀ ਕਰਨਗੇ (ਮਰਕੁਸ 3:35) ਅਤੇ ਜੋ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ, ਉਹ ਜੋ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਸੱਦੇ ਨੂੰ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨਗੇ (ਮੱਤੀ 11:28) ਅਤੇ ਜੋ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ। ਦੁਖ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਬਾਈਬਲ ਸਾਨੂੰ ਸਿਖਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ “ਕਰਨਗੇ” ਵਾਲਿਆਂ ਨਾਲੋਂ “ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ” ਵਾਲੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੋਣਗੇ (ਮੱਤੀ 7:13, 14)।

ਪਰ, ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਕਾਰਣ ਨਿਰਾਸ਼ ਹੋ ਕੇ ਇਸ ਸਰਵ ਵਿਆਪੀ ਇੱਛਾ ਤੋਂ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜੋ ਇਸ ਆਇਤ ਵਿਚ ਵਿਅਕਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ: ਪਰ ਦੀ ਇੱਛਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਮਨੁੱਖ ਬਚਾਏ ਜਾਣ। ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ: ਸਾਡੇ ਵਿਚੋਂ ਹਰ ਕੋਈ ਕਹਿ ਸਕੇ, “ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਮੇਰੀ ਚਿੰਤਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਬਚਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ!” (ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਭ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਪਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਮਿਲਾਂਗੇ ਅਤੇ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਵੀ ਹਰ ਇੱਕ ਬਚਾਇਆ ਜਾਵੇ।)

ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਸਾਰੀ ਮਨੁੱਖ ਜਾਤੀ ਦੇ ਕੋਲੋਂ ਇੱਕ ਹੋਰ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਵੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ: ਉਹ “ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਭਈ ਸਾਰੇ ਮਨੁੱਖ ਬਚਾਏ ਜਾਣ” ਅਤੇ ਉਹ ਸਤ ਦੇ ਗਿਆਨ ਤੀਕ ਪਹੁੰਚਣ (ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ)। “ਗਿਆਨ” ἐπιγνωσις (ਏਪੀਗਨੋਸਿਸ) ਤੋਂ ਹੈ, ਜੋ ਸ਼ਬਦ “ਗਿਆਨ” (γινωσις, ਗਨੋਸਿਸ) ਦੇ ਲਈ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਗੇਤਰ ἐπι (ਏਪੀ) ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਮਜ਼ਬੂਤ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੁੱਝ ਲੋਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ “ਸਹੀ ਜਾਂ ਪੂਰਾ ਗਿਆਨ।”²²

ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਸਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ “ਸੱਚਾਈ” ਨੂੰ ਜਾਣੀਏ (ἀλήθεια, ਅਲੈਥੀਆ) “ਸੱਚਾਈ” ਕੀ ਹੈ? ਯਿਸੂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਵਚਨ ਸੱਚਾਈ ਹੈ (ਯੂਹੰਨਾ 17:17; ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ)। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ “ਸਚਿਆਈ ਦੇ ਖ਼ਚਨ” ਸਹੀ

ਵਖਿਆਣ ਕਰੀ (2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 2:15; ਜ਼ੇਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ)। “ਸਚਿਆਈ” ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਦਾ ਇੱਕ ਪਰਗਟਾਵਾ ਹੈ (ਵੇਖੋ ਯੂਹੰਨਾ 14:6); ਇਹ ਮਨੁੱਖ ਜਾਤੀ ਤੇ ਪਰਗਟ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦਾ ਇੱਕ ਵਿਆਪਕ ਸ਼ਬਦ ਹੈ। ਪ੍ਰਭੂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਸੱਚਾਈ ਨੂੰ ਸਿੱਖਣ ਅਤੇ ਜਾਣਨ।²³

ਆਇਤ 5. ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਸਰਵ ਵਿਆਪੀ ਇੱਛਾ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਆਇਤ 5 ਅਤੇ 6 ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਇਹ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਇੱਕ *ਵਿਸ਼ਵ ਵਿਆਪੀ ਬਲੀਦਾਨ* ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਆਇਤ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, **ਕਿਉਂ ਜੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਇੱਕੋ ਹੈ**।²⁴ ਇਹ ਯਹੂਦੀਵਾਦ ਦਾ ਬੁਨਿਆਦੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਸੀ (ਬਿਵਸਥਾ ਸਾਰ 6:4; ਵੇਖੋ ਮਰਕੁਸ 12:29) ਅਤੇ ਇਹੋ ਇਸਾਈ ਧਰਮ ਦੀ ਮੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਹੈ (ਅਫ਼ਸੀਆਂ 4:6)। ਇਹ ਸੱਚਾਈ ਬਹੁਤ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਤੋਂ ਉਲਟ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਤਕੜੇ ਪ੍ਰਾਣੀਆਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। (ਇਸ ਸੱਚਾਈ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੂਰਤੀਪੂਜਕਾਂ ਦੇ ਲਈ ਵੱਡੀ ਰਾਹਤ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜੋ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਪੂਜਾ ਕਰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਸਿਰਫ ਇੱਕੋ ਹੀ ਸੱਚਾ ਪਰਮੇਸੁਰ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੇ ਡਰ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਸੱਚੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਜਾਣਨਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਅਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਲਿਆ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਿਰਫ ਇੱਕੋ ਸੱਚੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਉੱਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਦਾ ਹੈ।²⁵)

ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ, **ਅਰ ਪਰਮੇਸੁਰ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕੋ ਵਿਚੋਲਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਆਪ ਮਨੁੱਖ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਮਸੀਹ ਯਿਸੂ**। ਇੱਕ “ਵਿਚੋਲਾ” (μεσίτης, *ਮੇਸਾਇਟਸ*) ਜਿਸ ਦਾ ਸ਼ਬਦਿਕ ਅਰਥ ਹੈ “ਵਿਚਕਾਰਲਾ” ਇਹ ਸ਼ਬਦ μέσος (*ਮੇਸੋਸ*, “ਵਿਚਕਾਰ”) ਅਤੇ ἄλλο (*ਏਲੀ*, “ਜਾਣਾ”) ਦੇ ਸੁਮੇਲ ਤੋਂ ਬਣਿਆ ਹੈ। *ਮੇਸਾਇਟਸ* ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ “ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਦੋ ਪੱਖਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕਿਸੇ ਮਤਭੇਦ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਜਾਂ ਇੱਕ ਸਾਂਝੇ ਟੀਚੇ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਦੇ ਲਈ ਦਖਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ,”²⁷ ਇੱਕ “ਵਿਚੋਲਾ”²⁸ ਪਰਮੇਸੁਰ ਤੇ ਮਨੁੱਖ ਜਾਤੀ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਵਿਚੋਲਾ: “ਜਿਹੜਾ ਆਪ ਮਨੁੱਖ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਮਸੀਹ ਯਿਸੂ”।

ਵਾਕ “ਪਰਮੇਸੁਰ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ” ਸ਼ਬਦ “ਮਨੁੱਖਾਂ” ਐਨਥ੍ਰੋਪੋਸ ਤੋਂ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਸਾਰੀ ਮਨੁੱਖ ਜਾਤੀ। ਪਾਪ ਦੇ ਕਾਰਣ, ਮਨੁੱਖ ਜਾਤੀ ਪਰਮੇਸੁਰ ਤੋਂ ਵੱਖਰੀ ਹੋ ਗਈ ਸੀ (ਯਸਾਯਾਹ 59:1, 2)। ਬਹੁਤ ਹੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ ਕਿ ਕੋਈ ਮਨੁੱਖਾਂ ਅਤੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਪੁੱਲ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਣਦਾ। ਉਹ ਕੋਈ “ਆਪ ਮਨੁੱਖ ਅਰਥਾਤ ਮਸੀਹ ਯਿਸੂ ਸੀ”।

ਆਮ ਸ਼ਬਦ *ਐਨਥ੍ਰੋਪੋਜ਼* ਹੀ ਉਹ ਸ਼ਬਦ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਇਸ ਵਾਕ “ਆਪ ਮਨੁੱਖ ਅਰਥਾਤ ਮਸੀਹ ਯਿਸੂ” ਵਿਚ “ਮਨੁੱਖ” ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੌਲੁਸ ਮਸੀਹ ਦੇ ਨਰ ਹੋਣ ਤੇ ਜ਼ੇਰ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਪਰ ਉਸ ਦੀ ਮਨੁੱਖਤਾ ਤੇ ਜ਼ੇਰ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਨਾਲ ਵਾਪਸ ਮਿਲਾਉਣ ਦੇ ਲਈ, ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਵਿਚੋਂ ਇੱਕ ਵਰਗਾ ਬਣਨਾ ਪਿਆ। ਉਹ “ਦੇਹ ਧਾਰੀ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ... ਸਾਡੇ ਵਿੱਚ ਵਾਸ ਕੀਤਾ” (ਯੂਹੰਨਾ 1:14)। “ਉਹ ਸਭਨੀਂ ਗੱਲੀਂ ਆਪਣੇ ਭਾਈਆਂ ਵਰਗਾ ਬਣੇ ... ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਪਾਪਾਂ ਦਾ ਪਰਾਸਚਿਤ ਕਰਨ ਨੂੰ ਦਿਆਲੂ ਅਤੇ ਮਾਤਬਰ ਪਰਧਾਨ ਜਾਜਕ ਹੋਵੇ” (ਇਬਰਾਨੀਆਂ 2:17)।

ਆਇਤ 5 ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਬਿੰਦੂ ਮਸੀਹ ਦਾ ਆਪਣੀ ਮੌਤ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਮਨੁੱਖਾਂ ਅਤੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਪਈ ਖੱਡ ਨੂੰ ਭਰਨਾ ਹੈ (ਵੇਖੋ 2:6), ਪਰ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਦਿਲਾਸਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਮਸੀਹੀ ਬਣ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਉਹ ਨਿਰੰਤਰ ਸਾਡਾ ਵਿਚੋਲਾ ਬਣਿਆ ਰਹਿੰਦਾ

ਹੈ। ਵਾਕ ਵਰਤਮਾਨ ਕਾਲ ਵਿਚ ਹੈ: “ਕਿਉਂਜੋ ... ਇੱਕੋ ਵਿਚੋਲਾ ਹੈ ... ਅਰਥਾਤ ਮਸੀਹ ਯਿਸੂ।” ਯਿਸੂ ਹੁਣ ਵੀ ਇੱਕ ਮਨੁੱਖ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਮਨੁੱਖ ਬਣਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਰੱਬੀ ਹੋਣ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਪਿਤਾ ਦੇ ਕੋਲ ਵਾਪਸ ਚਲਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮਨੁੱਖਤਾ ਨੂੰ ਪਿੱਛੇ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ ਸੀ।²⁹ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਸੱਜੇ ਹੱਥ, ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਇੱਕ ਹੈ ਜੋ “ਸਾਡੀਆਂ ਦੁਰਬਲਤਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਸਾਡਾ ਦਰਦੀ” ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ “ਕਿਰਪਾ ਦੇ ਸਿੰਘਾਸਣ ਦੇ ਅੱਗੇ ਦਿਲੇਰੀ ਨਾਲ ਚੱਲੀਏ” (ਇਬਰਾਨੀਆਂ 4:15, 16)।

ਆਇਤ 6. ਇੱਕ ਵਿਚੋਲੇ ਨੇ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿਆਪੀ ਬਲੀਦਾਨ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਭਨਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਾਸਚਿਤ ਕਰ ਕੇ ਦੇ ਦਿੱਤਾ (ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ)। ਇਹ ਹਵਾਲਾ ਮੱਤੀ 20:28 ਦੇ ਵਿਚ ਯਿਸੂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਂਦਾ ਹੈ: “ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਪੁੱਤ੍ਰ ਆਪਣੀ ਟਹਿਲ ਕਰਾਉਣ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਟਹਿਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਬਹੁਤਿਆਂ ਦੇ ਥਾਂ ਨਿਸਤਾਰੇ ਦਾ ਮੁੱਲ ਭਰਨ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਦੇਣ ਆਇਆ।” “ਨਿਸਤਾਰਾ” ਸਾਡੇ ਮਨ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਛੁਡਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਭਰੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਰਕਮ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਨੇ ਅਗਵਾ ਕਰ ਲਿਆ ਹੋਵੇ। ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ, ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਇੱਕ ਗੁਲਾਮ ਨੂੰ ਛੁਡਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਭਰੇ ਗਏ ਮੁੱਲ ਦੇ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਮਸੀਹ ਨੇ ਨਿਸਤਾਰੇ ਦਾ ਮੁੱਲ ਭਰ ਕੇ (ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਦੇ ਕੇ) ਸਾਨੂੰ ਪਾਪ ਦੀ ਗੁਲਾਮੀ ਤੋਂ ਆਜ਼ਾਦ ਕਰਵਾਇਆ ਹੈ।

“ਨਿਸਤਾਰਾ” ਯੂਨਾਨੀ ਦੇ ਸੰਯੁਕਤ ਸ਼ਬਦ ἀντίλυτρον (*ਅੰਟੀਲੁਟ੍ਰੋਮ*) ਤੋਂ ਹੈ, ਜੋ λύτρον (*ਲੁਟ੍ਰੋਮ*, “ਨਿਸਤਾਰਾ”³⁰) ਤੀਬਰਤਾ ਪੂਰਵ ਸਰਗ ἀντί (*ਅੰਟੀ*, “ਕਿਸੇ ਦੀ ਥਾਂ ਤੇ”³¹) ਤੋਂ ਬਣਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਿਸੇ ਦੇ ਸਥਾਨ ਤੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਬਲੀਦਾਨ ਦੀ ਧਾਰਣਾ ਨੂੰ ਪਰਗਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਪੂਰਵ ਸਰਗ “ਲਈ” (ὕπερ, *ਹੂਪਰ*) ਵਾਕ “ਸਭਨਾਂ ਲਈ” ਵਿਚ ਹੈ। ਇਸ ਹਵਾਲੇ ਵਿਚ, *ਹੂਪਰ* ਦਾ ਅਰਥ “ਲਈ”³² ਯਿਸੂ ਸਾਡੇ ਸਥਾਨ ਤੇ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਲਈ ਮਰਿਆ, ਉਸ ਨੇ ਉਹ ਸਜ਼ਾ ਲੈ ਲਈ ਜਿਸ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਅਸੀਂ ਸਾਂ (ਯਸਾਯਾਹ 53:6; 2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 5:21)।³³

ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ, ਇੰਜੀਲ ਦੇ ਬਿਰਤਾਂਤ ਦੀ ਸਰਵ-ਵਿਆਪਕਤਾ ਤੇ ਪਰਕਾਸ਼ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ: ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਨੇ ਸਿਰਫ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੇ ਨਿਸਤਾਰੇ ਦੇ ਲਈ ਹੀ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਸੀ (ਜਿਸ ਦੇ ਉੱਤੇ ਯਹੂਦੀ ਸਿੱਖਿਆਂ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ)। ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਸਿਰਫ ਕੁੱਝ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਲਈ ਹੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ (ਜਿਵੇਂ ਝੂਠੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਸਿਖਾਇਆ ਸੀ। ਸਗੋਂ, ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਲਈ ਦਿੱਤੀ – ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦਾ ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਵੀ ਸਟੇਸ਼ਨ ਕਿਉਂ ਨਾ ਚੱਲਦਾ ਹੋਵੇ, ਭਾਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਪੱਧਰ ਕੋਈ ਵੀ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਵੇ।

ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਕਿ ਪਰਮੇਸੁਰ ਹਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ (ਵਿਆਪਕਤਾ) ਬਚਾਵੇਗਾ ਕਿ ਨਹੀਂ ਇੱਕ ਅੰਤਿਮ ਸ਼ਬਦ ਜ਼ਰੂਰ ਕਿਹਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਵਾਕ “ਸਭਨਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਾਸਚਿਤ” ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਸਭ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਲਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮਸੀਹ ਦੀ ਮੌਤ ਵਰਤਮਾਨ, ਭੂਤਕਾਲ, ਤੇ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੁਕਤੀ ਦੇ ਲਈ ਕਾਫੀ ਹੈ। ਪਰ, ਇਹ ਹਰ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਫੈਸਲਾ ਲਵੇ ਕਿ ਉਹ ਆਦਮੀ ਜਾਂ ਇਸਤਰੀ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਪਿਆਰ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਆਗਿਆਕਾਰੀ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਨਹੀਂ (ਵੇਖੋ ਮੱਤੀ 7:21)।³⁴

ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਦੀ ਚਰਚਾ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਉਹ ਇਕ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਥਾਂ ਹੋਵੇਗੀ

ਪਰ ਆਇਤ 6 ਵਿਚ ਕੁਝ ਹੋਰ ਸ਼ਬਦ ਵੀ ਹਨ। ਬਾਕੀ ਦਾ ਕਥਨ ਇੰਨਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਪੀੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਗੁਪਤ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ: **ਉਹ ਦੀ ਸਾਖੀ ਆਪਣੇ ਵੇਲੇ ਸਿਰ ਹੋਈ।** ਇਹ “ਸਾਖੀ”³⁵ ਕੀ ਸੀ? ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਸਮੇਤ ਇਸ ਦੇ ਕਈ ਜਵਾਬ ਸੰਭਵ ਹਨ: ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਖੁਦ ਯਿਸੂ ਦੀ ਮੌਤ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ (ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸਬੂਤ ਹੈ ਕਿ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਸਾਰੇ ਮਨੁੱਖ ਬਚਾਏ ਜਾਣ), ਜਾਂ ਇਹ ਉਸ ਮੌਤ ਸੰਬੰਧੀ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੀ ਸਾਖੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ।

“ਵੇਲੇ ਸਿਰ [ਜਾਂ ‘ਸਹੀ ਸਮੇਂ ਤੋਂ’]” ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ?³⁶ ਇਹ ਇਸ ਤੱਥ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਿ ਯਿਸੂ “ਵੇਲੇ ਸਿਰ” ਮੋਇਆ ਸੀ (ਰੋਮੀਆਂ 5:6), ਜਾਂ ਇਹ ਇਸ ਤੱਥ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਸੀਹ ਦੀ ਮੌਤ ਸੰਬੰਧੀ ਸਾਖੀ ਵੇਲੇ ਸਿਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਦੇ ਨਬੀਆਂ ਨੇ ਦੁਖ ਝੱਲਣ ਵਾਲੇ ਦਾਸ ਦੇ ਆਉਣ ਸੰਬੰਧੀ ਸਾਖੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ (ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਲਈ, ਯਸਾਯਾਹ 53) ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੇਲੇ ਸਿਰ ਆਪਣੇ ਸੰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਯੂਹੰਨਾ ਬਪਤਿਸਮਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਮਸੀਹ ਦੇ ਬਾਰੇ ਸਾਖੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ (ਮੱਤੀ 3:11) ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਸਾਖੀ ਵੇਲੇ ਸਿਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਯਿਸੂ ਦੀ ਮੌਤ, ਉਸ ਦੇ ਦਫ਼ਨਾਉਣ ਅਤੇ ਜੀ ਉੱਠਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਰਸੂਲਾਂ ਨੇ ਸਭਨਾਂ ਦੇ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਉਸ ਦੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ ਸਾਖੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 2:22-38 ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ); ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਾਖੀ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੇਲੇ ਸਿਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਆਇਤ 7. ਆਇਤ 6 ਦੇ ਅੰਤ ਵਿਚ ਇਸ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੁਪਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਅਰਥ ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਦੇ ਲਈ ਤਬਦੀਲੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ; ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ, **ਇਹ ਦੇ ਲਈ ਮੈਂ ਪਰਚਾਰਕ ਅਤੇ ਰਸੂਲ ਅਤੇ ਨਿਹਚਾ ਅਰ ਸਚਿਆਈ ਵਿੱਚ ਪਰਾਈਆਂ ਕੌਮਾਂ ਨੂੰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਥਾਪਿਆ ਗਿਆ ਸਾਂ (ਮੈਂ ਸੱਚ ਬੋਲਦਾ ਹਾਂ, ਝੂਠ ਨਹੀਂ ਮਾਰਦਾ)।** “ਇਹ ਦੇ ਲਈ,” ਜਾਂ “ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਦੇ ਲਈ” (NIV), ਇਹ ਗੱਲ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੌਲੁਸ ਦਾ ਮਿਸ਼ਨ ਯਿਸੂ ਦੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਦੇ ਬਾਰੇ ਸਾਖੀ ਦੇਣਾ ਸੀ। “ਮੈਂ” ਸ਼ਬਦ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੈ। “ਥਾਪਿਆ ਗਿਆ ਸਾਂ” *τίθημι* (*ਟਿਥੇਮੀ*) ਤੋਂ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿਚ “ਸਥਾਪਤ ਕਰਨਾ” ਜਾਂ “ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨਾ” ਹੈ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ, ਇਸ ਦਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਖ਼ਾਸ ਅਰਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ “ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਜਾਂ ਕਾਰਜ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨਾ”³⁷

ਪੌਲੁਸ ਨੂੰ “ਪਰਚਾਰਕ” (*κῆρυξ*, *ਕੀਰਕਸ*) ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। *ਕੀਰਕਸ* ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਐਲਾਨ ਕੀਤੇ ਸਨ; ਉਹ “ਪਰਚਾਰਕ” ਸੀ।³⁸ ਪਰਚਾਰਕ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਸੁਆਮੀ ਵੱਲੋਂ ਇਕ ਸੰਦੇਸ਼ ਮਿਲਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਹ ਦੂਰ-ਦੂਰ ਤੱਕ ਜਾ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਿਆਂ ਕਰਕੇ ਉਹ ਸੰਦੇਸ਼ ਸੁਣਾਉਂਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਉਸ ਦਾ ਆਪਣਾ ਨਹੀਂ ਸੀ; ਉਸ ਨੇ ਸਿਰਫ ਉਹੀ ਸੰਦੇਸ਼ ਬੋਲਣਾ ਸੀ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਹ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੁਆਮੀ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕੀਤੀ, ਉਸ ਦਾ ਅਯੋਗ ਵਿਹਾਰ ਉਸ ਦੇ ਸੁਆਮੀ ਦੀ ਝਲਕ ਦਿੰਦਾ ਸੀ।³⁹

ਪੌਲੁਸ “ਰਸੂਲ” (*ἀπόστολος*, *ਅਪੋਸਟੋਲੋਸ*)⁴⁰ ਵੀ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਖੁਦ ਪ੍ਰਭੂ ਦੁਆਰਾ ਭੇਜਿਆ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਖਾਸਕਰ, ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਪਰਾਈਆਂ ਕੌਮਾਂ ਦੇ ਲਈ ਰਸੂਲ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਚੁਣਿਆ ਸੀ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 9:15; 22:21; ਰੋਮੀਆਂ 11:13)।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਹਚਾ ਅਤੇ ਸਚਿਆਈ ਵਿਚ ਪਰਾਈਆਂ ਕੌਮਾਂ ਦੇ ਲਈ

“ਉਪਦੇਸ਼ਕ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ” (διδάσκαλος, *ਡਿਡਾਸਕਾਲੋਸ*) ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। “ਨਿਹਚਰਾ” (πίστις, *ਪਿਸਟਿਸ*) ਅਤੇ “ਸਚਿਆਈ” (ἀλήθεια, *ਅਲੀਥੀਆ*) ਇਹ ਵਰਣਨ ਕਰਨ ਵਿਚ ਮਦਦ ਕਰਦੇ ਹਨ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਕਿਵੇਂ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਅਰਥਾਤ, ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਅਤੇ ਸਚਿਆਈ ਨਾਲ। ਇਕ ਹੋਰ ਸੰਭਾਵਨਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਉਸ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਸਿਖਾਇਆ ਸੀ, ਅਰਥਾਤ, ਬਚਨ ਜਿਸ ਨੇ ਨਿਹਚਰਾ ਉਤਪੰਨ ਕੀਤੀ (ਰੋਮੀਆਂ 10:17), ਬਚਨ ਜੋ ਸਚਿਆਈ ਸੀ (ਯੂਹੰਨਾ 17:17)।

ਰਸੂਲ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਪੌਲੁਸ ਨੂੰ ਪਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲੋਂ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਨਾਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਵਚਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਪਰਚਾਰਕ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਸੰਦੇਸ਼ ਦਾ ਪਰਚਾਰ ਕੀਤਾ। ਉਪਦੇਸ਼ਕ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਰੋਤਿਆਂ ਦੇ ਲਈ ਉਸ ਸੰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਹੁਣ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਰਸੂਲ ਨਹੀਂ ਹਨ (ਬਾਈਬਲ ਦੇ ਵਿਚ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਨਾਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਵਚਨ ਹੈ), ਪਰ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਪਰਚਾਰਕ ਅਤੇ ਉਪਦੇਸ਼ਕ ਜ਼ਰੂਰ ਹਨ। ਖੁਸ਼ਖ਼ਬਰੀ ਨੂੰ ਫੈਲਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਾਡੇ ਕੰਮ ਵਿਚ ਸਾਡੀਆਂ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਭੂਮਿਕਾਵਾਂ ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਣ, ਪਰਮੇਸੁਰ ਸਾਨੂੰ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਨਾਲ ਇੰਨਾ ਭੂਮਿਕਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਵਿਚ ਸਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰੇ।

ਆਇਤ 7 ਦੇ ਅੱਧ ਵਿਚਾਲੇ, ਸਾਨੂੰ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਸ਼ਬਦ ਮਿਲਦੇ ਹਨ “ਮੈਂ ਸੱਚ ਬੋਲਦਾ ਹਾਂ, ਝੂਠ ਨਹੀਂ ਮਾਰਦਾ।” ਇਹ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਵਾਧੂ ਸਬੂਤ ਹੈ ਕਿ 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਪੱਤਰ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਇਕ ਗੁਪਤ ਪੱਤਰ; ਇਹ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸਾਂਝਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਪੱਤਰ ਸੀ। ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਭਰੋਸੇ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਪੌਲੁਸ ਝੂਠ ਨਹੀਂ ਸੀ ਬੋਲ ਰਿਹਾ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਦੇ ਬਾਰੇ ਲਿਖਿਆ, ਪਰ ਮੰਡਲੀ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਭਰੋਸੇ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ।

ਆਇਤ 7 ਵਿਚ ਇਕ ਸ਼ਬਦ ਜਿਸ ਦੇ ਬਾਰੇ ਅਸੀਂ ਗੱਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਉਹ ਹੈ “ਪਰਾਈਆਂ ਕੌਮਾਂ।” ਦਰਸਾਅਲ, ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਆਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਪਰਚਾਰਕ ਅਤੇ ਰਸੂਲ ਥਾਪੇ ਜਾਣ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ “ਪਰਾਈਆਂ ਕੌਮਾਂ ਨੂੰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲਾ” ਬਣਨਾ ਸੀ। “ਪਰਾਈਆਂ ਕੌਮਾਂ” ਸ਼ਬਦ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ἔθνος (*ਏਥਨੋਸ*) ਤੋਂ ਆਇਆ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਦੇ ਸ਼ਬਦ “ਐਥਨਿਕ” ਅਤੇ “ਇਥੈਨਸਿਟੀ” ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। *ਏਥਨੋਸ* ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ “ਕੌਮ” ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।⁴¹ ਪ੍ਰੇਮੀ ਪਰਮੇਸੁਰ ਅਤੇ ਖੁਦ ਨੂੰ ਕੁਰਬਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮੁਕਤੀਦਾਤਾ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਨਾਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਪੌਲੁਸ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਸਾਰੀਆਂ ਕੌਮਾਂ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਦੇ ਲਈ ਸੀ। ਇਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਤੋਂ ਇਕ ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਸੰਦੇਸ਼ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਪੁਰਖਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਤਾਗੀਦ (2:8)

ਉਪਰੰਤ ਮੈਂ ਇਹ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਭਰੀ ਪੁਰਖ ਸਭਨੀਂ ਥਾਈਂ ਕ੍ਰੋਧ ਅਤੇ ਵਿਵਾਦ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਪਵਿੱਤਰ ਹੱਥ ਅੱਡ ਕੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਨ।

ਆਇਤ 8. ਇਹ ਆਇਤ ਉਪਰੰਤ ਸ਼ਬਦ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਸ਼ਾਇਦ 2:1-7 ਵੱਲ ਮੁੜ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।⁴² ਪੌਲੁਸ ਨੇ “ਸਭਨਾਂ ਮਨੁੱਖਾਂ ਲਈ” ਪ੍ਰਾਰਥਨਾਂ ਕਰਨ ਦੀ ਤਾਗੀਦ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਪਰਮੇਸੁਰ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਭਈ “ਸਾਰੇ ਮਨੁੱਖ ਬਚਾਏ ਜਾਣ” ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ “ਸਭਨਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਾਸਚਿਤ ਕਰ ਕੇ ਦੇ ਦਿੱਤਾ” (2:1, 4, 6)। ਜੇਕਰ ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਤਾਂ

ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ ਕਿ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ। “ਉਪਰੰਤ,” ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, **ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ** ...। “ਚਾਹੁੰਦਾ” (βούλωμαι, *ਬੋਉਲੋਮਾਈ*) ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ “ਇਰਾਦਾ ਕਰਨਾ, ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਉਣਾ, [ਜਾਂ] ਇੱਛਾ ਕਰਨਾ”⁴³ ਅਤੇ “ਕਿਸੇ ਤੱਕ ਅਧਿਕਾਰਕ ਹੁਕਮ ਦਾ ਨੇਟ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ”⁴⁴

ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ” **ਪੁਰਖ** ...। “ਆਦਮੀ” (*ਐਂਥਰੋਪੋਸ*) ਸ਼ਬਦ ਜੋ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਪੁਰਖ ਦੇ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ – ਸ਼ਬਦ ਜਿਹੜਾ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੇ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਕੋਈ ਪੁਰਸ਼ ਜਾਂ ਇਸਤਰੀ ਹੋਵੇ – 1, 4 ਅਤੇ 5 ਆਇਤਾਂ ਵਿਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਇੱਥੇ 8 ਆਇਤ ਵਿਚ, “ਪੁਰਖ,” ἄνδρας (*ਐਂਡਰਾਸ ਹੈ, ਐਂਠਰ ਦਾ ਬਹੁਵਚਨ*) ਦੇ ਲਈ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸ਼ਬਦ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ, *ਐਂਡਰਾਸ* ਸ਼ਬਦ “ਇਸਤਰੀ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿਚ ਬਾਲਗ ਪੁਰਸ਼” ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।⁴⁵ ਕਦੇ-ਕਦੇ, *ਐਂਠਰ* ਦੇ ਰੂਪ ਨੂੰ ਇਕ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਵਿਚ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਮਰਦਾਨਾਪਨ ਇਕ ਗੈਰ-ਕਾਰਕ ਹੈ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੱਤੀ 14:35; ਲੂਕਾ 11:31 ਵਿਚ), ਪਰ “ਇੱਥੇ ... ਆਇਤ 9 ਵਿਚ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ ਤੇ ‘ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ’ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿਚ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।”⁴⁶

ਪੌਲੁਸ ਪੁਰਖਾਂ ਕੋਲੋਂ ਕੀ ਕਰਵਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ? ਉਹ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਪੁਰਖ **ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਨ**। “ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ” (προσεύχομαι, *ਪਰੋਸਿਉਚੋਮਾਈ*) ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਦੇ ਲਈ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਆਮ ਸ਼ਬਦ προσευχή (*ਪਰੋਸਿਉਚੇ*) ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਆਮ ਕਿਰਿਆ ਰੂਪ ਹੈ। ਪੌਲੁਸ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਪੁਰਖ **ਸਭਨੀਂ ਥਾਈਂ** ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਹ ਇਸ ਹੁਕਮ ਨੂੰ “ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ਵਿਚ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਕਿੱਥੇ ਵੀ ਕਲੀਸੀਆ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ”⁴⁷ (ਵੇਖੋ 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 14:33)। ਪੌਲੁਸ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਪੁਰਖ ਆਮ ਬੰਦਗੀਆਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਨ। ਵਿਲੀਅਮ ਹੈਂਡਰਿਕਸਨ ਨੇ ਲਿਖਿਆ, “ਇਸ ਨਸੀਹਤ ਦਾ ਸਾਰ ਅਤੇ ਤੱਤ ਇਹ ਨਿੱਕਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਮ ਬੰਦਗੀ ਵਿਚ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ *ਪੁਰਖਾਂ* ਨੂੰ ਹੱਥ ਅੱਡ ਕੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਕੇ ਉੱਚੀ ਅਵਾਜ਼ ਵਿਚ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।”⁴⁸

ਜਦੋਂ ਪੁਰਖ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦੇ ਸਨ, ਪੌਲੁਸ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ **ਪਵਿੱਤਰ ਹੱਥ** ਅੱਡ ਕੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਨ। ਜਦੋਂ ਕੁਝ ਲੋਕ “ਪਵਿੱਤਰ ਹੱਥ ਅੱਡ ਕੇ” ਵਾਕ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪੌਲੁਸ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਦੇ ਲਈ ਪਸੰਦੀਦਾ ਸਥਿਤੀ (ਤਰੀਕੇ) ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਵਿਦਵਾਨ ਇਸ ਗੱਲ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਨ ਕਿ ਪੌਲੁਸ ਦਾ ਇਹ ਇਰਾਦਾ ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜੇ. ਐਨ. ਡੀ. ਕੈਲੀ ਨੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ “ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਗੈਰ-ਯਹੂਦੀ, ਯਹੂਦੀ ਅਤੇ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਨ ਆਮ ਤਰੀਕਾ ਇਹ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਪਸਾਰ ਕੇ ਅਤੇ ਹੱਥ ਅੱਡ ਕੇ ਤਲੀਆਂ ਅੰਦਰ ਵੱਲ ਨੂੰ ਮੋੜ ਕੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ।”⁴⁹ ਅੱਡੇ ਹੋਏ ਖਾਲੀ ਹੱਥਾਂ ਦਾ ਅਰਥ ਜ਼ਰੂਰਤ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਰਚਨਹਾਰ ਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ।⁵⁰

ਵਚਨ ਵਿਚ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਕੇ (ਜ਼ਬੂਰ 27:2), ਬੈਠ ਕੇ (2 ਸਮੂਏਲ 7:18), ਮੂੰਹ ਦੇ ਭਾਰ ਡਿੱਗ ਕੇ ਜਾਂ ਗੋਡੇ ਟੇਕ ਕੇ (ਉਤਪਤ 17:3), ਜ਼ਮੀਨ ਉੱਤੇ ਮੂੰਹ ਭਾਰ ਡਿੱਗ ਕੇ (ਗਿਣਤੀ 14:5) ਸੀਸ ਝੁਕਾ ਕੇ (ਉਤਪਤ 24:26) ਜਾਂ ਆਪਣੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਅਕਾਸ਼ ਵੱਲ ਚੁੱਕ ਕੇ (ਯੂਹੰਨਾ 17:1) ਆਦਿ ਕਈ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਕਿਸ ਹਾਲਤ (ਸਥਿਤੀ) ਵਿਚ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਇਹ ਕੋਈ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਾਇਨੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ।⁵¹

“ਪਵਿੱਤਰ ਹੱਥ ਅੱਡ ਕੇ” ਵਾਕ ਵਿਚ ਜ਼ੋਰ ਸਰੀਰ ਦੇ ਅੰਗਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਜੀਵਨ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਤੇ ਹੈ।⁵² “ਹੱਥ ਸਰੀਰ ਦਾ ਉਹ ਅੰਗ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਕੁਝ ਕਰਨ

ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ⁵³; ਬਾਈਬਲ ਵਿਚ ਇਹ ਬਾਰ-ਬਾਰ ਉਸ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਕ ਮਨੁੱਖ ਕਰਦਾ ਹੈ (ਵੇਖੋ ਜ਼ਬੂਰ 24:2, 4)।

ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਵਿੱਚ ਅੱਡੇ ਹੋਏ ਹੱਥ “ਪਵਿੱਤਰ” ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। “ਪਵਿੱਤਰ” ਸ਼ਬਦ *ਹੋਸੀਓਸ* ਤੋਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ “ਧਰਮੀ,” “ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸੰਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ” ਹੈ।⁵⁴ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਦੇ ਅਸਰਦਾਰ ਹੋਣ ਦੇ ਲਈ, ਜਿਹੜਾ ਵਿਅਕਤੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਉਸ ਦਾ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਨਾਲ ਸਹੀ ਰਿਸ਼ਤਾ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।⁵⁵

ਜੇਕਰ 8 ਆਇਤ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਭਾਗ ਜੀਵਨ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਆਖਰੀ ਭਾਗ ਵਿਚ ਦਿਲ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ: ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਪੁਰਖਾਂ ਨੂੰ **ਕ੍ਰੋਧ ਅਤੇ ਵਿਵਾਦ ਤੋਂ ਬਿਨਾ** ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਆਖਿਆ ਸੀ। ਕ੍ਰੋਧ *ὀργή* (*ਓਰਗੀ*) ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ “ਮਜ਼ਬੂਤ ਨਾਰਾਜ਼ਗੀ, ... ਗੁੱਸਾ” ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।⁵⁶ ਇਹ “ਮਨ ਦੀ ਸਥਾਈ ਹਾਲਤ ਹੈ ਜੋ ਅਕਸਰ ਬਦਲਾ ਲੈਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।”⁵⁷

“ਵਿਵਾਦ” *διδωλογισμός* (*ਡੀਆਲੋਗਿਸਮੋਸ*; *ਡੀਆ* [“ਰਾਹੀਂ”] ਨਾਲੇ *ਲੋਗਿਸਮੋਸ* [“ਤਰਕ”] ਤੋਂ ਹੈ)। ਇਹ ਇਕ ਤਿੱਖੀ ਤਬਦੀਲੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੂਜੇ ਦੇ ਤਰਕ ਨਾਲ ਅਸਹਿਮਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਉਸ ਤਰਕ ਨਾਲ ਅਸਹਿਮਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸ਼ੱਕ ਨੂੰ ਬੜਾਵਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।⁵⁸ NASB ਬਾਈਬਲ ਵਿਚ “ਵਿਵਾਦ” ਹੈ; NIV ਬਾਈਬਲ ਵਿਚ “ਝਗੜਾ” ਹੈ; KJV ਬਾਈਬਲ ਵਿਚ “ਸ਼ੱਕ” ਹੈ।

ਇਹ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਮੰਡਲੀ (ਕਲੀਸੀਆ) ਵਿਚ ਕੁਝ ਲੋਕ ਆਮ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗੁੱਸੇ ਨੂੰ ਪਰਗਟ ਕਰਨ ਦੇ ਇਕ ਮੌਕੇ ਵਜੋਂ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਸੰਭਵ ਤੌਰ ਤੇ, ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਭਰਾਵਾਂ ਦੇ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਣਾ ਸੀ ਜਿਹੜੇ ਆਮ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾਵਾਂ ਵਿਚ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਪੰਗੋਬਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਇੱਛਤ ਨਤੀਜਿਆਂ ਵਿਚ ਚੈਨ ਅਤੇ ਸੁਖ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ (2:2), ਪਰ ਉਹ ਹੋਣਾ ਸੰਭਵ ਸੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਆਗੂ ਹੁੱਲਾ ਗੁੱਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਝਗੜਾ ਲੂ ਸਨ।

ਜਦੋਂ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਆਮ ਬੰਦਗੀ ਤੇ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੇਣੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀਆਂ, ਅਸਲ ਵਿਚ, ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਬੰਦਗੀ ਦੇ ਲਈ ਇਕੱਠੇ ਹੁੰਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾ ਕੰਮ ਤੁਸੀਂ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰੋ।” ਪਰ, ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲ ਵੀ ਆਖੀ ਕਿ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਸਿਰਫ ਪ੍ਰੇਮ ਅਤੇ ਏਕਤਾ ਦੀ ਆਤਮਾ ਵਿਚ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ ਤਦ ਹੀ ਤੁਹਾਡੀ ਬੰਦਗੀ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਅੱਗੇ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਹੋਵੇਗੀ।

ਇਕ ਮਸੀਹੀ ਔਰਤ ਦਾ ਚਾਲ-ਚਲਣ (2:9-15)

ਉਹ ਬੰਦ ਜਿਸ ਦੇ ਬਾਰੇ ਅਸੀਂ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਾਂ ਮਸੀਹੀਅਤ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਉੱਨੀ ਸੌ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪਰ, ਅੱਜ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਇਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਹੈ। ਜੈਨ ਆਰ. ਡਬਲਿਊ. ਸਟੈਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, “ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਆਇਤਾਂ ਪਾਸਬਾਨਾਂ ਦੇ ਲਈ ਲਿਖੇ ਗਏ ਪੱਤਰਾਂ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਹਨ।”⁵⁹ ਇਸ ਲਈ, ਸਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਬੜੀ ਚੌਕਸੀ ਨਾਲ ਚਰਚਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ ਮੁੱਦਾ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਚ ਦੁਨੀਆ ਦੀ ਲਗਭਗ 50 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਅਬਾਦੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਉਹ ਇਕ ਟਿੱਪਣੀਕਾਰ ਦੇ ਲਈ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।⁶⁰

ਬੰਦ ਦੇ ਇਰਦ-ਗਿਰਦ ਜੋ ਵਿਵਾਦ ਹੈ ਉਸ ਦਾ ਕਾਰਣ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ

ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ।⁶¹ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਟਿੱਪਣੀਕਾਰ ਮੁਢਲੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਤੇ ਸਹਿਮਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਸਮੱਸਿਆ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਕ ਲੇਖਕ ਨੇ ਇਸ ਬੰਦ ਨੂੰ “[ਨਵੇਂ ਨੇਮ] ਦੇ ਸਾਰੇ ਬੰਦਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਮਕਾਲੀਨ ਸੰਵੇਦਸ਼ੀਲਤਾਵਾਂ ਦੇ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਬੰਦ” ਆਖਿਆ ਹੈ।⁶²

ਕੁਝ ਲੋਕ ਸੋਚਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪੌਲੁਸ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਆਧੁਨਿਕ ਯੁਗ ਜਾਂ ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਲਈ ਅਢਕਵਾਂ ਹੈ।⁶³ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਯਕੀਨ ਹੈ ਕਿ ਪੌਲੁਸ ਇਸ ਸਥਾਨਕ ਸਮੱਸਿਆ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਹਰ ਥਾਂ ਤੇ ਕਲੀਸੀਆਵਾਂ, ਸਗੋਂ ਉਸ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਹੋਰਨਾਂ ਕਲੀਸੀਆਵਾਂ ਤੇ ਵੀ ਕਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਕੁਝ ਹੋਰ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਪੌਲੁਸ ਸਿਰਫ ਪੁਰਸ਼ ਉੱਤਮਤਾ ਸੰਬੰਧੀ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਰੀਤੀ-ਰਿਵਾਜਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਉਹ ਰੀਤੀ-ਰਿਵਾਜ ਜਿਹੜੇ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿਚ ਅੱਜ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਬਦਲੇ।

ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਦੱਸ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ ਕਿ ਲਿਖਤ ਇਹ ਇਸ਼ਾਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਕਿ ਪੌਲੁਸ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸਿਰਫ ਅਫ਼ਸੁਸ ਦੀ ਮੰਡਲੀ (ਕਲੀਸੀਆ) ਦੇ ਲਈ ਨਹੀਂ ਸਨ। 2:8 ਵਿਚ ਉਸ ਨੇ ਲਿਖਿਆ, “ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਭਈ ਪੁਰਖ ਸਭਨੀਂ ਥਾਈਂ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਨ” (ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ)। ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ, ਜਦੋਂ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ “ਸਭਨੀਂ ਥਾਈਂ” (ἐν παντί τόπω, ਏਨ ਪੈਂਟੀ ਟੋਪੋ),⁶⁴ ਉਸ ਦੇ ਕਹਿਣ ਦਾ ਅਰਥ ਸੀ “ਹਰ ਜਗ੍ਹਾ” (ਵੇਖੋ NIV) – ਅਤੇ ਇੱਥੇ ਇਸ ਵਾਕ ਦੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਦਾ ਹੋਰ ਕੋਈ ਕਾਰਣ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵਾਲਟਰ ਐਲ. ਲੀਫੈਲਡ ਨੇ 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 1:8 ਦੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਸੰਬੰਧੀ ਇਹ ਲਿਖਿਆ ਹੈ,

“[ਇਹ] 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 14:33 ਵਿਚ ‘... ਜਿਵੇਂ ਸੰਤਾਂ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਕਲੀਸੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹੈ’ ਦੀ ਯਾਦ ਦਿਵਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਤੱਥ ਸਾਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਕਲਪਨਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਆਖਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਬੰਦ ਵਿਚ ਪੌਲੁਸ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਸਿਰਫ ਅਫ਼ਸੁਸ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ।”⁶⁵

ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਸਿਰਫ ਆਪਣੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਰੀਤੀ-ਰਿਵਾਜਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੇ ਲਈ ਕਾਰਣ ਦਿੱਤੇ, ਉਸ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਸਦੀ ਦੀਆਂ ਵਧੇਰੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਬਲਕਿ, ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਜੋ ਜੇ ਘੱਟ-ਘੱਟ ਚਾਰ ਹਜ਼ਾਰ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਆਦਮ ਅਤੇ ਹੱਵਾਹ ਨਾਲ ਵਾਪਰੀਆਂ ਸਨ (2:13, 14)।

ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਇਸ ਲਿਖਤ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਆਓ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਮਨਾਂ ਨੂੰ ਜਿੰਨਾ ਉੱਤਮ ਹੋ ਸਕੇ ਪੂਰਵ-ਧਾਰਣਾਵਾਂ ਅਤੇ ਪੱਖਪਾਤਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਫ਼ ਕਰੀਏ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਪੁੱਛਣ ਨਹੀਂ ਜਾ ਰਹੇ ਹਾਂ ਕਿ “ਕਿੰਨੀ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਲੋਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਇਤਾਂ ਬਾਰੇ ਕੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਦੇ ਹਨ?” ਜਾਂ “ਪੜ੍ਹੇ ਲਿਖੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਕੀ ਆਮ ਸਹਿਮਤੀ ਹੈ?” ਜਾਂ “ਤੁਹਾਡੀ ਪਸੰਦ, ਜਾਂ ਮੇਰੀ ਪਸੰਦ ਕੀ ਹੈ?” ਬਲਕਿ, ਸਾਨੂੰ ਪੁੱਛਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ “ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਆਮ ਬੰਦਗੀ ਵਿਚ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਬਾਰੇ ਕੀ ਆਖਿਆ ਸੀ? ਉਸ ਮਾਹੌਲ ਵਿਚ ਪੌਲੁਸ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਬਾਰੇ ਸਾਨੂੰ ਕੀ ਸਿਖਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੋਵੇਗਾ?”

ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਦਾ ਪਹਿਰਾਵਾ (2:9)

ਇਸੇ ਤਰਾਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਭਈ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਲਾਜ ਅਤੇ ਸੰਜਮ ਸਹਿਤ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੁਹਾਉਣੀ ਪੁਸ਼ਾਕੀ ਨਾਲ ਸੁਆਰਨ, ਨਾ ਗੁੰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਵਾਲਾਂ ਅਤੇ ਸੋਨੇ ਯਾ ਮੋਤੀਆਂ ਯਾ ਭਾਰੇ

ਮੁੱਲ ਦੇ ਬਸਤ੍ਰਾਂ ਨਾਲ।

ਆਇਤ 9. ਕਿਉਂਕਿ ਪੋਲੁਸ ਦਾ ਕੇਂਦਰ-ਬਿੰਦੂ ਚਰਿੱਤਰ ਤੇ ਹੈ, ਕਈ ਲੋਕ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਹੈਰਾਨ ਹੋਣਗੇ ਕਿ ਉਸ ਦੀਆਂ ਪਹਿਲੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਬੰਦਗੀ ਵਿਚ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਦੇ ਪਹਿਰਾਵੇ ਨਾਲ ਹੈ। ਪਰ, ਜਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਲੋਕ ਕੱਪੜੇ ਪਹਿਨਦੇ ਹਨ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚਰਿੱਤਰ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਬਿਆਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਆਇਤ **ਇਸੇ ਤਰਾਂ** (ὡσαύτως, *ਹੋਸਾਉਟੇਸ*) ਸ਼ਬਦ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਪੋਲੁਸ ਨੇ ਪੁਰਖਾਂ ਨੂੰ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਸ ਨੇ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਨੂੰ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ। ਉਸ ਨੇ ਲਿਖਿਆ, **ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦਾ**⁶⁶ **ਹਾਂ ਭਈ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਲਾਜ ਅਤੇ ਸੰਜਮ ਸਹਿਤ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੁਹਾਉਣੀ ਪੁਸ਼ਾਕੀ ਨਾਲ ਸੁਆਰਨ, ਨਾ ਗੁੰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਵਾਲਾਂ ਅਤੇ ਸੋਨੇ ਯਾ ਮੋਤੀਆਂ ਯਾ ਭਾਰੇ ਮੁੱਲ ਦੇ ਬਸਤ੍ਰਾਂ ਨਾਲ।** “ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ” ਸ਼ਬਦ *ἡσθη* (*ਹੁਨੇ*) ਦੇ ਬਹੁਵਚਨ ਤੋਂ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ “ਬਾਲਗ ਇਸਤ੍ਰੀ।”⁶⁷

ਇਹ ਗੱਲ ਧਿਆਨਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਪੋਲੁਸ ਨੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਸੁਹਾਉਣੀ ਪੁਸ਼ਾਕ *ਪਹਿਨਣਾ*” ਬਲਕਿ ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਸੁਹਾਉਣੀ ਪੁਸ਼ਾਕੀ ਨਾਲ *ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੁਆਰਨ*।” “ਸੁਆਰਨ” ਸ਼ਬਦ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ *κοσμέω* (*ਕੋਸਮੀਓ*)⁶⁸ ਤੋਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਕੁਝ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ “ਕਿਸੇ [ਚੀਜ਼] ਨੂੰ ਸਜਾ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਕ ਆਕਰਸ਼ਕ ਰੂਪ ਦੇਣਾ।”⁶⁹ ਵਾਕ ਵਿਚ “ਸੁਹਾਉਣੀ” (*κόσμιος*, *ਕੋਸਮੀਓਸ*) ਸ਼ਬਦ ਉਸੇ ਮੂਲ ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਹੈਂਡਰਿਕਸਨ ਨੇ ਇਸ ਵਾਕ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਕੁਝ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਹੈ: “ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੁਆਰਨ ਵਾਲੀ ਪੁਸ਼ਾਕ ਨਾਲ ਸੁਆਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।”⁷⁰ ਪੋਲੁਸ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਨੂੰ ਭੱਦੇ ਕੱਪੜੇ ਪਹਿਨਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਸੀ ਦੇ ਰਿਹਾ। ਦਰਅਸਲ, ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਇਸਤ੍ਰੀ ਦੇ ਲਈ ਆਕਰਸ਼ਕ ਦਿਖਣਾ ਸਹੀ ਹੈ। NEB ਬਾਈਬਲ ਵਿਚ “ਉਚਿਤ ਪੁਸ਼ਾਕ ਪਹਿਨੋ” ਹੈ (ਵੇਖੋ ਤੀਤੁਸ 2:10)।

ਪੋਲੁਸ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਇਸਤ੍ਰੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਾਕ ਮਨਮੋਹਕ ਅਤੇ ਭਤਕੀਲੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। “ਸੁਹਾਉਣੀ” ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਸ ਨੇ “ਲਾਜ ਸਹਿਤ” ਅਤੇ “ਸੰਜਮ ਸਹਿਤ” ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਪੋਲੁਸ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੇ ਗਏ ਵਰਣਨਾਤਮਕ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਫ਼ਰਕ ਦੱਸਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ। ਅਨੁਵਾਦਾਂ ਦੀ ਇਕ ਤੁਲਨਾ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਲਈ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਨੁਵਾਦਾਂ ਵਿਚਕਾਰ “ਲਾਜ ਸਹਿਤ” ਅਤੇ “ਸੰਜਮ ਸਹਿਤ” ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੀਆਂ ਹਨ।

ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅਸਪੱਸ਼ਟ ਸੁਭਾਅ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਸ਼ਬਦਾਂ ਤੇ ਕੁਝ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਤਰਤੀਬ ਵਿਚ ਹਨ। NASB ਬਾਈਬਲ ਵਿਚ, *αἰδώς* (*ਅਈਡੋਸ*) ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ “ਲਾਜ ਸਹਿਤ” ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।⁷¹ ਵਾਲਟਰ ਬਾਉਰ ਦਾ ਸ਼ਬਦਕੋਸ਼ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ, “ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਪਰੰਪਰਾ ਲਈ ਆਦਰ ਨੂੰ ਪਰਗਟ ਕਰਦਾ ਹੈ” ਅਤੇ ਫਿਰ “ਇਸਤ੍ਰੀ ਦੀ ਲਾਜ”⁷² ਦਾ ਉਦਾਹਰਣ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਆਓ ਅਸੀਂ “ਪਰੰਪਰਾ ਲਈ ਆਦਰ” ਵਾਕ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੀਏ। “ਪਰੰਪਰਾ” ਇਕ “ਸਧਾਰਣ ਵਰਤੋਂ ਜਾਂ ਰੀਤ” ਹੈ, “ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਰੀਤ।”⁷³ ਇਹ ਇਕ ਆਮ ਸਹਿਮਤੀ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਕਿਉਂ ਨਾ ਪਾਈਏ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ, ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਾਕ ਸੰਬੰਧੀ ਇਕ ਆਮ ਸਹਿਮਤੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪੋਲੁਸ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਨਹੀਂ ਸੀ ਦੇ ਰਿਹਾ ਕਿ ਮਸੀਹੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਨੂੰ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਚੱਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਮਾਜ ਦੁਆਰਾ ਇਕ

ਮਨ ਭਾਉਂਦੀ ਪੁਸ਼ਾਕ ਸਮਝੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ (ਵੇਖੋ ਰੋਮੀਆਂ 12:2), ਪਰ ਇਹ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਇਕ ਮਸੀਹੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਪਹਿਨਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਲੋਕ ਨੱਕ-ਮੂੰਹ ਚੜ੍ਹਾਉਣ। ਉਸ ਭਾਵ ਵਿਚ, ਉਸ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ “ਪਰੰਪਰਾ ਦੇ ਲਈ ਆਦਰ” ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਫ਼ਸੁਸ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਵੇਸਵਾਂ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਰੂਪ ਬੇਸ਼ਰਮ ਅਤੇ ਆਕਰਸ਼ਕ ਹੈ। ਮਸੀਹੀ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਨੇ “ਵੇਸਵਾਂ” ਵਰਗਾ ਪਹਿਰਾਵਾਂ ਨਹੀਂ ਪਹਿਨਣਾ ਸੀ।

“ਸੰਜਮ ਸਹਿਤ” ਸ਼ਬਦ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ σωφροσύνη (*ਸੋਫਰੋਸਿਉਨ*) ਤੋਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ “ਚੰਗੇ ਨਿਆਂ, ਸੰਜਮ, ਆਤਮ-ਸੰਜਮ ਦੀ ਰੀਤ”⁷⁴ ਅਨੁਸਾਰ। ਬੰਦਗੀ ਲਈ ਕੁਝ ਕੱਪੜੇ ਉਚਿਤ ਹਨ ਅਤੇ ਕੁਝ ਅਣਉਚਿਤ ਹਨ। ਹਰ ਮਸੀਹੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਨੂੰ ਉਸ ਸੰਬੰਧੀ ਚੰਗਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਹ ਪਹਿਨਦੀ ਹੈ। (ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਰ ਮਰਦ ਨੂੰ ਵੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।)

ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਅਣਉਚਿਤ “ਸਿੰਗਾਰ” ਦੇ ਚਾਰ ਉਦਾਹਰਣ ਦਿੱਤੇ: ਨਾ ਗੁੰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਵਾਲਾਂ ਅਤੇ ਸੋਨੇ ਯਾ ਮੋਤੀਆਂ ਯਾ ਭਾਰੇ ਮੁੱਲ ਦੇ ਬਸਤ੍ਰਾਂ ਨਾਲ। ਪੌਲੁਸ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਉਸ ਹਦਾਇਤ ਦੇ ਬਾਰੇ ਚੇਤੇ ਕਰਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਪਤਰਸ ਨੇ ਗੈਰ-ਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਪਤਨੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ:

ਅਤੇ ਤੁਹਾਡਾ ਸਿੰਗਾਰ ਸਿਰ ਗੁੰਦਣ ਅਤੇ ਸੋਨੇ ਦੇ ਗਹਿਣੇ ਪਾਉਣ ਅਥਵਾ ਬਸਤਰ ਪਹਿਨਣ ਦੇ ਨਾਲ ਬਾਹਰਲਾ ਨਾ ਹੋਵੇ⁷⁵ ਪਰ ਉਹ ਮਨ ਦੀ ਗੁਪਤ ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਹੋਵੇ ਜਿਹੜੀ ਓਸ ਅਵਨਾਸੀ ਸਿੰਗਾਰ ਨਾਲ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਕੋਮਲ ਅਤੇ ਗੰਭੀਰ ਆਤਮਾ ਨਾਲ ਕਿਉਂ ਜੋ ਇਹ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਲੇਖੇ ਵੱਡੇ ਮੁੱਲ ਦਾ ਹੈ (1 ਪਤਰਸ 3:3, 4)।

ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਤਰਸ ਦੀਆਂ ਇਹ ਮਨਾਹੀਆਂ ਸੰਪੂਰਣ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਬਲਕਿ, ਪਤਰਸ ਬਾਹਰੀ ਸਿੰਗਾਰ ਅਤੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸਿੰਗਾਰ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਇਸ ਗੱਲ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸਿੰਗਾਰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੈ। ਉਹੀ ਤੁਲਨਾ ਅਤੇ ਜ਼ੋਰ ਪੌਲੁਸ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵਿਚ ਵੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਆਖਿਆ, “ਨਾ ਗੁੰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਵਾਲਾਂ ਨਾਲ।” ਉਸ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਸਰੂਲ ਦੀ ਕੁੜੀ ਦੀ ਸਾਦੀ ਜਿਹੀ ਗੁੱਤ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਰੋਮੀ ਸਮਾਜ ਦੇ ਵਾਲ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਇਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਤਰੀਕਾ ਸੀ। ਵਾਲਾਂ ਦੀ ਉੱਚੀ ਜਿਹੀ ਗੁੱਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰੇ ਮੁੱਲ ਦੇ ਮੋਤੀਆਂ ਨਾਲ ਸਿੰਗਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। “ਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਚਮਕਦਾਰ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਲੋਕ ਖਰਚਾ ਕਰਨ ਵਿਚ ਵੀ ਕੰਜੂਸੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਵਰਤਦੇ ... । ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਮਿਆਂ ਵਿਚ *ਗੁੰਦੇ ਹੋਏ ਵਾਲ*, ਅਕਸਰ *ਕਿਸਮਤ* ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਸਨ। ਉਹ ਠਾਠ-ਬਾਠ ਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਸਨ!”⁷⁶ NEB ਬਾਈਬਲ “ਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਗੁੰਦਣ ਦੀਆਂ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਸ਼ੈਲੀਆਂ ਨਾਲ ਨਹੀਂ।”

ਫਿਰ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਨਾ ... ਸੋਨੇ ਯਾ ਮੋਤੀਆਂ ਯਾ ਭਾਰੇ ਮੁੱਲ ਦੇ ਬਸਤ੍ਰਾਂ ਨਾਲ।” ਇਕ ਵਾਰ ਫੇਰ, ਪਿਛੋਕੜ ਰੋਮੀ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਧਨ ਦੌਲਤ ਦੀਆਂ ਖਰਚੀਲੀਆਂ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀਆਂ ਹਨ। ਪਲਿਨੀ ਦ ਐਲਡਰ ਨੇ ਲੋਲੀਆ ਪੌਲੀਨਾ ਦੇ ਉਦਾਹਰਣ ਨਾਲ ਅਜਿਹੀ ਫਜ਼ੂਲਖਰਚੀ ਦੀ ਮਿਸਾਲ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਜਿਹੜੀ ਸਮਰਾਟ ਕਲੀਗੁਲਾ ਦੀ ਤੀਜੀ ਪਤਨੀ ਬਣੀ ਸੀ। ਸਗੋਂ ਜਦੋਂ ਉਹ ਕਿਸੇ ਆਮ ਦਾਹਵਤ ਵਿਚ ਵੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ, ਉਹ “ਜਵਾਹਰਾਂ ਅਤੇ ਮੋਤੀਆਂ ਨਾਲ ਢੱਕੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਉਸ ਦੇ ਸਿਰ, ਵਾਲ, ਕੰਨਾਂ, ਧੌਣ ਅਤੇ ਉਂਗਲੀਆਂ ਵਿਚ ਚਮਕਦੇ ਸਨ ਜਿਸ ਦੀ ਕੀਮਤ ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ 40,000,000 ਦਿਨਾਰ ਹੁੰਦੀ ਸੀ।”⁷⁷

ਸ਼ਾਇਦ, ਅਫ਼ਸੂਸ ਵਿਚ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਇੰਨੀ ਫਜ਼ੂਲਖਰਚੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਜਿਸ ਦਾ ਪੈਲੁਸ ਨੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਪਰ ਮੰਡਲੀ ਵਿਚ ਕੁਝ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਅਮੀਰ ਸਨ (ਵੇਖੋ 6:9, 10, 17-19)। ਸ਼ਾਇਦ ਪੈਲੁਸ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਅਮੀਰ ਮਸੀਹੀ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕਹੀਆਂ ਸਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਆਪਣੇ ਧਨ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਣ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਮੰਡਲੀਆਂ ਨੂੰ ਇਕ ਮੌਕੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਦੀਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਗੱਲ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿ ਬੰਦਗੀ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਮੰਡਲੀ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਦੇ ਲਈ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਆਪਣੇ ਆਪ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ; ਪਰ ਪਰਤੱਖ ਰੂਪ ਵਿਚ ਇਹ ਅਫ਼ਸੂਸ ਵਿਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ।

ਆਇਤ 9 ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੈਲੀਆਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਬਦਲਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਪੈਲੁਸ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ, ਸਮੱਸਿਆ ਭੜਕੀਲੇ ਕੱਪੜੇ ਪਹਿਨਣ ਦੀ ਸੀ। ਅੱਜ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਕੁਝ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿਚ, ਸਮੱਸਿਆ ਛੋਟੇ ਕੱਪੜੇ ਪਹਿਨਣ ਦੀ ਹੈ – ਜਾਂ ਇੰਨੇ ਫਿੱਟ ਕੱਪੜੇ ਪਹਿਨਣ ਦੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਕਲਪਨਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਭਾਵੇਂ ਫੈਸ਼ਨ ਕਿੰਨੇ ਵੀ ਬਦਲਦੇ ਰਹਿਣ, ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਅਜਿਹੇ ਕੱਪੜੇ ਮਿਲ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਲੋਕ “ਸਾਦੇ” ਅਤੇ “ਬੁੱਧਵਾਨ” ਸਮਝਣਗੇ। ਦਰਅਸਲ, ਪੈਲੁਸ ਨੇ ਆਖਿਆ ਸੀ, “ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਬੰਦਗੀ ਕਰਨ ਲਈ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਕਿਸਮ ਦੀ ਪੁਸ਼ਾਕ ਪਹਿਨਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।”⁷⁸

ਸ਼ਾਇਦ ਕੁਝ ਜਵਾਨ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਅਨਿਸ਼ਚਤ ਹੋਣਗੀਆਂ ਕਿ “ਲਾਜ ਅਤੇ ਸੰਜਮ ਸਹਿਤ” ਕੀ ਹੈ। ਤੀਤੁਸ ਨੂੰ ਲਿਖੇ ਆਪਣੇ ਪੱਤਰ ਵਿਚ, ਪੈਲੁਸ ਨੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਨੂੰ ਜਵਾਨ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਦੀ ਹਦਾਇਤ ਦਿੱਤੀ ਸੀ (ਤੀਤੁਸ 2:3-5)। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਨ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆ ਲੈਣ ਦੇ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਜਵਾਨ ਇਸਤ੍ਰੀ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਪੁਸ਼ਾਕ ਦੇ ਢੁਕਵੇਂਪਣ ਦੇ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਬਜ਼ੁਰਗ, ਸਿਆਣੀ ਮਸੀਹੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਨਾਲ ਇਸ ਦੇ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਉਹ ਇੱਜ਼ਤ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਨੇ ਕੀ ਪਹਿਨਣਾ ਹੈ (2:10)

¹⁰ਸਗੋਂ ਸੁਭ ਕਰਮਾਂ ਦੇ ਵਸੀਲੇ ਨਾਲ ਕਿਉਂ ਜੇ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਨੂੰ ਫਬਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜੀਆਂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਭਗਤੀ ਨੂੰ ਮੰਨਦੀਆਂ ਹਨ।

ਆਇਤ 10. ਜੇਕਰ ਮਸੀਹੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਗੁੰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਵਾਲਾਂ ਅਤੇ ਮੋਤੀਆਂ ਅਤੇ ਭਾਰੇ ਮੁੱਲ ਦੇ ਬਸਤ੍ਰਾਂ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਸੁਆਰਨਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕਿਸ ਚੀਜ਼ ਨਾਲ ਸੁਆਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ? ਉਹ ਬੰਦ ਜਿਸ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਤਰਸ ਨੇ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਤੁਹਾਡਾ ਸਿੰਗਾਰ “ਮਨ ਦੀ ਗੁਪਤ ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਹੋਵੇ ਜਿਹੜੀ ਉਸ ਅਵਨਾਸੀ ਸਿੰਗਾਰ ਨਾਲ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਕੋਮਲ ਅਤੇ ਗੰਭੀਰ ਆਤਮਾ ਨਾਲ ਕਿਉਂ ਜੇ ਇਹ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਲੇਖੇ ਵੱਡੇ ਮੁੱਲ ਦਾ ਹੈ” (1 ਪਤਰਸ 3:3, 4)। ਆਇਤ 10 ਵਿਚ, ਪੈਲੁਸ ਨੇ ਇਸੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਹ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੁਭ ਕਰਮਾਂ ਦੇ ਵਸੀਲੇ ਨਾਲ ਸਿੰਗਾਰਨ। ਪਤਰਸ ਦਾ ਜ਼ੋਰ ਇਕ ਸੁੰਦਰ ਆਤਮਾ ਤੇ ਸੀ, ਜਦ ਕਿ ਪੈਲੁਸ ਦਾ ਜ਼ੋਰ ਇਕ ਸੁੰਦਰ ਜੀਵਨ ਤੇ ਸੀ।

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ, ਪੈਲੁਸ ਅਤੇ ਪਤਰਸ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸੀ ਆਖ ਰਹੇ ਕਿ ਇਕ ਮਸੀਹੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਦੇ ਲਈ ਸੁਸਤ ਅਤੇ ਸਧਾਰਣ ਦਿਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਪਰ, ਉਹ ਇਹ

ਆਖ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿ ਬਾਹਰੀ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕਤਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਉਸ ਨਕਲੀ ਸੁੰਦਰਤਾ ਤੇ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਬਜਾਇ ਜਿਹੜੀ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਫਿੱਕੀ ਪੈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਜ਼ੋਰ ਚਰਿੱਤਰ ਦੀ ਸੁੰਦਰਤਾ ਤੇ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਸੁਭ ਕਰਮ ਹੁੰਦੇ ਹਨ – ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦੂਜਿਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉੱਪਰ ਉਠਾਉਣਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਕਾਰਣ ਠੇਸ ਲੱਗੀ ਹੈ, ਨਾਸ ਹੋ ਰਹੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ਖ਼ਬਰੀ ਦਾ ਪਰਚਾਰ ਕਰਨਾ। ਉਸ ਕਿਸਮ ਦੀ ਸੁੰਦਰਤਾ ਸਦੀਪਕਾਲ ਤੀਕ ਕਾਇਮ ਵੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ।

ਪੋਲੁਸ ਨੇ ਆਇਤ 10 ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਾਲ ਖਤਮ ਕੀਤਾ: **ਕਿਉਂ ਜੋ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਨੂੰ ਫਬਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜੀਆਂ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਭਗਤੀ ਨੂੰ ਮੰਨਦੀਆਂ ਹਨ।** “ਫਬਦਾ” ਸ਼ਬਦ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ *πρέπω* (*ਪਰੈਪੋ*) ਤੋਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਉਸ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ “ਉਚਿਤ” ਜਾਂ “ਜੋਗ” ਹੈ।⁷⁹ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸ਼ਬਦ “ਮੰਨਦੀਆਂ” (*ἐπαγγέλλομαι*, *ਅਪੈਂਗਲੇਮਾਈ*) ਇਕ ਵਜ਼ਨਦਾਰ ਸ਼ਬਦ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਇਸ ਦਾਅਵੇ ਨਾਲ ਹੈ ਕਿ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਿੱਧ ਹੈ; ਇਸ ਦੇ ਵਿਚ ਉਸ ਵਾਅਦੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦਾ ਇਕ ਵਾਅਦਾ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦਾ ਭਾਵ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।⁸⁰

ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਸ਼ਬਦ “ਭਗਤੀ” (*θεοσεβεια*, *ਥੀਓਸੀਬੀਆ*) ਤੇ ਕੇਂਦਰਿਤ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਉਹ ਸ਼ਬਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਆਇਤ 2 ਵਿਚ “ਭਗਤੀ” (*εὐσεβεια*, *ਯੂਸੀਬੀਆ*) ਕਰਕੇ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਇਸ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਹੈ। *ਥੀਓਸੀਬੀਆ* ਸ਼ਬਦ ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਵਿਚ ਸਿਰਫ ਇੱਥੇ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ਪਰਮੇਸੁਰ ਲਈ ਵਰਤੇ ਗਏ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ (*θεός*, *ਥੀਓਸ*) ਨੂੰ “ਭਗਤ ਬਣਨ” ਲਈ ਵਰਤੇ ਗਏ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ (*σεβωμαι*, *ਸੀਬੋਮਾਈ*) ਨਾਲ ਜੋੜਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਮੁੱਖ ਰੂਪ ਵਿਚ “ਪਰਮੇਸੁਰ ਲਈ ਭਗਤੀ” ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਲਈ ਭਗਤੀ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜੀਆਂ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਹਨ।⁸¹ NASB ਅਨੁਵਾਦਕਾਂ ਨੇ “ਭਗਤੀ” (ਵੇਥੇ KJV) ਸ਼ਬਦ ਪਸੰਦ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜਦ ਕਿ ਕੁਝ ਅਨੁਵਾਦਾਂ ਵਿਚ “ਧਰਮ” ਜਾਂ “ਧਾਰਮਿਕ” ਹੈ (RSV; NEB)। NIV ਬਾਈਬਲ ਇਸ ਨੂੰ “ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਬੰਦਗੀ ਕਰਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ” ਅਰਥ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਰੱਖਦੀ ਹੈ।

ਪੋਲੁਸ ਦੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਅਰਥ ਹਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਸੂਲ ਦੁਆਰਾ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਲਈ ਭਗਤੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਦਰਅਸਲ, ਉਹ ਉਸ ਡੂੰਘੀ ਇੱਜ਼ਤ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਦੇ ਲਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਮਜਬੂਰ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਬਪਤਿਸਮਾ ਲੈਣ ਵਿਚ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿਚ ਆਖਿਆ ਸੀ, “ਅਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।” ਹੁਣ ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਵਾਅਦੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਪਰ, ਉਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨਾ ਕਾਫੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜੋ ਉਹ ਕਹਿ ਰਹੇ ਸਨ ਉਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨਾਂ ਦੇ ਰਾਹੀਂ – ਚੰਗੇ ਕਰਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਹਿਰਾਵੇ ਦੁਆਰਾ – ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ।⁸²

ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ (2:11, 12)

“ਇਸਤ੍ਰੀ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਭਈ ਚੁੱਪ ਚਾਪ ਹੋ ਕੇ ਪੂਰੀ ਅਧੀਨਗੀ ਨਾਲ ਸਿੱਖਿਆ ਲਵੇ।¹² ਮੈਂ ਇਸਤ੍ਰੀ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਅਥਵਾ ਪੁਰਖ ਉੱਤੇ ਹੁਕਮ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਪਰਵਾਨਗੀ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਸਗੋਂ

ਉਹ ਚੁੱਪ ਚਾਪ ਰਹੇ।

ਆਇਤਾਂ 11, 12. ਪਹਿਲਾਂ 2:8 ਵਿਚ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਇਹ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਨੂੰ ਬੰਦਗੀ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਵਿਚ ਅਗਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਅਸਲ ਵਿਚ, ਹੁਣ ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਨੂੰ ਆਮ ਬੰਦਗੀ ਵਿਚ ਨਾ ਤਾਂ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣੀ ਨਾ ਹੀ ਪਰਚਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ: **ਇਸਤ੍ਰੀ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਭਈ ਚੁੱਪ ਚਾਪ ਹੋ ਕੇ ਪੂਰੀ ਅਧੀਨਗੀ ਨਾਲ ਸਿੱਖਿਆ ਲਵੇ। ਮੈਂ ਇਸਤ੍ਰੀ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਅਥਵਾ ਪੁਰਖ ਉੱਤੇ ਹੁਕਮ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਪਰਵਾਨਗੀ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਸਗੋਂ ਉਹ ਚੁੱਪ ਚਾਪ ਰਹੇ।** ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਕੁਰਿੰਥੁਸ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਇਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ:

ਮੰਡਲੀਆਂ [“ਕਲੀਸੀਆਵਾਂ”⁸³] ਵਿੱਚ ਤੀਵੀਆਂ ਚੁੱਪ ਹੋ ਰਹਿਣ ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੋਲਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸਗੋਂ ਉਹ ਅਧੀਨ ਹੋ ਰਹਿਣ ਜਿਵੇਂ ਸ਼ਰਾ ਵੀ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਕੁਝ ਸਿੱਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਘਰ ਵਿੱਚ ਆਪੇ ਆਪਣੇ ਪਤੀਆਂ ਕੋਲੋਂ ਪੁੱਛਣ ਕਿਉਂ ਜੋ ਤੀਵੀਂ ਦੇ ਲਈ ਮੰਡਲੀ [“ਕਲੀਸੀਆਂ”] ਵਿੱਚ ਬੋਲਣਾ ਲਾਜ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ (1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 14:34, 35)।

ਆਓ ਅਸੀਂ ਸਾਡੇ ਕੇਂਦਰ-ਬਿੰਦੂ ਨੂੰ ਆਇਤ 12 ਨਾਲ ਸੁਰੂ ਕਰੀਏ, ਜੋ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਇਸਤ੍ਰੀ ਨੂੰ ਆਮ ਬੰਦਗੀ ਵਿਚ ਕੀ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ: **“ਮੈਂ ਇਸਤ੍ਰੀ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਅਥਵਾ ਪੁਰਖ ਉੱਤੇ ਹੁਕਮ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਪਰਵਾਨਗੀ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਸਗੋਂ ਉਹ ਚੁੱਪ ਚਾਪ ਰਹੇ।”** “ਮੈਂ ... ਦਿੰਦਾ” ਸ਼ਬਦ *ἐπιτρέπω* (ਐਪੀਟਰੈਪੋ) ਤੋਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ “ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣਾ” ਜਾਂ “ਆਗਿਆ ਦੇਣਾ”⁸⁴ ਪੌਲੁਸ ਪੂਰੇ ਇਖਤਿਆਰ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ⁸⁵ ਉਹ ਆਮ ਬੰਦਗੀ ਵਿਚ ਇਸਤ੍ਰੀ ਉਪਦੇਸ਼ਕਾਂ ਜਾਂ ਪਰਚਾਰਕਾਂ ਦੇ ਸਵਾਲ ਤੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਨਾਲ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਹੁਦੇ ਤੇ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਸੀ।

ਪਹਿਲੀ ਗੱਲ, ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਆਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਇਸਤ੍ਰੀ ਨੂੰ ਮੰਡਲੀ ਵਿਚ “ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ” ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। “ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣਾ” ਸ਼ਬਦ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ *διδάσκω* (*ਡਿਡਾਸਕੋ*, “ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ”) ਤੋਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।⁸⁶ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਦੇ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਸੰਬੰਧੀ ਪੂਰਨ ਮਨਾਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ (ਅਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈ)।

ਤੀਤੁਸ 2:3-5 ਵਿਚ, ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਨੂੰ ਜਵਾਨ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਦੇ ਲਈ ਆਖਿਆ ਸੀ। ਗ੍ਰੇਟ ਕਮਿਸ਼ਨ (ਮਹਾਨ ਆਗਿਆ) ਜਿਹੜਾ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ (ਇੰਜੀਲ) ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ (ਮੱਤੀ 28:18-20; ਮਰਕੁਸ 16:15, 16) ਮਸੀਹੀ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਤੇ ਵੀ ਓਨਾ ਹੀ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿੰਨਾ ਕਿ ਇਹ ਮਸੀਹੀ ਮਰਦਾਂ ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕ ਯਰੂਸ਼ਲਮ ਤੋਂ ਖਿੱਡ ਗਏ, ਉਹ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਸੁਣਾਉਂਦੇ ਫਿਰੇ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 8:1, 4); ਇਸ ਵਿਚ ਪਰਤੱਖ ਰੂਪ ਵਿਚ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਕੁਝ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਨੂੰ ਅਗੰਮ ਵਾਕ ਕਰਨ ਦਾ ਵਰਦਾਨ ਮਿਲਿਆ ਸੀ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 21:9; 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 11:5), ਜਿਸ ਵਿਚ ਪ੍ਰਭੂ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸੰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਾਉਣਾ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਇਸਤ੍ਰੀ ਦੇ ਮਰਦ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਵਿਰੁੱਧ ਪੂਰਨ ਮਨਾਹੀ ਵਾਲੇ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਪ੍ਰਿਸਕਿੱਲਾ ਨੇ ਪਰਚਾਰਕ ਅਪੁੱਲੋਸ ਦੀ ਹਦਾਇਤ ਨਾਲ ਅਰੂਲਾ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕੀਤੀ ਸੀ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 18:26)।⁸⁷ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਗੈਰ-ਮਸੀਹੀ ਪਤੀ ਇਕ ਮਸੀਹੀ ਪਤਨੀ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਅਤੇ ਨਮੂਨੇ ਦੇ ਕਾਰਣ ਮਸੀਹੀ ਬਣ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਅਤੇ ਪਰਚਾਰ ਕਰਨ ਸੰਬੰਧੀ, ਮੂਲ ਲਿਖਤ ਵਿਚ

ਪੋਲੁਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮਨਾਹੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਨੇ ਆਮ ਬੰਦਗੀ ਵਿਚ ਨਾ ਤਾਂ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣੀ ਹੈ ਨਾ ਹੀ ਪਰਚਾਰ ਕਰਨਾ ਹੈ।

ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਬੰਦ ਵਿਚ ਪੋਲੁਸ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਹਰ ਜਗ੍ਹਾ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਦੇ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਇਕ ਬੰਦ ਨੂੰ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਾਲਾਤਾਂ ਅਧੀਨ ਵਰਤਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪੋਲੁਸ ਨੇ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪਰਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਪਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਉਹ ਬੰਦ ਉੱਪਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ: 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 11:5, ਜਿਹੜਾ ਅਗੰਮ ਵਾਕ ਦੇ ਵਰਦਾਨ ਨਾਲ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।⁸⁸ ਇਸ ਆਇਤ ਨੂੰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪਰਚਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਵਰਤਣਾ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਹੈਰਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਤਿੰਨ ਅਧਿਆਵਾਂ ਦੇ ਬਾਅਦ ਸਾਨੂੰ ਪੋਲੁਸ ਦੁਆਰਾ ਕਹੇ ਗਏ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਮਿਲਦੇ ਹਨ: “ਮੰਡਲੀਆਂ [‘ਕਲੀਸੀਆਵਾਂ’] ਵਿੱਚ ਤੀਵੀਆਂ ਚੁੱਪ ਹੋ ਰਹਿਣ ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੋਲਣ ਦੀ ਪਰਵਾਨਗੀ ਨਹੀਂ ਹੈ” (1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 14:34)। ਰੋਮੰਡ ਸੀ. ਕੈਲਸੀ ਨੇ ਲਿਖਿਆ,

ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਗੰਮ ਵਾਕ ਨੂੰ [1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ] 14:34 ਵਿਚ ਪਾਬੰਦੀ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਵਿਚ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਪੋਲੁਸ ਦੇ ਕੋਲ ਆਮ ਮੰਡਲੀ (ਕਲੀਸੀਆ) ਵਿਚ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਦੇ ਅਗੰਮ ਵਾਕ ਕਰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਅਜਿਹੇ ਮੌਕਿਆਂ ਤੇ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਚ ਉਹ ਇਸ ਵਰਦਾਨ ਨੂੰ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।⁸⁹

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਨੂੰ ਅਗੰਮ ਵਾਕ ਕਰਨ ਦਾ ਵਰਦਾਨ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਇਸ ਵਰਦਾਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰਨੀ ਸੀ, ਪਰ ਅਰਾਧਨਾ ਮੰਡਲੀ ਵਿਚ ਨਹੀਂ।

ਆਇਤ 12 ਵਿਚ ਪੋਲੁਸ ਦੀ ਆਮ ਹਦਾਇਤ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਗਵਾਈ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਦੀ ਹੈ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਚਨ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨਾ⁹⁰ ਜਾਂ ਗੀਤ ਗਾਉਣ ਵਿਚ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨਾ): “ਜਾਂ ਪੁਰਖ ਉੱਤੇ ਹੁਕਮ ਚਲਾਉਣਾ” (2:12)। “ਪੁਰਖ” ਸ਼ਬਦ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ *ἀνὴρ* (ਅਨਰ) ਤੋਂ ਆਇਆ ਜੋ ਕਿ ਪੁਰਖ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਇਸਤ੍ਰੀ ਵੱਲ।

ਆਇਤ 12 ਵਿਚ “ਹੁਕਮ ਚਲਾਉਣਾ” ਸ਼ਬਦ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ *ἀποθνήσκω* (ਆਉਥੈਨਟੀਓ)⁹¹ ਤੋਂ ਆਇਆ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਘਮੰਡੀ ਹੋਣ ਦੀ ਧਾਰਣਾ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ (ਵੇਖੋ NEB)।⁹² ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਆਇਤ 11 ਵਿਚ “ਅਧੀਨਗੀ” ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ: “ਇਸਤ੍ਰੀ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਭਈ ਚੁੱਪ ਚਾਪ ਹੋ ਕੇ ਪੂਰੀ ਅਧੀਨਗੀ ਨਾਲ ਸਿੱਖਿਆ ਲਵੇ।” ਆਓ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ “ਪੂਰੀ ਅਧੀਨਗੀ ਨਾਲ” ਵਾਕ ਨੂੰ ਸਮਝੀਏ। “ਪੂਰੀ” ਸ਼ਬਦ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ *πᾶς* (ਪਾਸ, “ਸਾਰਾ”) ਅਤੇ “ਅਧੀਨਗੀ” ਸ਼ਬਦ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ *ὑποταγή* (ਹਿਊਪੋਟੇਜ) ਤੋਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਬਾਉਰ ਦਾ ਸ਼ਬਦਕੋਸ਼ *ਹਿਊਪੋਟੇਜ* ਨੂੰ “ਅਧੀਨਗੀ, ਅਧੀਨਤਾਈ, ਅਧੀਨਤਾ ਦੀ ਅਵਸਥਾ ਵਜੋਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।”⁹³ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਕਿਰਿਆ ਰੂਪ “ਰੈਂਕ ਅਧੀਨ” ਲਈ “ਮੁਖ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸੈਨਕ ਸ਼ਬਦ” ਹੈ।⁹⁴ *ਹਿਊਪੋਟੇਜ* ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਿਆਂ, ਸ਼ਬਦਕੋਸ਼ ਇਹ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ “ਵਿਵਸਥਤ ਸੰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਲਈ ਢਾਂਚੇ ਵਿਚ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਉਚਿਤ ਥਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।”⁹⁵ ਵੈਰਨ ਡਬਲਿਯੂ. ਵਿਅਰਸਬੀ ਨੇ “ਅਧੀਨਗੀ” ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ: “ਘਰ ਅਤੇ ਕਲੀਸੀਆ ਵਿਚ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਪਛਾਣਨਾ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ੀ-ਖੁਸ਼ੀ ਇਸ ਦਾ ਆਗਿਆ ਪਾਲਣ ਕਰਨਾ।”⁹⁶

ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਬੰਦਗੀ ਦੇ ਲਈ ਇਕੱਠੇ ਹੁੰਦੇ ਹਾਂ, ਜੇਕਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਨੇ ਸਿੱਖਿਆ ਨਹੀਂ ਦੇਣੀ ਜਾਂ ਪਰਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਕੀ ਕਰਨਾ ਹੈ? ਆਇਤ 11 ਵਿਚ, ਪੋਲੁਸ ਨੇ ਇਸ ਕੰਮ ਨੂੰ

ਸਪੱਸ਼ਟ ਰੂਪ ਵਿਚ ਦੱਸਿਆ ਹੈ:⁹⁷ “ਇਸਤ੍ਰੀ ਨੂੰ ਚੁੱਪ ਚਾਪ ਹੋ ਕੇ ਪੂਰੀ ਅਧੀਨਗੀ ਨਾਲ ਸਿੱਖਿਆ ਲੈਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।” ਜਿਵੇਂ ਕਿ “ਚਾਹੀਦੀ” ਸ਼ਬਦ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਕਿਰਿਆ ਆਗਿਆ-ਸੂਚਕ ਭਾਵ ਵਿਚ ਹੈ; ਇਹ ਵਾਕ ਇਕ ਹੁਕਮ ਹੈ।⁹⁸ “ਚੁੱਪ ਚਾਪ ਹੋ ਕੇ” ਸ਼ਬਦ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ἡσυχία (*ਹੀਸੁਚੀਆ*) ਤੋਂ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਜਿਹੜੇ “ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਘਨ ਦੇ ਚੁੱਪ ਚਾਪ ਰਹਿਣ ਵਾਲੀ ਅਵਸਥਾ”⁹⁹ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਕੁਝ ਅਨੁਵਾਦਾਂ ਵਿਚ, “ਖਮੋਸੀ ਨਾਲ” ਹੈ (ਵੇਖੋ KJV; NKJV; NRSV), ਪਰ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਅਨੁਵਾਦ “ਚੁੱਪ ਚਾਪ” ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਪਸੰਦ ਕਰਦੇ ਹਨ। “ਸਿੱਖਿਆ ਲਵੋ” ਸ਼ਬਦ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ μαθηάω (*ਮਨਥਾਨੋ*) ਤੋਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਚ “ਸਿੱਖਿਆ ਦੁਆਰਾ ਗਿਆਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ”¹⁰⁰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸੀ ਆਖਿਆ ਕਿ ਪਰਚਾਰਕ ਜਦੋਂ ਪਰਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸਤ੍ਰੀ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਸੁਣਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਬਲਕਿ, ਉਸ ਨੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਨੂੰ *ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੀ* ਬਣਨਾ ਹੈ; ਉਸ ਨੇ “ਗਿਆਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ” ਕਰਨ ਦਾ ਜਤਨ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਸ ਨੇ ਇਹ “ਚੁੱਪ ਚਾਪ ਰਹਿ ਕੇ” ਕਰਨਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਹਦਾਇਤ ਨੂੰ ਅਲੱਗ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ: ਸਿੱਖਣ ਦੇ ਲਈ, ਸਾਨੂੰ “ਆਪਣੇ ਮੂੰਹਾਂ ਨੂੰ ਬੰਦ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਦਿਮਾਗਾਂ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹਣ” ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਹ ਇਕ ਚੰਗੀ ਸਲਾਹ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਪੁਰਖ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਕੋਈ ਇਸਤ੍ਰੀ ਹੋਵੇ।

ਕੁਝ ਲੋਕ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਪੌਲੁਸ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਨਹੀਂ ਸਨ ਆਇਤ 11 ਦਾ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪੌਲੁਸ ਅਫ਼ਸੂਸ ਵਿਚ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਲਈ ਇਸ ਕਰਕੇ ਮਨ੍ਹਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਵਚਨ ਤੋਂ ਅਣਜਾਣ ਸਨ। ਇਹ ਵਿਅਕਤੀ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਨੇ ਵਚਨ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਲੈਣਾ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਈ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣਾ ਅਤੇ ਪਰਚਾਰ ਕਰਨਾ ਸਹੀ ਹੋਣਾ ਸੀ। ਪਰ, ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਕਿ ਅਫ਼ਸੂਸ ਵਿਚ ਮਸੀਹੀ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਪੁਰਖਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਵਚਨ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਅਣਜਾਣ ਸਨ। ਇਹ ਕਲੀਸੀਆ ਲਗਭਗ ਇਕ ਦਹਾਕੇ ਤੋਂ ਚੱਲਦੀ ਆ ਰਹੀ ਸੀ (ਵੇਖੋ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 18; 19)। ਪੁਰਖਾਂ ਅਤੇ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਦੋਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।¹⁰¹ ਇਹ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਉਣਾ ਕਿ ਉਸ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਜੋ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਸਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਸੀਹੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਗਿਆਨ ਨਹੀਂ ਸੀ ਬਿਲਕੁਲ ਅਣਉਚਿਤ ਹੈ।

ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਟਿੱਪਣੀਕਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਕ ਸਵਾਲ ਜੋ ਖੜ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ “ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕਿਉਂ ਸਮਝਿਆ ਕਿ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਨੂੰ ਬੰਦਗੀ ਵਿਚ ਕਿਉਂ ਚੁੱਪ ਚਾਪ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ?” “ਅੱਜ ਤੱਕ [ਅਫ਼ਸੂਸ] ਵਿਚ ਜੋ ਸ਼ਿਲਾਲੇਖ ਮਿਲੇ ਹਨ ਉਹ ਇਹ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਰੋਮੀ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀਆਂ ਇਕ ਚੌਥਾਈ ਤੋਂ ਵੱਧ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਜਾਜਕ ਸਨ।”¹⁰² ਇਸ ਗੱਲ ਨੇ ਸ਼ਾਇਦ ਕੁਝ ਮਸੀਹੀ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਵੀ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਮਸੀਹ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਬਾਰੇ ਜਾਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕੁਝ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਨੇ ਬੰਦਗੀਆਂ ਵਿਚ ਹਾਵੀ ਹੋ ਕੇ ਉਸ ਅਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਨਿਸ਼ਚਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਸਨ। ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਜੋ ਹੈ ਉਹ ਸਿਰਫ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝ ਸਕਦੇ ਹਾਂ: “ਮੈਂ ਇਸਤ੍ਰੀ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਅਥਵਾ ਪੁਰਖ ਉੱਤੇ ਹੁਕਮ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਪਰਵਾਨਗੀ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਸਗੋਂ ਉਹ ਚੁੱਪ ਚਾਪ ਰਹੇ।”

ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕਾਰਣ (2:13-15)

¹³ਕਿਉਂ ਜੇ ਆਦਮ ਪਹਿਲਾਂ ਰਚਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਫੇਰ ਹੱਵਾਹ। ¹⁴ਆਦਮ ਨੇ ਧੋਖਾ ਨਹੀਂ ਖਾਧਾ ਪਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਧੋਖਾ ਖਾ ਕੇ ਅਪਰਾਧ ਵਿੱਚ ਪੈ ਗਈ। ¹⁵ਤਾਂ ਵੀ ਬਾਲ ਜਣਨ ਦੇ ਵਸੀਲੇ ਨਾਲ ਉਹ ਬਚਾਈ ਜਾਵੇਗੀ ਜੇ ਉਹ ਨਿਰਚਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਅਤੇ ਪਵਿੱਤਰਤਾਈ ਵਿੱਚ ਸੰਜਮ ਨਾਲ ਟਿਕੀਆਂ ਰਹਿਣ।

ਆਇਤਾਂ 13, 14. ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿ ਇਸਤ੍ਰੀ ਨੇ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਮਰਦ ਨੇ ਆਮ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾਵਾਂ ਵਿਚ ਅਗਵਾਈ ਅਤੇ ਪਰਚਾਰ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਫਿਰ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਨਾਲ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਉਸ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਲਈ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਨਾਲ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਾਰਣ ਦਿੱਤੇ। ਉਸ ਨੇ ਪਰੰਪਰਾ ਦੀ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ, ਬਲਕਿ ਉਤਪਤ ਦੇ ਸੂਰੂਆਤੀ ਅਧਿਆਵਾਂ – ਆਦਮ ਅਤੇ ਹੱਵਾਹ ਦੀ ਰਚਨਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਆਦਮ ਦੇ ਪਾਪ ਵਿਚ ਡਿੱਗਣ ਦੇ ਬਾਈਬਲ ਦੇ ਵਿਰਤਾਂਤ – ਵਿਚ ਗਿਆ।¹⁰³

ਪਹਿਲਾ ਕਾਰਣ ਰਚਨਾ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ: **ਕਿਉਂ ਜੇ ਆਦਮ ਪਹਿਲਾਂ ਰਚਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਫੇਰ ਹੱਵਾਹ।** ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਆਦਮ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਮਿੱਟੀ ਤੋਂ ਰਚਿਆ ਸੀ (ਉਤਪਤ 2:7) ਅਤੇ ਫਿਰ ਹੱਵਾਹ ਨੂੰ ਆਦਮ ਦੀਆਂ ਪਸਲੀਆਂ ਤੋਂ ਇਕ ਪਸਲੀ ਦੇ ਨਾਲ ਬਣਾਇਆ ਸੀ (ਉਤਪਤ 2:21, 22)। ਟਿੱਪਣੀਕਾਰ ਇਸ ਘਟਨਾ ਦੀਆਂ ਰੱਬੀ ਵਿਆਖਿਆਵਾਂ ਨਾਲ ਸਫ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਭਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਵਿਖਿਆਣ ਸਾਡੇ ਲਈ ਘੱਟ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ। ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਪਾਏ ਹੋਏ ਉਪਦੇਸ਼ਕਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਰੱਬੀ ਦੀਆਂ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹੇ ਹੋਏ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸਮਝਿਆ (ਮੱਤੀ ਮੱਤੀ ਦੀ ਇੰਜੀਲ 5:21, 22, 27, 28, 31-34, 38, 39, 43, 44)। ਬਜਾਇ ਇਸ ਦੇ, ਸਾਡੀ ਮੁਢਲੀ ਚਿੰਤਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਉਸ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਹ ਪਰਤੱਖ ਰੂਪ ਵਿਚ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਅਬਰਾਹਾਮ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਰਚਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਆਗੂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ।

ਦੁਖੀ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸੱਚਾਈ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਆਦਮ ਉਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ ਅਸਫਲ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬਾਈਬਲ ਦੀ ਦੂਜੀ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ: **ਆਦਮ ਨੇ ਧੋਖਾ ਨਹੀਂ ਖਾਧਾ ਪਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਧੋਖਾ ਖਾ ਕੇ ਅਪਰਾਧ ਵਿੱਚ ਪੈ ਗਈ।** ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਆਦਮ ਨੂੰ ਭਲੇ ਬੁਰੇ ਦੇ ਗਿਆਨ ਦੇ ਬਿਰਫ ਤੋਂ ਖਾਣ ਤੋਂ ਮਨ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ਸੀ (ਉਤਪਤ 2:15-17), ਪਰ ਸੱਪ ਅਦਨ ਦੇ ਬਾਗ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਹੱਵਾਹ ਨੂੰ ਧੋਖਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਬਿਰਫ ਤੋਂ ਫਲ ਖਾਧਾ (3:1-6)। ਫਿਰ “ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਨੂੰ ਵੀ ਦਿੱਤਾ” (3:6)। ਉਸ ਨੇ “[ਆਪਣੀ] ਤੀਵੀਂ ਦੀ ਗੱਲ ਮੰਨੀ” (3:17), “ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਖਾਧਾ” (3:6)।

ਜਦੋਂ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਆਦਮ ਨੇ ਧੋਖਾ ਨਹੀਂ ਖਾਧਾ ਪਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਧੋਖਾ ਖਾ ਕੇ ਅਪਰਾਧ ਵਿੱਚ ਪੈ ਗਈ,” ਉਹ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਲਈ ਆਦਮ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਸੀ। ਹੋਰ ਕਿਤੇ, ਉਸ ਨੇ ਪਹਿਲੇ ਪਾਪ ਦੇ ਲਈ ਆਦਮ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾਇਆ ਸੀ (ਵੇਖੋ ਰੋਮੀਆਂ 5:12-21)।¹⁰⁴ ਪੌਲੁਸ ਇਹ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਮਨੁੱਖਜਾਤੀ ਦੇ ਇਤਹਾਸ ਵਿਚ ਉਸ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਪਲ ਵਿਚ, ਜਦੋਂ ਆਦਮ ਨੂੰ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ, ਉਹ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਵਿਚ ਅਸਫਲ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਬੇਸ਼ੱਕ, ਇਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਵਿਨਾਸ਼ਕਾਰੀ ਸੀ। ਆਦਮ ਅਤੇ ਹੱਵਾਹ ਨੂੰ ਅਦਨ ਦੇ ਬਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ (ਉਤਪਤ 3:24) ਅਤੇ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਸਰਾਪ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਹੱਵਾਹ ਨੂੰ ਜਿਹੜਾ ਸਰਾਪ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਉਸ ਵਿਚ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ: “ਤੇਰੇ ਪਤੀ ਵੱਲ ਤੇਰੀ

ਚਾਹ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਉਹ ਤੇਰੇ ਉੱਤੇ ਹੁਕਮ ਚਲਾਵੇਗਾ” (ਉਤਪਤ 3:16)।

ਉਤਪਤ ਵਿਚ ਇਸ ਕਹਾਣੀ ਵਿੱਚੋਂ ਟਿੱਪਣੀਕਾਰਾਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕਤਾਵਾਂ ਕੱਢੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਅਸੀਂ ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕਤਾ ਨੂੰ ਲਵਾਂਗੇ। ਆਇਤ 13 “ਕਿਉਂ ਜੋ” (*γάρ, ἄρα*) ਸ਼ਬਦ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ “ਕਿਉਂਕਿ” ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। 13 ਅਤੇ 14 ਆਇਤਾਂ ਵਿਚ “ਕਿਉਂ ਜੋ” ਸ਼ਬਦ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਆਪਸ ਵਿਚ ਜੋੜਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਾਰੇ ਉਹ ਚਰਚਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ: ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪਰਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਆਦਮ ਪਹਿਲਾਂ ਰਚਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੱਵਾ ਨੇ ਪਾਪ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਪੁਰਖਾਂ ਨਾਲੋਂ ਮਾੜੀਆਂ ਜਾਂ ਕਮਜ਼ੋਰ ਜਾਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਭੇਲੀਆਂ ਹਨ।¹⁰⁵ ਉਸ ਦੀ ਗੱਲ ਬਿਲਕੁਲ ਸਰਲ ਹੈ: ਇਹ ਵਚਨ ਵਿੱਚੋਂ ਸਬੂਤ ਹੈ ਕਿ ਪੁਰਖਾਂ ਨੂੰ ਆਮ ਬੰਦਗੀਆਂ ਵਿਚ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਨੂੰ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕੋਈ ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕਤਾ ਇਕ ਕਲਪਨਾ ਹੈ।

ਆਇਤ 15. ਬੰਦ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਆਇਤ ਜੋ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਆਇਤ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ 15 ਆਇਤ ਵਿਚ ਆਉਂਦੇ ਹਾਂ, ਸਾਨੂੰ ਦੋ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। (1) ਹਾਲਾਂਕਿ ਵਿਆਖਿਆਵਾਂ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੀਆਂ ਹਨ, ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਟਿੱਪਣੀਕਾਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਲਿਖਣ ਵਿਚ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਆਮ ਉਦੇਸ਼ ਤੇ ਸਹਿਮਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ:¹⁰⁶ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਬਾਰੇ ਉਸ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਅਰਥ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਚਰਚਾ ਨੂੰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਦੇ ਲਈ ਕਿਸੇ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਗੱਲ ਨਾਲ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਸੀ। (2) ਹਾਲਾਂਕਿ ਬੰਦ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ, ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਦੀਆਂ ਮੁਖ-ਸਚਾਈਆਂ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ, ਵਿਆਖਿਆਵਾਂ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵੱਡੇ ਵਿਸਤਾਰ ਦੀ ਪਰਵਾਨਗੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਕੁਝ ਵਿਆਖਿਆਵਾਂ ਸੰਭਵ ਤੌਰ ਤੇ ਦੂਜੀਆਂ ਵਿਆਖਿਆਵਾਂ ਵਰਗੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਵਿਆਖਿਆਵਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਥਾਂ ਤੇ ਦਿੱਤੇ ਸਰਲ ਬੰਦ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀਆਂ।

ਇਹ ਆਇਤ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, **ਤਾਂ ਵੀ ਬਾਲ ਜਣਨ ਦੇ ਵਸੀਲੇ ਨਾਲ ਉਹ ਬਚਾਈ ਜਾਵੇਗੀ।** ਆਓ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਟੀਕੇ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ ਚੁਣੌਤੀ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੂਪ ਨਾਲ ਦਰਸਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਕੁਝ ਮੂਲ ਲਿਖਤ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੀਏ। ਬਾਈਬਲ ਦੇ ਇਕ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਨੇ ਇਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ “ਮੁੱਢ” ਵਿਖਾਉਣ ਵਜੋਂ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਆਇਤ “ਮੁੱਢਾਂ,” ਸ਼ਬਦਾਂ ਜਾਂ ਵਾਕਾਂ ਨਾਲ ਭਰੀ ਪਈ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਖਾਸ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾ ਸ਼ਬਦ “ਇਸਤ੍ਰੀ” NASB ਅਨੁਵਾਦਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ, ਕਿਰਿਆ ਅਨਯ ਪੁਰਖ ਇਕਵਚਨ ਹੈ, ਇਸ ਦਾ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਅਰਥ ਹੋਵੇਗਾ “ਉਹ [ਇਕਵਚਨ] ਬਚਾਈ ਜਾਵੇਗੀ [ਜਾਂ ‘ਸੰਭਾਲੀ ਜਾਵੇਗੀ’] (ਵੇਖੋ KJV)। ਇਸ ਨਾਲ ਇਹ ਸਵਾਲ ਖੜ੍ਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਇਤ 15 ਵਿਚ “ਉਹ” ਕੌਣ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲੀਆਂ ਆਇਤਾਂ ਹੱਵਾ ਦੇ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਹੱਵਾ ਦੇ ਬਾਰੇ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਸਰਾਪ ਦੇ ਨਾਲ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜੀਉਣਾ ਸੀ ਉਸ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰਨਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ।

ਇੱਥੇ ਇਕ ਹੋਰ ਸ਼ਬਦ ਹੈ: “ਬਚਾਈ ਜਾਵੇਗੀ”: NASB ਵਿਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ਬਚਾਈ ਜਾਵੇਗੀ *σῴζω* (*ਸੋਜੋ*) ਤੋਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ “ਬਚਾਈ ਗਈ” ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ (ਵੇਖੋ KJV; NKJV; NEB)। ਕੁਦਰਤੀ ਖਤਰਿਆਂ ਅਤੇ ਆਫ਼ਤਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਏ ਜਾਣ ਸਮੇਤ, *ਸੋਜੋ* ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਕਈ ਅਰਥ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ; ਪਰ 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਵਿਚ ਕਿਸੇ

ਹੋਰ ਥਾਂ ਤੇ, ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਪਾਪ ਤੋਂ ਬਚਾਏ ਜਾਣ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ (1:15; 2:4; 4:16)¹⁰⁷

ਅਗਲਾ ਸ਼ਬਦ ਹੈ “ਵਸੀਲੇ ਨਾਲ,” ਜਿਹੜਾ ਇਸ ਬੰਦ ਵਿਚ ਸੰਬੰਧਕ *διὰ* (ਡੀਆ) ਤੋਂ ਹੈ। ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਕਾਰਕ ਡੀਆ ਨਾਲ ਇਸ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ “ਦੇ ਵਸੀਲੇ ਨਾਲ”¹⁰⁸ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।¹⁰⁹ ਉਸ ਹਾਲਤ ਵਿਚ, ਬੰਦ ਇਹ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ, “ਉਹ ਬਾਲ ਜਣਨ ਦੇ ਵਸੀਲੇ ਨਾਲ (ਪਾਪ ਤੋਂ) ਬਚਾਈ ਜਾਵੇਗੀ।” ਅਸੀਂ ਇਸ ਤੱਥ ਸਮੇਤ ਕਿ “ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਕਿਸੇ ਦਾ ਪੱਖ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ” (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 10:34) ਕਈ ਕਾਰਣਾਂ ਕਰਕੇ ਇਸ ਅਨੁਵਾਦ/ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਛੇਤੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਬੇਅੰਤ ਹੋਣਾ ਕਿਸੇ ਇਸਤ੍ਰੀ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਵੇਗਾ।

ਡੀਆ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਆਮ ਅਨੁਵਾਦ ਹੈ “ਰਾਹੀਂ,” ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਿਸੇ ਬੂਹੇ ਜਾਂ ਇਕ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਜਾਣਾ ਹੋਵੇ।¹¹⁰ ਕੁਝ ਅਨੁਵਾਦਕਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਬੰਦ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, “ਜਦੋਂ ਉਹ ਜਨਮ ਦੇਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਗੁਜਰੇਗੀ ਉਹ (ਮੌਤ ਤੋਂ) ਬਚਾਈ ਜਾਵੇਗੀ।” ਪਰ, ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ (ਸਗੋਂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਵਾਲੀਆਂ, ਮਸੀਹੀ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਵੀ) ਕਈ ਵਾਰ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੰਦਿਆਂ ਮਰ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਫਿਲਹਾਲ ਜਾਂਚ ਲਈ “ਮੁੱਢ” ਕਾਫੀ ਹੈ। “ਉਹ ਬਾਲ ਜਣਨ ਦੇ ਵਸੀਲੇ ਨਾਲ ਬਚਾਈ ਜਾਵੇਗੀ” ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ? ਸ਼ਾਇਦ, ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਉੱਤਮ ਹੈ ਕਿ ਆਇਤ 15 ਵਿਚ ਇਕਵਚਨ “ਉਹ” ਸ਼ਬਦ ਹੱਵਾਹ ਦੇ ਲਈ ਨਹੀਂ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੌਲੁਸ ਆਮ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਇਹ ਚਰਚਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ “ਇਸਤ੍ਰੀ” ਕੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ (1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 2:11, 12)। ਆਇਤਾਂ 11 ਅਤੇ 12 ਵਿਚ ਜਦੋਂ ਪੌਲੁਸ ਨੇ “ਇਕ ਇਸਤ੍ਰੀ” ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ, ਉਸ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਕੋਈ ਖਾਸ ਇਸਤ੍ਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਆਇਤ 15 ਵਿਚ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਵੀ ਇਸੇ ਭਾਵ ਵਿਚ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ “ਇਸਤ੍ਰੀ” ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਪੌਲੁਸ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਭੰਡਾਰ ਰੱਖਣ ਦੇ ਖਤਰੇ ਨੂੰ ਮੁੱਲ ਲੈ ਕੇ, ਅਸੀਂ ਉਸ ਦੀ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ: “ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਆਮ ਬੰਦਗੀ ਵਿਚ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਸੰਬੰਧੀ ਮੇਰੀਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਦਾ ਲੋਕਾਂ ਤੇ ਇਹ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਪਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਾਰੀਆਂ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਯੋਗ ਅਤੇ ਗੁਣਵਾਨ ਹਨ। ਮੇਰੀ ਪੂਰੀ ਸੇਵਕਾਈ ਦੌਰਾਨ, ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਨੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ ਤੇ ਅਣਗਿਣਤ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਮੇਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਪਰ, ਇਕ ਅਨੋਖਾ ਕੰਮ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਮੈਂ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ – ਇਕ ਅਜਿਹੀ ਯੋਗਤਾ ਜੋ ਸਿਰਫ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਵਿਚ ਹੈ ਅਤੇ ਧਰਤੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਪੁਰਖ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਹੈ – ਅਤੇ ਉਹ ਹੈ ਬਾਲ ਜਣਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ!”

ਕੁਝ ਲੋਕ ਕਹਿਣਗੇ ਕਿ ਸਿਰਫ ਇਸਤ੍ਰੀ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਹੀ ਮਸੀਹਾ ਇਸ ਜਗਤ ਵਿਚ ਆ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਉਹ “ਬਾਲ ਜਣਨ” ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਏ ਨਿਸ਼ਚਤ ਅਨੁੱਛੇਦ “the” (τῆς, ਟੇਸ) ਨੂੰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਇਕ ਖਾਸ ਜਨਮ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਸੰਭਵ ਤੌਰ ਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਜਨਮ – ਯਿਸੂ ਦੇ ਜਨਮ – ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਆਇਤ 15 ਦਾ ਇਹ ਅਰਥ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਹ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਇਕ ਅਨੋਖੀ ਭੂਮਿਕਾ ਦੀ ਨਾਟਕੀ ਮਿਸਾਲ ਹੈ ਜੋ ਇਸਤ੍ਰੀ ਨਿਭਾਉਂਦੀ ਹੈ।

“ਬਾਲ ਜਣਨ” ਨੂੰ ਇਕ ਅਲੰਕਾਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵੀ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਚ “ਇਕ ਹਿੱਸਾ ਸਮੁੱਚੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ” (ਇਕ ਪੂਰਨ ਅੰਸ),¹¹¹ ਇਸ ਲਈ “ਬਾਲ ਜਣਨ” “ਇਸਤ੍ਰੀ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਦਾ ਸਾਰ” ਹੈ।¹¹² ਜੇਕਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ, 15 ਆਇਤ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਹਿੱਸਾ ਇਸ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦਾ

ਹੈ ਕਿ ਇਸਤ੍ਰੀ ਦੀ ਮੁਕਤੀ ਦੀ ਆਸ ਇਕ ਪੁਰਖ ਬਣਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਬਣਨ ਵਿਚ ਹੈ। ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ, ਇਸ ਦੇ ਬੰਦਗੀ ਵਿਚ ਅਗਵਾਈ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਾ ਕਰਨਾ ਬਲਕਿ ਚੁੱਪ ਚਾਪ ਰਹਿ ਕੇ ਸਿੱਖਣ ਦੇ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋਣਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

ਪਰ, ਕਹਾਣੀ ਵਿਚ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੇ ਹੋਰ ਵੀ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਹੈ। ਆਓ ਅੰਤ ਵਿਚ ਆਇਤ 15 ਦੇ ਆਖਰੀ ਹਿੱਸੇ (ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ “ਮੁੱਢ”) ਨੂੰ ਵੇਖੀਏ: ਜੇ ਓਹ ਨਿਹਚਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਅਤੇ ਪਵਿੱਤਰਤਾਈ ਵਿੱਚ ਸੰਜਮ ਨਾਲ ਟਿਕੀਆਂ ਰਹਿਣ। ਕਿਉਂਕਿ, ਇਸ ਆਇਤ ਵਿਚ, “ਉਹ” ਇਕਵਚਨ ਹੈ ਅਤੇ “ਓਹ” ਬਹੁਵਚਨ ਹੈ,¹¹³ ਕੁਝ ਲੋਕ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਦੇ ਹਨ ਕਿ “ਓਹ” ਮਾਂ ਦੇ ਬਾਲ ਜਣਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਹੋਣਗੇ – ਸ਼ਾਇਦ ਉਸ ਦੇ ਬੱਚੇ। ਕਿਉਂਕਿ “ਜੇ” (ἐάν, ਈਨ) ਸ਼ਬਦ ਇਕ ਸਰਤ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਵਿਆਖਿਆ ਇਕ ਮਾਂ ਦੀ ਮੁਕਤੀ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਵਿਹਾਰ ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਬਣਾ ਦੇਵੇਗੀ – ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਸਿੱਟਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਾਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਰੱਦ ਕਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਪਾਏ ਹੋਏ ਲੇਖਕ ਕਈ ਵਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਜਿਹੜੇ ਇਕਵਚਨ ਹਨ ਬਹੁਵਚਨ (ਸਮੂਹਿਕ) ਅਰਥ ਨਾਲ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਲਈ, ਮੂਸਾ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਕਿ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਅਸੀਂ ਆਦਮੀ [ਇਕਵਚਨ] ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਰੂਪ ਉੱਤੇ ... ਬਣਾਈਏ ਅਤੇ ਓਹ [ਬਹੁਵਚਨ] ... ਧਰਤੀ ਪੁਰ ... ਰਾਜ ਕਰਨ” (ਉਤਪਤ 1:26)। ਹਾਲਾਂਕਿ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿਚ ਇਕ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਬਣਾਇਆ ਸੀ (“ਆਦਮੀ” ਲਈ ਇਬਰਾਨੀ ਸ਼ਬਦ אָדָם ਆਦਮ ਹੈ), ਉਸ ਨੇ ਸਾਰੀ ਮਨੁੱਖਜਾਤੀ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਹਾਲਾਂਕਿ 15 ਆਇਤ ਇਕਵਚਨ (“ਉਹ”) ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਵਿਚ ਜੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਉਹ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਪੂਰੇ ਇਸਤ੍ਰੀ ਸਮਾਜ ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਪੌਲੁਸ ਸ਼ਾਇਦ ਕੁਝ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ: “ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਅਨੂਠੀਆਂ ਹਨ। ਖਾਸਕਰ, ਇਹ ਗੱਲ ਉਸ ਦੇ ਬੱਚੇ ਦੇ ਜਣਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ ਬਿਲਕੁਲ ਸੱਚ ਹੈ। ਫਿਰ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸੋਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿ ਉਹ ਸਿਰਫ ਇਸ ਅਨੇਕ ਗੁਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਬਚਾਈਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਅਸਲ ਵਿਚ, ਉਹ ਵੀ ਦੂਜਿਆਂ ਦੇ ਵਾਂਗ (ਯਿਸੂ ਦੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਦੁਆਰਾ; 2:6) ਬਚਾਈਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ ‘ਜੇ ਓਹ ਨਿਹਚਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਅਤੇ ਪਵਿੱਤਰਤਾਈ ਵਿੱਚ ਸੰਜਮ ਨਾਲ ਟਿਕੀਆਂ ਰਹਿਣ।’”

ਆਇਤ 15 ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਸ਼ਬਦ ਉਸ ਦਾ ਇਕ ਚੰਗਾ ਸਾਰ ਹਨ ਜੋ ਮਸੀਹੀ ਜੀਵਨ ਜੀਉਣ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ; ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੁਰਖਾਂ ਅਤੇ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਦੋਹਾਂ ਦੇ ਲਈ ਮਹੱਤਤਾ ਹੈ। “ਰਹਿਣ” ਸ਼ਬਦ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ μένω (ਮੀਨੋ) ਤੋਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ “ਜਿਹੜਾ ਛੱਡਦਾ ਨਹੀਂ,” ਜਿਹੜਾ “ਟਿਕਿਆ ਰਹਿੰਦਾ”¹¹⁴ ਅਤੇ ਸਬਰ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਜੀਵਨਭਰ ਦੇ ਲਈ ਇਕ ਨੁਸਖਾ ਹੈ।

“ਨਿਹਚਾ” (πίστις, ਪਿਸਟਿਸ) ਅਤੇ “ਪ੍ਰੇਮ” (ἀγάπη, ਅਗਾਪੇ) ਉਹ ਸ਼ਬਦ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਅਧਿਐਨ ਵਿਚ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਵੇਖ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ।¹¹⁵ ਨਿਹਚਾ ਵਿਚ ਟਿਕੇ ਰਹਿਣਾ ਇਹ ਨਿਸ਼ਚਤ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਭੂ ਵਿਚ ਸਾਡਾ ਭਰੋਸਾ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਰਹੇ। 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 13 ਅਨੁਸਾਰ, ਪ੍ਰੇਮ ਟਿਕੇ ਰਹਿਣਾ (ਦੂਜੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵਿਚ) ਧੀਰਜ, ਦਿਆਲਗੀ, ਅਧੀਨਤਾਈ, ਨਿਮਰਤਾ, ਨਿਸੁਆਰਥ ਅਤੇ ਉਦਾਰਤਾ ਵਿਚ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਰਹਿਣਾ ਹੈ।

ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਹੈ ਜਦੋਂ ਸਾਡਾ ਸਾਹਮਣਾ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਨਾਲ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ

ਅਨੁਵਾਦ “ਪਵਿੱਤਰਤਾਈ”¹¹⁶ (ἀγίασμός, *ਹੇਗੀਆਸਮੋਸ*) ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੀ ਚੀਜ਼ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜੀ “ਵੱਖ ਕੀਤੀ,” “ਅੱਡ ਕੀਤੀ,” ਜਾਂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੂੰ “ਸਮਰਪਿਤਾ” ਕੀਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ “ਪਵਿੱਤਰਤਾ” ਜਾਂ “ਪਵਿੱਤਰਤਾਈ” ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।¹¹⁷ ਇਸ ਮੂਲ ਲਿਖਤ ਵਿਚ, ਇਹ ਖਾਸਕਰ ਉਸ “ਚਾਲ-ਚਲਣ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੱਖ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਲਈ ਉਚਿਤ ਹੈ।”¹¹⁸ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਸਾਨੂੰ ਹਰੇਕ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ: “ਪਵਿੱਤਰ ਬਣੋ ਇਸ ਲਈ ਜੋ ਮੈਂ ਪਵਿੱਤਰ ਹਾਂ” (1 ਪਤਰਸ 1:16)।

ਇਹ ਬੰਦ “ਸੰਜਮ” ਸ਼ਬਦ ਨਾਲ ਖਤਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਵੀ ਉਸੇ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ (σωφοροσύνη, *ਸੋਫਰੋਸਿਉਨ*) ਤੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ 9 ਆਇਤ ਵਿਚ “ਸੰਜਮ ਸਹਿਤ” ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। “ਸੰਜਮ” “ਚੰਗੇ ਫੈਸਲੇ, ਸਬਰ, ਆਤਮ-ਸੰਜਮ ਨੂੰ ਅਮਲ ਵਿਚ ਲਿਆਉਣਾ” ਹੈ।¹¹⁹

ਨਿਹਚਾ, ਪ੍ਰੇਮ, ਪਵਿੱਤਰਤਾਈ, ਚੰਗਾ ਫੈਸਲਾ – ਇਹ ਅਜਿਹੇ ਗੁਣ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਾਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ (ਮਰਦਾਂ ਅਤੇ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਦੋਹਾਂ) ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿਚ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਤਮਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਨਿਰੰਤਰ ਵਧਦੇ ਜਾਈਏ।

ਆਓ ਇਕ ਪਲ ਦੇ ਲਈ ਅਸੀਂ “ਪਵਿੱਤਰਤਾ” ਜਾਂ “ਪਵਿੱਤਰਤਾਈ” ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵੱਲ ਮੁੜੀਏ: ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਚ ਇਹ ਗੁਣ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਬਾਈਬਲ ਵਿਚ “ਸੰਤ” ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। “ਸੰਤ” ਉਹ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜਿਹੜਾ ਸਿੱਧ ਜਾਂ ਸੰਪੂਰਣ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਉਹ ਜਿਹੜਾ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਲਈ ਇਕ ਸਮਰਪਿਤ (ਵੱਖਰਾ) ਜੀਉਣ ਜੀ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਮੇਰੀ ਸਿਰਫ ਕਲਪਨਾ ਹੈ, ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਸੰਤ ਮਰਦਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਸੰਤ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ। ਆਓ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਸੀਹੀ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਦੇ ਲਈ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰੀਏ ਜਿਹੜੀਆਂ ਆਪਣੇ ਪੂਰੇ ਦਿਲ ਦੇ ਨਾਲ ਉਹ ਬਣਨ ਦਾ ਜਤਨ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਸੰਗਿਕਤਾ

ਹਰੇਕ ਪਾਪੀ ਨੂੰ ਕਿਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ (2:1-7)

ਹਰੇਕ ਪਾਪੀ ਦੀਆਂ ਚਾਰ ਵੱਡੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਹਨ: ਲੋਕ ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਦੇ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪਰਵਾਹ ਕਰਦੇ ਹਨ (2:1, 2); ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਜਿਹੜਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਚੇ ਹੋਏ ਵੇਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ (2:3, 4); ਇਕ ਮੁਕਤੀਦਾਤਾ ਜਿਹੜਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਮਰਨ ਦੇ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ (2:5, 6) ਅਤੇ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਹੜਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਦੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸਾਂਝਾ ਕਰੇਗਾ (2:7)।

ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ: ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਤਰਜੀਹ (2:1)

ਅਫ਼ਸੁਸ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਭਰੀ ਪਈ ਸੀ। ਝੂਠੇ ਉਪਦੇਸ਼ਕਾਂ ਦਾ ਮੈਂਬਰਾਂ ਤੇ ਉਲਟ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਕਲੀਸੀਆ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਉਹ ਨਹੀਂ ਸਨ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨਾਲ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਜਿੱਠਾਂਗੇ? ਅਸੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਾਂ, “ਇਹ ਮਨੁੱਖ ਜੋ ਗਲਤ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਜੋ ਉਹ ਅਸਲ ਵਿਚ ਹਨ! ਸਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਉਣ

ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ!" ਸ਼ਾਇਦ ਸਾਡੀ ਪਹਿਲੀ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਇਹ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸਿਰਫ ਉਹ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਕਲੀਸੀਆ ਦੀ ਆਪਾਤਕਾਲੀਨ ਬੈਠਕ ਬੁਲਾਵਾਂਗੇ। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, "ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੰਮ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ!" ਜਦੋਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਸਾਡੇ ਤੇ ਹਾਵੀ ਹੋਣ ਦੇ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਧਮਕਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਕਈ ਵਾਰ ਅਸੀਂ ਇਹ ਭੁੱਲ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਡੀ ਪਹਿਲੀ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕਤਾ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਨਾ ਹੈ।

ਸਭਨਾਂ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੇ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਿਉਂ ਕਰਨੀ ਹੈ? (2:1)

2:1 ਵਿਚ, ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਸਭਨਾਂ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੇ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਤਾਗੀਦ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਕਿਉਂ? ਵੇਅਨ ਈ. ਸ਼ਾਅ ਨੇ ਕਈ ਕਾਰਣ ਦੱਸੇ ਹਨ:¹²⁰ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਨੂੰ ਹਰੇਕ ਦੇ ਬਾਰੇ ਚਿੰਤਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ (2:1, 2); ਕਿਉਂਕਿ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਹਰੇਕ ਦੇ ਬਾਰੇ ਚਿੰਤਾ ਕਰਦਾ ਹੈ (2:3, 4); ਕਿਉਂਕਿ ਮਸੀਹ ਹਰੇਕ ਦੇ ਬਾਰੇ ਚਿੰਤਾ ਕਰਦਾ ਹੈ (2:5, 6); ਕਿਉਂਕਿ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਹਰੇਕ ਦੇ ਬਾਰੇ ਚਿੰਤਾ ਕਰਦੇ ਸਨ (2:7) ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ (ਪਹਿਲੇ ਵਿਚਾਰ ਵੱਲ ਵਾਪਸ ਜਾਂਦਿਆਂ), ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਲੋਕ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਸਾਨੂੰ ਹਰੇਕ ਦੇ ਬਾਰੇ ਚਿੰਤਾ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ (2:8)।

"ਮਰਾਤਬੇ ਵਾਲਿਆਂ" ਦੇ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰੋ (2:2)

ਪਹਿਲਾਂ ਤਿਮੋਥਿਉਸ 2:2 ਦੇਸ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਮਸੀਹੀ ਰਵੱਈਏ ਸੰਬੰਧੀ ਇਕ ਮੁਖ ਆਇਤ ਹੈ।¹²¹ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਮਰਾਤਬੇ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਆਖਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸ ਸਮੇਂ "ਨੀਰੇ ਸਮਰਾਟ ਦਾ ਰਾਜ ਚੱਲਦਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਮਸੀਹੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਘਮੰਡ, ਬੇਰਹਿਮੀ ਅਤੇ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ਵਿਚ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸੀ।"¹²² ਫਿਰ ਵੀ, ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਆਖਿਆ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਨੇ ਆਖਿਆ ਹੈ, "ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਆਦਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ, ਤਾਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਉਸ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਦਾ ਆਦਰ ਕਰੋ।"

ਅਸੀਂ ਜਿੱਥੇ ਕਿਤੇ ਵੀ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਸਾਨੂੰ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਸਾਡੇ ਸੂਬੇ ਵਿਚ ਮੁਖੀ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਸੇਵਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਦੇ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।¹²³ ਸਾਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਮਨ ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟਤਾ ਦੇ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਉਹ ਚੰਗੇ ਫੈਸਲੇ ਲੈ ਸਕੇ। ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਰਾਜਨੀਤਕ ਇੱਛਾਵਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੇ ਦੇਸ ਦੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਚਿੰਤਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਬਣੇ। ਜੇਕਰ ਉਹ ਇਕ ਚੰਗਾ ਆਗੂ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਉਸ ਦੇ ਲਈ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਜੇਕਰ ਉਹ ਉਸ ਨਾਲੋਂ ਘੱਟ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਉਸ ਦੇ ਸੁਧਾਰ ਦੇ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਸਭ ਤੋਂ ਅਹਿਮ ਗੱਲ, ਸਾਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਮੁਕਤੀ ਦੇ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

"ਚੈਨ ਅਤੇ ਸੁਖ ਵਾਲਾ ਜੀਵਨ" (2:2)

ਇਹ ਕਿਉਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ "ਚੈਨ ਅਤੇ ਸੁਖ ਵਾਲੀ ਉਮਰ ਭੋਗੀਏ"? ਕੁਝ ਲੋਕ ਇਹ ਜਵਾਬ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਨ, "ਇਹ ਕਿੰਨਾ ਅਜੀਬ ਸਵਾਲ ਹੈ! ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ ਤੇ, ਹਰ ਕੋਈ ਚੈਨ ਅਤੇ ਸੁਖ ਵਾਲਾ ਨਾਲ ਉਮਰ ਭੋਗਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ!" ਸੰਭਵ ਤੌਰ ਤੇ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਸਾਨੂੰ ਜੀਵਨ ਦਾ ਅਨੰਦ ਮਾਣਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋਰ ਗੰਭੀਰ ਉਦੇਸ਼ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਅਗਲੀਆਂ ਤੁਰੰਤ

ਇਸ ਗੱਲ ਤੇ ਕੇਂਦਰਿਤ ਹਨ ਕਿ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਭਈ ਸਾਰੇ ਮਨੁੱਖ ਬਚਾਏ ਜਾਣ (2:3, 4)। ਜਦੋਂ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਸ਼ਾਂਤੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਤਾਂ ਕਲੀਸੀਆ ਸਤਾਓ ਦੇ ਡਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਇਕ ਥਾਂ ਇਕੱਠੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਸ਼ਾਂਤੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਜ਼ਾਦ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਆਪਣੇ ਗੁਆਂਢੀਆਂ ਅਤੇ ਮਿੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਬਾਰੇ ਦੱਸ ਸਕਾਂਗੇ। ਜਦੋਂ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਸ਼ਾਂਤੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਦਿਲੇਰੀ ਨਾਲ ਇੰਜੀਲ ਦਾ ਪਰਚਾਰ ਕਰ ਸਕਾਂਗੇ ਅਤੇ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਬਾਰੇ ਖੁਸ਼ਖ਼ਬਰੀ ਨੂੰ ਫੈਲਾ ਸਕਾਂਗੇ।¹²⁴ ਇਸ ਲਈ, ਆਓ ਅਸੀਂ “ਚੈਨ ਅਤੇ ਸੁਖ ਵਾਲੇ ਜੀਵਨ” ਦੇ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰੀਏ, ਨਾ ਸਿਰਫ ਆਪਣੇ ਆਪ ਦੇ ਲਈ ਪਰ ਸਾਡੇ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਲਈ ਵੀ।

ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਸਚਿਆਈ ਨੂੰ ਜਾਣਨਾ (2:4)

ਪੈਲੁਸ ਨੇ ਮੁਕਤੀ ਅਤੇ ਸਚਿਆਈ ਦੇ ਗਿਆਨ ਨੂੰ ਇਕੱਠਿਆਂ ਬੰਨ੍ਹਿਆਂ। ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਸਚਿਆਈ ਦੇ ਗਿਆਨ ਵਿਚ ਆ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਨਿਹਚਾ ਉਤਪੰਨ ਹੁੰਦੀ ਹੈ (ਰੋਮੀਆਂ 10:17), ਬਦਲੇ ਵਿਚ ਨਿਹਚਾ ਆਗਿਆਕਾਰੀ ਉਤਪੰਨ ਕਰਦੀ ਹੈ (ਰੋਮੀਆਂ 16:26)। ਪਰ ਉਹ “ਪੂਰਾ (ਜਾਂ ਸੰਪੂਰਣ) ਗਿਆਨ” ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਸਾਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਲੋੜ ਹੈ। ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਬਪਤਿਸਮਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣਾ ਹੈ (ਮੱਤੀ 28:19, 20)। ਸਾਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ “ਉਸ ਦੀ ਇੱਛਾ ਦੇ ਗਿਆਨ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ” ਹੋਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ (ਕੁਲੁੱਸੀਆਂ 1:9)।

ਯਿਸੂ: ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖ (2:5)

ਇਕ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਬਾਰੇ ਇਕ ਕਾਲਪਨਿਕ ਕਹਾਣੀ ਸੁਣਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਲੱਕੜੀ ਦੇ ਇਕ ਟੁਕੜੇ ਅਤੇ ਲੋਹੇ ਦੇ ਇਕ ਟੁਕੜੇ ਨੂੰ ਵੈਲਡਰ ਦੇ ਕੋਲ ਲੈ ਕੇ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਨੂੰ ਵੈਲਡਿੰਗ ਕਰਕੇ ਜੋੜ ਦਿਓ। ਵੈਲਡਿੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ “ਇਹ ਅਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਲੱਕੜੀ ਦੇ ਇਕ ਟੁਕੜੇ ਅਤੇ ਲੋਹੇ ਦੇ ਇਕ ਟੁਕੜੇ ਨੂੰ ਜੋੜਨ ਦੇ ਲਈ ਮੈਨੂੰ ਇਕ ਅਜਿਹੀ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਲੱਕੜੀ ਦੀ ਵੀ ਅਤੇ ਲੋਹੇ ਦੇ ਦੋਹਾਂ ਦੀ ਹੋਵੇ।” ਇਹ ਕਾਲਪਨਿਕ ਕਹਾਣੀ ਮਨੁੱਖਜਾਤੀ ਦੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨਾਲ ਫੇਰ ਇਕ ਬਣਨ ਸੰਬੰਧੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦੀ ਉਦਾਹਰਣ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਉਹੋ ਜਿਹੀ ਏਕਤਾ ਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ, ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖ ਦੋਵੇਂ ਹੋਵੇ। ਉਹ ਅਨੇਖਾ ਵਿਅਕਤੀ ਯਿਸੂ ਸੀ ਉਹ ਪੂਰਾ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਅਤੇ ਪੂਰਾ ਮਨੁੱਖ ਸੀ। ਇਹ ਸਚਿਆਈ ਸਾਡੇ ਅਸੀਮਿਤ ਮਨਾਂ ਦੇ ਲਈ ਬਹੁਤ ਉੱਚੀ ਅਤੇ ਪਵਿੱਤਰ ਹੈ, ਪਰ ਅਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਨਿਹਚਾ ਨਾਲ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

ਸਾਡਾ “ਇੱਕੋ ਵਿਚੋਲਾ” (2:5)

ਵਚਨ ਸਿਰਫ “ਇੱਕੋ ਵਿਚੋਲੇ” ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਰਹੱਸਵਾਦੀਆਂ ਨੇ ਦੂਤ ਵਿਚੋਲਿਆਂ ਨੂੰ ਜੋੜ ਦਿੱਤਾ (ਵੇਖੋ ਕੁਲੁੱਸੀਆਂ 2:18); ਅੱਜ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਕਈਆਂ ਨੇ ਮਰੀਅਮ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ “ਸੰਤਾਂ” ਨੂੰ ਜੋੜ ਦਿੱਤਾ; ਪਰ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਸਿਰਫ ਇੱਕੋ ਨੂੰ ਪਛਾਣਦਾ ਹੈ। ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਵੱਲ ਨੂੰ ਜਾਣ ਦਾ “ਰਾਹ” ਯਿਸੂ ਹੈ (ਯੂਹੰਨਾ 14:6; ਜੋੜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ)। ਅਸੀਂ “ਉਸ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਕੋਲ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ” (ਇਬਰਾਨੀਆਂ 7:25)। “ਉਸ ਦੇ ਰਾਹੀਂ” ਅਸੀਂ ਪਿਤਾ ਦੇ ਕੋਲ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ (ਅਫ਼ਸੀਆਂ 2:18)।

ਪੋਲੁਸ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਕਾਰਣ ਕੀ ਹੈ? (2:8-15)

ਪੋਲੁਸ ਦਾ ਇਹ ਕਿਉਂ ਮੰਨਣਾ ਸੀ ਕਿ 2:8-15 ਦੇ ਮਜਬੂਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਲਿਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ? ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਇਤਾਂ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਵਿਚ, ਅਸੀਂ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪੁਸ਼ਾਕ ਸੰਬੰਧੀ ਉਸ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਸਾਇਦ ਇਹ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਅਮੀਰ ਮਸੀਹੀ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਬੰਦਗੀ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਿੰਗਾਰ ਦਾ ਵਿਖਾਵਾ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਵਰਤ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਬੰਦਗੀ ਵਿਚ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਤੇ ਪੋਲੁਸ ਦੁਆਰਾ ਲਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ, ਅਸੀਂ ਅਫ਼ਸੂਸ ਵਿਚ ਪੰਥਕ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਦੀ ਮਜਬੂਤ ਅਗਵਾਈ ਦੇ ਅੰਸ਼ਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੰਡਲੀ (ਕਲੀਸੀਆ) ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਵੀ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿਵੇਂ ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਦੇ ਕੁਝ ਲੇਖਕਾਂ ਨੇ ਗਲਾਤੀਆਂ 3:28 ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ("ਨਾ ਨਰ ਨਾ ਨਾਰੀ ਹੋ ਸੱਕਦਾ ਹੈ") ਦੀ ਗਲਤ ਵਿਆਖਿਆ ਅਤੇ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ; ਇਸ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਅਫ਼ਸੂਸ ਵਿਚ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਤੋੜਿਆ ਮਰੋੜਿਆ ਸੀ।

ਸਾਫ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਕਹੀਏ, ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਕਿ ਪੋਲੁਸ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲ ਕਿਸ ਤੋਂ (ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ) ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਪਾ ਕੇ ਆਖੀ ਸੀ, ਪਰ ਇਹ ਵਿਆਸ ਲਗਾਉਣ ਵਿਚ ਸੱਚਮੁੱਚ ਕੋਈ ਹਾਨੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪੋਲੁਸ ਨੇ ਉਹ ਕਿਉਂ ਲਿਖਿਆ ਜੇ ਉਸ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਸੀ। ਪਰ, ਇਹ ਵਿਆਸ ਲਗਾਉਣਾ ਵੀ ਗਲਤ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਕ ਲੇਖਕ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਦਾ ਹੈ, "ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਹਾਲਾਤ [ਜਿਸ ਕਿਸੇ ਹਾਲਾਤ ਦੇ ਲੇਖਕ ਨੇ ਖੋਜ ਕੀਤੀ ਸੀ] ਸੁਧਰ ਗਏ, ਪੋਲੁਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਬੰਦਗੀ ਵਿਚ ਇਸਤ੍ਰੀ ਦੇ ਲਈ ਪਰਚਾਰ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਪੁਰਖ ਉੱਤੇ ਹੁਕਮ ਚਲਾਉਣਾ ਸਹੀ ਹੋ ਗਿਆ।" ਆਓ ਅਸੀਂ ਰੁਕ ਕੇ ਉਸ ਦੇ ਬਾਰੇ ਜ਼ਰਾ ਸੋਚੀਏ। ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਵਿਚ ਜੇਕਰ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਜੋ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿਚ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਹਾਲਾਤ ਸੁਧਰ ਗਏ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਦਾ ਅਰਥ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ।

ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਤੇ ਪੋਲੁਸ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ (2:11-14)

ਪੋਲੁਸ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਰਦਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੁਝ ਲੋਕ ਸਮਝਦੇ ਹਨ। ਉਸ ਨੇ ਫ਼ੀਬੀ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਜੋ ਕਿ ਇਕ ਇਸਤ੍ਰੀ ਅਤੇ ਕਲੀਸੀਆ ਦੀ ਸੇਵਕਾ ਸੀ (ਰੋਮੀਆਂ 16:1)। ਉਸ ਨੇ ਪ੍ਰਿਸਕਿੱਲਾ ਦਾ ਮਸੀਹ ਯਿਸੂ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਵਜੋਂ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ (ਰੋਮੀਆਂ 16:3)। ਉਸ ਨੇ ਯੂਓਦੀਆ ਅਤੇ ਸੁੰਤੁਖੇ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪਛਾਣਿਆ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖੁਸ਼ਖ਼ਬਰੀ ਦੇ ਕੰਮ ਵਿਚ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਜੱਦੋ-ਜਹਿਦ ਕੀਤੀ ਸੀ (ਫ਼ਿਲਿੱਪੀਆਂ 4:1-3)। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਉਸ ਸੂਚੀ ਉੱਤੇ ਇਕ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰੀਏ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੋਲੁਸ ਨੇ ਰੋਮੀਆਂ ਦੀ ਪੱਤ੍ਰੀ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿਚ ਸਲਾਮ ਆਖਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਵਿਚ ਸਾਨੂੰ ਕਈ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕ ਮਿਲਦੇ ਹਨ ਜੋ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਸਨ (ਰੋਮੀਆਂ 16:3-15)। ਆਓ ਇਹ ਨਾ ਭੁੱਲੀਏ ਕਿ ਇਹ ਪੋਲੁਸ ਹੀ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਉਤੇਜਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਲਿਖੇ: "ਨਾ ਨਰ ਨਾ ਨਾਰੀ ਹੋ ਸੱਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਸੱਭੇ ਮਸੀਹ ਯਿਸੂ ਵਿੱਚ ਇੱਕੋ ਹੀ ਹੋ" (ਗਲਾਤੀਆਂ 3:28)।

ਬਾਈਬਲ ਅਧਾਰਿਤ ਅਧੀਨਗੀ (2:11)

ਜਦੋਂ ਬਾਈਬਲ ਅਧੀਨਗੀ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਮਹੱਤਵ, ਯੋਗਤਾ, ਜਾਂ

ਸਰੇਸ਼ਟਤਾ ਸੰਬੰਧੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕੇਂਦਰ-ਬਿੰਦੂ ਵਿਵਸਥਾ ਅਤੇ ਇਖ਼ਤਿਆਰ ਤੇ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਉੱਚ ਮਾਰਗ (ਹਾਈਵੇ) ਤੇ ਗਸ਼ਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕਿਸੇ ਕਾਰ ਨੂੰ ਰੋਕਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਕੋਲ ਡਰਾਈਵਰ ਤੇ ਇਖ਼ਤਿਆਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ (ਵੇਖੋ ਰੋਮੀਆਂ 13:1-7)। ਕਾਰ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਕੋਲ ਉਹ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਉਸ ਅਫਸਰ ਕੋਲ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹਨ; ਉਹ ਜ਼ਿਆਦਾ ਬੁੱਧਵਾਨ ਜਾਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪੜ੍ਹਿਆ ਲਿਖਿਆ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ, ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ, ਗਸ਼ਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਕੋਲ ਜ਼ਿਆਦਾ ਇਖ਼ਤਿਆਰ ਹੈ।

ਕੁਝ ਲੇਖਕ ਮਸੀਹੀਅਤ ਸੰਬੰਧੀ ਇਖ਼ਤਿਆਰ ਅਤੇ ਅਧੀਨਗੀ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਧਾਰਣਾਵਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਸਬੂਤ ਦੇ ਤੌਰ ਗਲਾਤੀਆਂ 3:28 ਨੂੰ ਮੂਲ ਲਿਖਤ ਵਜੋਂ ਵਰਤਦੇ ਹਨ: “ਨਾ ਯਹੂਦੀ ਨਾ ਯੂਨਾਨੀ, ਨਾ ਗੁਲਾਮ ਨਾ ਅਜ਼ਾਦ, ਨਾ ਨਰ ਨਾ ਨਾਰੀ ਹੋ ਸੱਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਸੱਭੋ ਮਸੀਹ ਯਿਸੂ ਵਿੱਚ ਇੱਕੋ ਹੀ ਹੋ।” ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਕੋਈ ਚਿੰਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਰਸੂਲ ਜਿਸ ਨੇ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਲਿਖੇ ਸਨ ਉਸੇ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਤਨੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਤੀਆਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ (ਅਫ਼ਸੀਆਂ 5:24) ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਆਮ ਬੰਦਗੀ ਵਿਚ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਅਧੀਨ ਹੋ ਕੇ ਰਹਿਣ (1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 14:34; 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 2:11, 12)। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਮਸੀਹ ਵਿਚ “ਨਾ ਯਹੂਦੀ ਨਾ ਯੂਨਾਨੀ ਹੈ,” “ਨਾ ਗੁਲਾਮ ਨਾ ਅਜ਼ਾਦ,” “ਨਾ ਨਰ ਨਾ ਨਾਰੀ ਹੈ।” ਅਸੀਂ ਇਹ ਗੱਲ ਵੀ ਜੋੜ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਮਸੀਹ ਵਿਚ ਨਾ ਕੋਈ ਕਾਲਾ ਨਾ ਗੋਰਾ ਹੈ, ਨਾ ਲੰਮਾ ਨਾ ਗਿੱਠਾ ਹੈ, ਨਾ ਪੜ੍ਹਿਆ ਲਿਖਿਆ ਨਾ ਅਨਪੜ੍ਹ ਹੈ – ਕਿਉਂਕਿ ਮਸੀਹ ਵਿਚ ਸਭ ਇਕ ਹਨ। ਫਿਰ ਵੀ, ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕ ਜਿਹੜੇ ਮਸੀਹੀ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਉਹ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੇ ਜੋ ਉਹ ਅਸਲ ਵਿਚ ਹਨ, ਹਾਂ ਹੁਣ ਤੋਂ ਉਹ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਹੋਏ ਹੋਰਨਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਹਨ।¹²⁵ ਇਸ ਬੰਦ ਦਾ ਅਰਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮਹੱਤਵ ਵਿਚ ਕੋਈ ਫ਼ਰਕ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਾਰੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹਨ; ਇਕ ਮਸੀਹੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਮਹੱਤਵ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿਚ ਦੂਜੇ ਮਸੀਹੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿੰਨਾ ਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, “ਜਦੋਂ ਪ੍ਰਭੂ ਵਿਚ ਮੁਕਤੀ ਦੀ ਗੱਲ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਨਰ ਅਤੇ ਨਾਰੀ, ਗੁਲਾਮ ਅਤੇ ਅਜ਼ਾਦ ਵਿਚ ਕੋਈ ਫ਼ਰਕ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਮਸੀਹ ਵਿਚ ਸਭ ਇਕ ਹਨ।”¹²⁶

ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਲਿਖਿਆ, “ਪਰ ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਜਾਣ ਲਵੋ ਭਈ ਹਰੇਕ ਪੁਰਖ ਦਾ ਸਿਰ ਮਸੀਹ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਤ੍ਰੀ ਦਾ ਸਿਰ ਪੁਰਖ ਹੈ ਅਤੇ ਮਸੀਹ ਦਾ ਸਿਰ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਹੈ” (1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 11:3)। ਜੇ. ਡੀ. ਥੋਮਸ ਨੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਸੀ, “ਮਸੀਹ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨਾਲੋਂ ਕਿਸੇ ਗੱਲ ਵਿਚ ਘਟੀਆ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਿਚ ਉਹ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ।”¹²⁷ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਅਤੇ ਮਸੀਹ ਦੀ ਏਕਤਾ ਉਸ “ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਿਚ ਅਧੀਨਗੀ” ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਨਰ ਅਰ ਨਾਰੀ ਦੀ ਏਕਤਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

“ਬਾਲ ਜਣਨਾ” (2:15)

2:15 ਤੇ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਵਿਚ, ਅਸੀਂ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪੌਲੁਸ ਨੇ “ਬਾਲ ਜਣਨਾ” ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਇਸਤ੍ਰੀ ਦਾ ਇਕ ਅਨੋਖਾ ਗੁਣ ਹੈ। ਕੁਝ ਲੋਕ ਸੋਚਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਬਾਲ ਜਣਨ ਦੇ ਬਾਰੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਕੋਈ ਵਾਧੂ ਉਦੇਸ਼ ਹੋਵੇਗਾ। ਕੈਲੀ ਨੇ ਲਿਖਿਆ,

ਇਹ ਵੀ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ, ਇਸਤ੍ਰੀ ਦੇ ਲਈ ਬਾਲ ਜਣਨ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣ ਵਿਚ, ਪੌਲੁਸ ਝੂਠੇ ਉਪਦੇਸ਼ਕਾਂ ਵੱਲ ਡੰਡਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲਿੰਗ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ

ਸੀ [1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 4:3] ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨੈਸਟਿਕਵਾਦੀ ਵਾਰਿਸਾਂ, ਆਰੇਨੀਅਸ ਅਨੁਸਾਰ ... ਇਹ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ "ਵਿਆਹ ਅਤੇ ਬੱਚੇ ਜਣਨਾ ਸ਼ਤਾਨ ਵੱਲੋਂ ਹੈ।"¹²⁸

ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਵਿਆਹ ਅਤੇ ਬੱਚੇ ਜਣਨ ਦੇ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ (ਤੀਤੁਸ 2:4)

ਅਧਿਆਇ 2 ਅਤੇ 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 11:5 ਵਿਚਕਾਰ ਕੀ ਸੰਬੰਧ ਹੈ?

ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਬੰਦ ਵਿਚ ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਹਰ ਜਗ੍ਹਾ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਦੇ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਇਕ ਬੰਦ ਨੂੰ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਾਲਾਤਾਂ ਅਧੀਨ ਵਰਤਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪਰਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਪਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਉਹ 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 11:5 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਨਾਲ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਅਗੰਮ ਵਾਕ ਕਰਨ ਦਾ ਵਰਦਾਨ ਸੀ। ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਗੰਮ ਕਰਨਾ, ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ, ਸਰੋਤਿਆ ਦੀਆਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਮੰਨ ਲੈਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰ ਨੂੰ ਕੱਜਣ ਸੰਬੰਧੀ ਪੌਲੁਸ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਕਿਸੇ ਆਮ ਪਰਿਸਥਿਤੀ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਪੌਲੁਸ ਦਾ ਅਗਲਾ ਵਿਸ਼ਾ ਪ੍ਰਭੂ ਭੋਜ ਹੈ (1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 11:17-34), ਕਲੀਸੀਆ ਦੀਆਂ ਬੰਦਗੀਆਂ ਦਾ ਮੁਖ ਕੇਂਦਰ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 20:7)। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਤੀਜਾ ਗੈਰ-ਕਾਰਕ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 11:17 ਵਿਸ਼ੇ ਦੇ ਬਦਲਣ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ, ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 11:5 ਦੀ ਪਰਿਸਥਿਤੀ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਆਮ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਆਇਤ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ "[1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ] 14:34 ਵਿਚ ਪਾਬੰਦੀ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਵਿਚ" ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ¹²⁹: "ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਨੇ ਕਲੀਸੀਆ [“ਮੰਡਲੀਆਂ”] ਵਿਚ ਚੁੱਪ ਚਾਪ ਰਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੋਲਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ।" 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 11 ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਭਾਗ ਵਿਚ, ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਇਕ ਸਮੱਸਿਆ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਤ ਕੀਤਾ: ਮਸੀਹੀ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਅਧੀਨਗੀ ਨੂੰ ਵਿਅਕਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 14 ਵਿਚ, ਉਸ ਨੇ ਇਕ ਹੋਰ ਸਮੱਸਿਆ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਤ ਕੀਤਾ: ਮਸੀਹੀ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਮੰਡਲੀ (ਕਲੀਸੀਆ) ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਅਧੀਨਗੀ ਨੂੰ ਵਿਅਕਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਡਬਲਿਯੂ. ਈ. ਵਾਈਨ ਨੇ ਲਿਖਿਆ,

ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਿ ਮੰਡਲੀ (ਕਲੀਸੀਆ) ਦੇ ਇਕੱਠਿਆਂ ਹੋਣ ਦੇ ਮੇਕੇ ਇੱਥੇ [1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 11:5] ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਦੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 14:34 ਵਿਚ ਇਸ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਲੀਸੀਆ ਇਕੱਠੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਨੇ ਚੁੱਪ ਚਾਪ ਰਹਿਣਾ ਹੈ ... । ਫਿਰ ਵੀ ਇਸ ਕਥਨ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜੋ ਮੂਲ ਨਿਯਮ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰੇ ਕਿ "ਸਪੱਸ਼ਟ ਵਚਨ ਨੂੰ ਇਸ ਕਰਕੇ ਇਕ ਪਾਸੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਚਨ ਨੂੰ ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।" [1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ] 14:34 ਦਾ ਅਰਥ ਬਿਲਕੁਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਕਥਨ [1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 11:5] ਮੰਡਲੀ (ਕਲੀਸੀਆ) ਦੇ ਇਕੱਠਿਆਂ ਹੋਣ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ।¹³⁰

ਟਿੱਪਣੀਆਂ

¹ਡਬਲਿਯੂ. ਈ. ਵਾਈਨ, ਮੈਰਿਲ ਐਫ. ਅੰਗਰ ਅਤੇ ਵਿਲੀਅਮ ਵਾਈਟ, ਜੂਨੀਅਰ, *ਵਾਈਨਜ਼ ਕੰਪਲੀਟ ਇਕਸਪੋਜਿਟਰੀ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ ਆਫ ਓਲਡ ਐਂਡ ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ ਵਰਡਸ* (ਨੈਸਵਿਲੇ: ਥੋਮਸ ਨੈਲਸਨ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, 1985), 62. ²ਵਾਲਟਰ ਬਾਉਰ, *ਏ ਗਰੀਕ-ਇੰਗਲਿਸ਼ ਲੈਕਸੀਕਨ ਆਫ ਦਿ ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ ਐਂਡ ਅਦਰ ਅਰਲੀ*

ਕ੍ਰਿਸਚਨ ਲਿਟਰੇਚਰ, ਤੀਜਾ ਸੰਪਾਦਨ, ਸੋਧ ਅਤੇ ਸੰਪਾਦਨ ਫਰੈਡਰਿਕ ਵਿਲੀਅਮ ਡੈਕ (ਸ਼ਿਕਾਗੋ: ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਫ਼ ਸ਼ਿਕਾਗੋ ਪ੍ਰੈਸ, 2000), 213. ³2:1 ਦੀ ਪਰਿਸਥਿਤੀ ਵਿਚ, *ਪਰੋਸਿਉਚੇ* ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਹਿਲੂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਵਰਣਨ ਹੋਰ ਤਿੰਨਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਾਡੇ ਪਾਪਾਂ ਦਾ ਇਕਰਾਰ ਕਰਨਾ। ⁴ਬਾਉਰ, 878. ⁵ਉਸੇ ਸਥਾਨ ਤੇ, 339-40. ਦੂਜੀਆਂ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿਚ, *ਅੰਨਟਿਊਕਸਿਸ* ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ “ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ” ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ (4:5); ਪਰ 2:1 ਵਿਚ, ਜੋਰ ਨਿਸ਼ਚਤ ਕਿਸਮ ਦੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਤੇ ਹੈ। ⁶ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 19:23-41 ਵੇਖੋ। ⁷ਬਾਉਰ, 81. ⁸ਉਸੇ ਸਥਾਨ ਤੇ, 79. ⁹... ਸਭਨਾਂ ਮਰਾਤਬੇ ਵਾਲਿਆਂ ਵਾਕ ਸਾਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮਰਾਤਬੇ ਵਾਲੀਆਂ ਸ਼ਬਦੀਆਂ ਦੇ ਬਾਰੇ ਸੋਚਣ ਦੇ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਸਕੂਲ ਦੇ ਅਧਿਆਪਕ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਈ ਲੋਕ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ; ਪਰ ਸ਼ਾਇਦ ਪੌਲੂਸ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਸਮਾਜਕ ਅਧਕਾਰੀ ਸਨ। ¹⁰ਬਾਉਰ, 439.

¹¹ਉਸੇ ਸਥਾਨ ਤੇ, 440-41. ¹²ਡੋਨ ਡੀਵੈਲਟ, *ਪੌਲਜ ਲੈਟਰਜ ਟੂ ਟਿਮੋਥੀ ਅੰਡ ਟਾਈਟਸ*, ਬਾਈਬਲ ਸਟੱਡੀ ਟੈਕਸਟਬੁਕ (ਜੇਪਲਿਨ, ਮਿਸੋਰੀ: ਕਾਲਜ ਪ੍ਰੈਸ, 1961), 49. ¹³ਵਾਈਨ, ਅੰਗਰ ਅਤੇ ਵਾਈਟ, 272. ¹⁴ਬਾਉਰ, 412. ¹⁵ਵਾਲਟਰ ਡਬਲਿਊ. ਵੈਂਸਲ ਅੰਡ ਜੋਰਜ ਡਬਲਿਊ. ਨਾਈਟ III, ਨੇਟਸ ਆਨ 1 ਅੰਡ 2 ਟਿਮੋਥੀ, *ਦ ਅੰਨਾਈਡੀ ਸਟੱਡੀ ਬਾਈਬਲ*, ਸੋਧ, ਕੈਠੇਬ ਬਾਰਕਰ (ਗਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਜ, ਮਿਸ਼ੀਗਨ: ਜੋਨਡੋਰਵਨ ਪਬਲਿਸ਼ਿੰਗ ਹਾਊਸ, 1985), 1837. ¹⁶ਬਾਉਰ, 919. ¹⁷“ਭਲਾ” ਸ਼ਬਦ ਸੰਬੰਧੀ, 1:8 ਤੇ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਵੇਖੋ। ¹⁸ਬਾਉਰ, 109. ¹⁹“ਸਾਡੇ ਮੁਕਤੀ ਦਾ ਤੇ ਪਰਮੇਸੁਰਾ ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਦੀ ਇਕ ਆਮ ਧਾਰਣਾ ਹੈ, ਪਰ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਵਿਚ ਇਹ ਕਦੇ-ਕਦਾਈ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਾਕ “ਸਾਡੇ ਮੁਕਤੀ ਦਾ ਤੇ ਪਰਮੇਸੁਰਾ ਮੁਖ ਰੂਪ ਵਿਚ 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਅਤੇ ਤੀਤੁਸ ਵਿਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ (1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 1:1; 2:3; ਤੀਤੁਸ 1:3; 2:10; 3:4)।” ²⁰ਬਾਉਰ, 982-83.

²¹ਉਸੇ ਸਥਾਨ ਤੇ, 447. ²²ਵਾਈਨ, ਅੰਗਰ, ਵਾਈਟ, 348. ²³ਸ਼ਾਇਦ, ਇਕ ਤੁਲਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ: ਬੂਠੇ ਉਪਦੇਸ਼ਕ ਸਿਰਫ਼ ਕੁਝ ਗਿਣੇ ਚੁਣੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਆਪਣਾ “ਖਾਸ ਗਿਆਨ” ਸਾਂਝਾ ਕਰਦੇ ਸਨ। ²⁴“ਇੱਕੋ ਪਰਮੇਸੁਰਾ ਸੰਬੰਧੀ ਕਥਨ ਉਸ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿਚ ਹੈ ਜੋ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਗਿਆਨਵਾਦ ਦੀ ਸ਼ਾਖਾ ਵਿਚ ਇਕ ਸਿਧਾਂਤ ਸੀ ਜੋ ਦੋ ਪਰਮੇਸੁਰਾਂ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਸੀ: ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਵਿਚ ਘਟੀਆ ਪਰਮੇਸੁਰ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਵਿਚ ਵਧੀਆ ਪਰਮੇਸੁਰ। ²⁵ਵਿਲੀਅਮ ਬਾਰਕਲੇਅ, *ਦ ਲੈਟਰ ਟੂ ਟਿਮੋਥੀ, ਟਾਈਟਸ ਅੰਡ ਫਿਲੋਮੇਨ*, ਦ ਡੇਲੀ ਸਟੱਡੀ ਬਾਈਬਲ (ਫਿਲਾਡੈਲਫੀਆ: ਵੈਸਟਮਿੰਸਟਰ ਪ੍ਰੈਸ, 1975), 62. ²⁶ਵਾਈਨ, ਅੰਗਰ ਅਤੇ ਵਾਈਟ, 400; ਵਿਲੀਅਮ ਹੈਂਡਰਿਕਸਨ, *ਇਕਸਪੋਜੀਸ਼ਨ ਆਫ ਦ ਪਾਸਟਰਲ ਏਪਿਸਲਜ*, ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ ਕਮੈਂਟਰੀ (ਗਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਜ, ਮਿਸ਼ੀਗਨ: ਬੇਕਰ ਬੁਕ ਹਾਊਸ, 1965), 97. ²⁷ਬਾਉਰ, 634. ²⁸ਗੋਰਡੋਨ ਡੀ. ਫੀ, *1 ਅੰਡ 2 ਟਿਮੋਥੀ, ਟਾਈਟਸ*, ਹੇ ਗੁਡ ਨਿਊਜ ਕਮੈਂਟਰੀ (ਸੈਨ ਫਰਾਂਸਿਸਕੋ: ਹਾਰਪਰ ਅੰਡ ਰੋਅ, 1984), 29. ²⁹ਡੇਵਿਡ ਲਿਪਸਕੋਥ ਅਤੇ ਜੇ. ਡਬਲਿਊ. ਸੈਰਰਡ, *ਏ ਕਮੈਂਟਰੀ ਆਨ ਦ ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ ਏਪਿਸਲਜ*, ਜਿਲਦ 5 (ਨੈਸਵਿਲੇ: ਗਾਸਪਲ ਐਡਵੋਕੇਟ ਕੰਪਨੀ, 1942), 140. ਕੁਝ ਲੋਕ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਕਿ ਮੂਲ ਲਿਖਤ ਇਹ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਯਿਸੂ ਹਾਲੇ ਵੀ ਇਕ ਮਨੁੱਖ ਹੈ। ਪਰ, ਸਾਰੇ ਇਸ ਗੱਲ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਨ ਕਿ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਯਿਸੂ ਦੇ ਅਨੁਭਵ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਵਿਚਲੇ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਕੰਮ ਦੇ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੂਪ ਵਿਚ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ³⁰ਲੁਟਰੇਨ ਸ਼ਬਦ “ਗੁਆਉਸ ਦੇ ਸ੍ਰੋਤਾਂ” ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ (ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ $\lambdaύω$, *ਲੁਓ* ਤੋਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ “ਗੁਆਉਣਾ” ਹੈ)।

³¹ਬਾਉਰ, 87. ³²ਉਸੇ ਸਥਾਨ ਤੇ, 1030. ³³ਡੇਵਿਡ ਐਲ. ਰੋਪਰ ਦੀ ਪੁਸਤਕ *ਰੋਮਨਜ 1-7: ਏ ਡਾਕਟ੍ਰੀਨਲ ਸਟੱਡੀ*, ਟਰੱਬ ਫਾਰ ਟ੍ਰੂਥ ਕਮੈਂਟਰੀ (ਸੀਆਰਕੀ, ਆਰਕੈਨਸ: ਰਿਸੋਰਸ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨਜ, 2013), ਵਿਚ ਸਫ਼ੇ 226-35, 251-53 ਤੇ ਪ੍ਰਾਸਚਿੱਤ ਦੀ ਲੋੜ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ³⁴ਇਕ ਭਾਵ ਵਿਚ, ਮਸੀਹੀ ਸਭਨਾਂ ਦੇ ਲਈ ਮਰਿਆ ਹੈ (1 ਪਤਰਸ 3:18)। ਇਕ ਹੋਰ ਭਾਵ ਵਿਚ, ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਈ ਮਰਿਆ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਦੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ (ਅਫ਼ਸੀਆਂ 5:25), ਕਿਉਂਕਿ ਇਹੀ ਉਹ ਲੋਕ ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾਉਣਗੇ। ³⁵“ਸਾਖੀ” ($\muαρτυριον$, *ਮਾਰਟੀਰਿਓਨ*) ਸ਼ਬਦ ਸੰਬੰਧੀ, 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 1:8 ਤੇ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਵੇਖੋ। ³⁶“ਵੇਲੇ ਸਿਰਾ ਵਾਕ ਸੰਬੰਧੀ, ਤੀਤੁਸ 1:3 ਤੇ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਵੇਖੋ। ³⁷ਬਾਉਰ, 1003-4. ³⁸ਉਸੇ ਸਥਾਨ ਤੇ, 543. ³⁹ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ, ਪਰਚਾਰਕ ਦਾ ਵੀ ਕੰਮ ਅਤੇ ਜਿੰਮੇਵਾਰੀ ਉਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਇਕ ਰਾਜਦੂਤ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ (ਵੇਖੋ ਅਫ਼ਸੀਆਂ 6:20)। ⁴⁰ਅਪੋਸਟਲੋਸ ਸ਼ਬਦ ਸੰਬੰਧੀ, 1:1 ਤੇ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਵੇਖੋ।

⁴¹ਬਾਉਰ, 276. ⁴²“ਉਪਰੰਤ” ਸ਼ਬਦ ਵਾਪਸ 2:7 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ – ਪੌਲੂਸ ਦੇ ਪਰਚਾਰਕ, ਰਸੂਲ ਅਤੇ ਉਪਦੇਸ਼ਕ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਥਾਪੇ ਜਾਣ ਦਾ। ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪਰਚਾਰਕ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ, ਉਹ ਇਕ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸੀ। ⁴³ਬਾਉਰ, 182. ⁴⁴ਜੇ. ਐਨ. ਡੀ. ਕੈਲੀ, *ਦ ਪਾਸਟਰਲ ਏਪਿਸਲਜ*, ਹਾਰਪਰਸ ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ ਕਮੈਂਟਰੀਜ (ਸੈਨ ਫਰਾਂਸਿਸਕੋ: ਹਾਰਪਰ ਅੰਡ ਰੋਅ, 1960), 65. ⁴⁵ਬਾਉਰ, 79. ⁴⁶ਵਾਲਟਰ ਐਲ. ਲੀਫੈਲਡ,

1 ਐਂਡ 2 ਟਿਮੋਥੀ, ਟਾਈਟਸ, ਦ ਐਨਆਈਬੀ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਕਮੈਂਟਰੀ (ਗਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸ਼ੀਗਨ: ਜੇਨਡੇਰਵਨ, 1999), 92. ⁴⁷ਜੇ. ਡਬਲਿਊ. ਰੋਬਰਟਸ, ਲੈਟਰ ਟੂ ਟਿਮੋਥੀ, ਦ ਲਿਵਿੰਗ ਵਰਡ (ਐਸਟਿਨ, ਟੈਕਸਾਸ: ਆਰ. ਬੀ. ਸਵੀਟ ਕੰਪਨੀ, 1964), 21. ⁴⁸ਰੈਡਰਿਕਸਨ, 105. ਕੀ ਪੌਲੁਸ ਇਹ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਬੰਦਗੀ ਦੌਰਾਨ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ? ਨਹੀਂ, ਪਰ ਉਹ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਹੰਨਾਹ ਵਰਗੀਆਂ ਬਣਨ ਜਿਹੜੀ ਆਪਣੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਹੀ ਪਈ ਆਖਦੀ ਸੀ (1 ਸਮੂਏਲ 1:13)। ⁴⁹ਕੈਲੀ, 66. ⁵⁰ਕਾਰਲ ਸਪੇਨ, ਦ ਲੈਟਰਸ ਆਫ ਪੌਲ ਟੂ ਟਿਮੋਥੀ ਐਂਡ ਟਾਈਟਸ, ਦ ਲਿਵਿੰਗ ਵਰਡ ਕਮੈਂਟਰੀ (ਐਸਟਿਨ, ਟੈਕਸਾਸ: ਆਰ. ਬੀ. ਸਵੀਟ ਕੰਪਨੀ, 1970), 46.

⁵¹ਅਪਵਾਦ ਉਦੋਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਉਦਾਸੀਨ-ਰਵੱਈਏ ਨਾਲ "ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ" ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਉਸ ਦੀ ਸਰੀਰਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ⁵²ਕੁਝ ਲੇਖਕਾਂ ਨੇ ਇਸ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਰੋਮੀਆਂ 16:16 ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਸ ਆਇਤ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਭਾਗ ਵਿਚ ਜ਼ੋਰ ਚੁੰਮਣ ਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਸਲਾਮ ਦੁਆ ਕਰਨ ਦਾ ਇਕ ਆਮ ਤਰੀਕਾ ਸੀ, ਪਰ ਉਸ ਚੁੰਮੇ ਦੀ "ਪਵਿੱਤਰਤਾਈ" ਤੇ ਸੀ। ਇਹ ਚੁੰਮਾ ਅਸਲੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਕੋਈ ਪਾਖੰਡ। ⁵³ਪੌਲ ਲੈਸਲੀ ਗਾਰਬਰ ਦੀ ਪੁਸਤਕ *ਦ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਸਟੈਂਡਰਡ ਬਾਈਬਲ ਇਨਸਾਈਕਲੋਪੀਡੀਆ*, ਸੋਧਿਆ ਸੰਸਕਰਣ, ਸੋਧ, ਜੀਓਫਰੀ ਡਬਲਿਊ. ਬਰੇਮਿਲੀ (ਗਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸ਼ੀਗਨ: ਵਿਲੀਅਮ ਬੀ. ਈਰਡਮੈਂਸ ਪਬਲਿਸਿੰਗ ਕੰਪਨੀ, 1982) ਵਿਚ ਸਫ਼ਾ 2:610 ਵੇਖੋ। ⁵⁴ਬਾਉਰ, 728. ⁵⁵ਜਿਹੜੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਜਾਂ ਪੁਰਖ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਸਿੱਧ ਜਾਂ ਸੰਪੂਰਣ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਪਾਪ ਕਰਦੇ ਹਾਂ (1 ਯੂਹੰਨਾ 1:8, 10); ਪਰ ਉਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸੰਨ ਕਰਨ ਦੀ ਇਕ ਬਲਦੀ ਹੋਈ ਇੱਛਾ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਵਿਚ ਪਸ਼ਚਾਤਾਪ ਨਾਲ ਉਸ ਦੀ ਵੱਲ ਮੁੜਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਹ ਪਾਪ ਕਰਦਾ ਜਾਂ ਕਰਦੀ ਹੈ (1 ਯੂਹੰਨਾ 1:9)। ⁵⁶ਬਾਉਰ, 720. ⁵⁷ਵਾਈਨ, ਅੰਗਰ ਅਤੇ ਵਾਈਟ, 26. ⁵⁸ਬਾਉਰ, 232-33. ⁵⁹ਜੇਨ ਆਰ. ਡਬਲਿਊ. ਸਟੈਟ, ਗਾਰਡ ਦ ਟਰੱਚ: ਦ ਮੈਸੇਜ ਆਫ 1 ਟਿਮੋਥੀ ਐਂਡ ਟਾਈਟਸ, ਦ ਬਾਈਬਲ ਸਪੀਕਸ ਟੂਡੇ (ਡਾਊਨਰਸ ਗਰੇਵ, ਇਲੀਨੋਇਸ: ਇੰਟਰਵਰਸਿਟੀ ਪ੍ਰੈਸ, 1996), 74. ⁶⁰ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਸੰਸਾਰ ਦੀ ਕੁੱਲ ਅਬਾਦੀ ਵਿੱਚੋਂ 49.6 ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਹਨ (accessed December 5, 2016, <http://data.worldbank.org/indicator/SP.POP.TOTL.FE.ZS>)।

⁶¹ਟੀਕੇ ਸੰਬੰਧੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਬਹਿਸ ਸਿਰਫ 15 ਆਇਤ ਦੀ ਸੰਕੇਤਕ ਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਕੇਂਦਰਿਤ ਹੈ। ⁶²ਕੁਝ ਟਿਮੋਥੀ ਜੋਨਸਨ, 1 ਟਿਮੋਥੀ, 2 ਟਿਮੋਥੀ, ਟਾਈਟਸ, ਨੈਕਸ ਪਰੀਚਿੰਗ ਗਾਈਡਸ (ਐਟਲਾਂਟਾ: ਜੇਨ ਨੈਕਸ ਪ੍ਰੈਸ, 1987), 62. ⁶³ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੇਖਕਾਂ ਦਾ ਹੀ ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 3 ਅਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਬੰਦ ਸਾਨੂੰ ਅੱਜ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆਈ ਅਗਵਾਈ ਦੇ ਲਈ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ-ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਮੂਨਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ⁶⁴ਵੇਖੋ 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 1:2; 2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 2:14; 1 ਥੱਸਲੁਨੀਕੀਆਂ 1:8. ⁶⁵ਲੀਫੀਲਡ, 93. ⁶⁶ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਸ਼ਬਦ ਅਨੁਵਾਦਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜੋੜੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਹ 2:8 ਵਿੱਚੋਂ ਲਏ ਗਏ ਹਨ। ⁶⁷ਬਾਉਰ, 208-9. ⁶⁸ਇਸ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਹੀ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਦਾ ਸ਼ਬਦ "ਕੋਸਮੈਟਿਕ" ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ⁶⁹ਬਾਉਰ, 560. ⁷⁰ਰੈਡਰਿਕਸਨ, 105.

⁷¹ਕੁਝ ਅਨੁਵਾਦਾਂ ਵਿਚ, ਇਹ *ਕੋਸਮੀਓਸ* ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ "ਲਾਜ" ਜਾਂ "ਲਾਜ ਸਹਿਤ" ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ (ਵੇਖੋ KJV, NKJV; NIV)। ⁷²ਬਾਉਰ, 25. ⁷³ਦਿ ਅਮੈਰੀਕਨ ਹੈਰੀਟੇਜ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ, 5ਵਾਂ ਸੋਧ (2012), ਐਸ. ਵੀ. "ਕਨਵੈਂਸ਼ਨ"। ⁷⁴ਬਾਉਰ, 987. ⁷⁵ਸਿਰਫ ਸ਼ਬਦ ਅਨੁਵਾਦਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਅਰਥ ਸੰਦਰਭ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ। ⁷⁶ਰੈਡਰਿਕਸਨ, 107. ⁷⁷ਪਲਿਨੀ, ਨੈਚਰਲ ਹਿਸਟਰੀ 9.58. ⁷⁸ਅਸੀਂ ਜਿੱਥੇ ਕਿਤੇ ਵੀ ਹਾਂ ਸਾਨੂੰ ਉਚਿਤ ਜਾਂ ਫਬਦੇ ਕੱਪੜੇ ਪਹਿਨਣ ਬਾਰੇ ਚਿੰਤਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਲਿਖਤ ਵਿਚ ਜ਼ੋਰ ਬੰਦਗੀ ਵਿਚ ਉਚਿਤ ਜਾਂ ਫਬਦੇ ਕੱਪੜੇ ਪਹਿਨਣ ਤੇ ਹੈ। ⁷⁹ਬਾਉਰ, 861. ⁸⁰ਉਸੇ ਸਥਾਨ ਤੇ, 356; ਵਾਈਨ, ਅੰਗਰ ਅਤੇ ਵਾਈਟ, 490-91.

⁸¹ਬਾਉਰ, 452. ⁸²ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਵੀ ਜੋੜੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ (ਵੇਖੋ 5:13)। ⁸³1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 14 ਵਿਚ, "ਕਲੀਸੀਆ" (ἐκκλησία, *ਐਕਲੀਸੀਆ*) ਲਈ ਜਿਹੜਾ ਸ਼ਬਦ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਉਹ "ਮਸੀਹੀ ... ਇਕੱਠਾ" ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ (ਬਾਉਰ, 303)। ਉਸ ਅਧਿਆਇ ਦੀਆਂ 23 ਅਤੇ 26 ਆਇਤਾਂ ਵਿਚ "ਇੱਕ ਥਾਂ ਇਕੱਠੀ ਹੋਵੋ" ਅਤੇ "ਇਕੱਠੇ ਹੁੰਦੇ ਹੋ" ਸ਼ਬਦ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ⁸⁴ਬਾਉਰ, 384-85. ⁸⁵ਆਰਕੀਬਾਲਡ ਥੋਮਸ ਰੋਬਰਟਸਨ, *ਵਰਡ ਪਿਚਰਸ ਇਨ ਦ ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ*, ਜਿਲਦ 4, *ਦਿ ਏਪਿਸਲਸ ਆਫ ਪੌਲ* (ਨਿਊ ਯਾਰਕ: ਹਾਰਪਰ ਐਂਡ ਬਰਦਰਜ਼, 1931), 570. ⁸⁶ਵਾਈਨ, ਅੰਗਰ ਅਤੇ ਵਾਈਟ, 619; ਬਾਉਰ, 241. ⁸⁷ਪ੍ਰਿਸਕਿੱਲਾ ਦਾ ਨਾਮ ਸੂਚੀ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇਸ ਗੱਲ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਹਦਾਇਤ ਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਮਲ ਕੀਤਾ ਸੀ। ⁸⁸ਅਗੰਮ ਵਾਕ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਦੇ ਸਮਿਆਂ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਚਮਤਕਾਰੀ ਵਰਦਾਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ ਸੀ (1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 12:10) ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਹੱਥ ਰੱਖਣ ਨਾਲ ਮਿਲਦਾ ਸੀ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 8:18)। ⁸⁹ਰੋਮੀਅਡ ਸੀ. ਕੈਲਸੀ, *ਫਸਟ ਕੋਰਿੰਥੀਅਨਜ਼*, ਦ ਲਿਵਿੰਗ ਵਰਡ (ਐਸਟਿਨ, ਟੈਕਸਾਸ:

ਆਰ. ਬੀ. ਸਵੀਟ ਕੰਪਨੀ, 1967), 50. ⁹⁰ਪਰਚਾਰ ਸੰਬੰਧੀ ਪੌਲੁਸ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਵਿਚ ਲੋਕਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਵਚਨ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ (4:13)।

⁹¹ਬੀਤੇ ਸਮਿਆਂ ਵਿਚ, ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੇ KJV ਬਾਈਬਲ ਦੀ 12 ਆਇਤ ਵਿਚ ਦਿੱਤੇ “ਹੁਕਮ ਚਲਾਉਣਾ” ਵਾਕ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਿਆ ਅਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਜੇ ਪੁਰਖ ਇਸਤ੍ਰੀ ਨੂੰ ਮੰਡਲੀ (ਕਲੀਸੀਆ) ਵਿਚ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਲਈ *ਕਹਿੰਦਾ* ਸੀ, ਤਾਂ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁਰਖ ਦੇ ਇਖਤਿਆਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸੀ “ਖੇਰੰਦੀ।” ਯੂਨਾਨੀ ਮੂਲ ਲਿਖਤ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਸਿਰਫ ਇਹ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਾਂ ਕਿ “ਹੁਕਮ ਚਲਾਉਣਾ” ਜਾਂ “ਇਖਤਿਆਰ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਨਾ”; ਇਹ “ਕਿਸੇ ਦੀ ਥਾਂ ਲੈਣ” ਦਾ ਅਰਥ ਜਾਂ ਸੁਝਾਅ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੁਰਖ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਪਰਵਾਨਗੀ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਪੌਲੁਸ ਰਸੂਲ ਨੇ, ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਦੇ ਰਾਹੀਂ, ਪਰਵਾਨਗੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਦਿੱਤੀ। ⁹²ਬਾਉਰ, 150. ⁹³ਉਸੇ ਸਥਾਨ ਤੇ, 1041. ⁹⁴ਵਾਈਨ, ਅੰਗਰ ਅਤੇ ਵਾਈਟ, 606. ⁹⁵ਬਾਉਰ, 1041. ⁹⁶ਵੈਰਨ ਡਬਲਿਊ. ਵਿਅਰਸਬੀ, *ਦ ਬਾਈਬਲ ਇਕਸਪੋਜੀਸ਼ਨ ਕਮੈਂਟਰੀ: ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ*, ਜਿਲਦ 2 (ਵੀਹਟਨ, ਇਲੀਨੋਇਸ: ਵਿਕਟਰ ਬੁਕਸ, 1989), 217. ⁹⁷ਹੋਰਨਾਂ ਬੰਦਾਂ ਤੋਂ, ਅਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸਤ੍ਰੀ ਨੇ ਬੰਦਗੀ ਵਿਚ ਹੋਰ ਕੰਮ ਕਰਨੇ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਗੀਤ ਗਾਉਣਾ (ਅਫ਼ਸੀਆਂ 5:19) ਅਤੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇਜ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣਾ (1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 11:23-34); ਪਰ ਇੱਥੇ ਪੌਲੁਸ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਬੰਦਗੀ ਵਿਚ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ/ਪਰਚਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਨਾਲ ਹੈ। ⁹⁸ਕੁਝ ਅਨੁਵਾਦਾਂ ਵਿਚ ਇਹ ਵਾਕ “ਆਗਿਆ ਦੇਣਾ” ਸ਼ਬਦ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਝੂਠਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਛੱਡ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਰਜ ਵਿਧੀ ਵਿਕਲਪਕ ਹੈ। ⁹⁹ਬਾਉਰ, 440. 2:2 ਵਿਚ “ਚੁੱਪ ਚਾਪ” (*ਹੀਉਚੀਆ*) ਸ਼ਬਦ “ਖਾਮੋਸ਼ੀ” (ἡσυχίαι, *ਹੀਸੁਚੀਓਸ*) ਸ਼ਬਦ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਹੈ। ¹⁰⁰ਉਸੇ ਸਥਾਨ ਤੇ, 615.

¹⁰¹ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਟਿੱਪਣੀਕਾਰਾਂ ਨੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਮਸੀਹੀਅਤ ਦੀਆਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਬਰਕਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ ਹੈ। ਯਹੂਦੀ ਲੋਕ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਨੂੰ ਟੋਰਾਹ (ਪੰਚਗ੍ਰੰਥ) ਸਿੱਖਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀ ਦਿੰਦੇ, ਪਰ ਮਸੀਹੀਅਤ ਪੁਰਖ ਅਤੇ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਦੋਹਾਂ ਨੂੰ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਵਚਨ ਨੂੰ ਸਿੱਖਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ¹⁰²ਬਰੂਸ ਮੋਰਟੋਨ, *ਡਿਸੀਵਿੰਗ ਵਿੰਡਸ* (ਨੈਸਵਿਲੇ: ਟਵੰਟੀ ਫਸਟ ਸੈਂਚੂਰੀ ਕ੍ਰਿਸਚਨ, 2009), 199. ¹⁰³ਇਨ ਨੋਟ ਕਰਨ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਤਹਾਸਕ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ¹⁰⁴ਸਾਡੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ, ਆਦਮ ਜ਼ਿਆਦਾ ਗੁਨਾਹਗਾਰ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਪਾਪ ਕੀਤਾ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਪੂਰਾ ਗਿਆਨ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਅਣਆਗਿਆਕਾਰੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ¹⁰⁵ਬੀਤੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਕੁਝ ਟਿੱਪਣੀਕਾਰ ਇਸ ਅਫਸੋਸਜਨਕ ਸਿੱਟੇ ਤੇ ਪੁੱਜੇ ਸਨ ਕਿ ਪਾਪ ਵਿਚ ਡਿੱਗਣ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁਰਖ ਨਾਲੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਗੁਨਾਹਗਾਰ ਸੀ ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਆਗੂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਅਯੋਗ ਹੈ। ¹⁰⁶ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਲੇਖਕ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਪੌਲੁਸ ਇਹ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਸਿਰਫ ਬਾਲ ਜਣਨ ਵਿਚ ਚੰਗੀਆਂ ਹਨ। ¹⁰⁷ਬਾਉਰ, 982-83. ¹⁰⁸“ਬਾਲ ਜਣਨ” (τεκνογονία, *ਟੈਕਨੋਗੋਨੀਆਸ*) ਦੇ ਲਈ ਜਿਹੜਾ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ਹੈ ਉਹੀ ਸੰਬੰਧ ਕਾਰਕ ਵਿਚ ਹੈ। ¹⁰⁹ਡੀ. ਐਫ. ਹਡਸਨ, *ਟੀਚ ਯੂਅਰਸੈਲਫ ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ ਗਰੀਕ* (ਲੰਡਨ: ਇੰਗਲਿਸ਼ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪ੍ਰੈਸ, 1960), 106; ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਹਿਣ ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੈ “ਦੁਆਰਾ, ਜ਼ਰੀਏ, ਰਾਹੀਂ” (ਬਾਉਰ, 224)। ¹¹⁰ਹਡਸਨ, 106; ਬਾਉਰ, 223.

¹¹¹ਡੇਵ ਮਿਲਰ, “ਦ ਰੋਲ ਆਫ ਵੂਮੈਨ ਇਨ ਦ ਚਰਚ,” *ਸਪਿਰਿਚਿਊਲ ਸੇਰਚ* 24, ਨੰ. 1 (ਅਕਤੂਬਰ 1992): 23. ¹¹²ਏਵੇਨ ਮਲੇਨ, ਦੀ ਪੁਸਤਕ “ਐਨ ਐਕਸਜੈਟੀਕਲ ਐਂਡ ਡੀਵੈਸ਼ਨਲ ਕਮੈਂਟਰੀ: 1 ਟਿਮੋਥੀ 2:11-15,” ਦ *ਪਰੀਚਰਸ ਪੀਰੀਓਡੀਕਲ* 3 (ਮਾਰਚ 1983) ਦਾ ਸਫ਼ਾ 32 ਵੇਖੋ। ਮਲੇਨ ਨੇ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਦੀ ਮਿਸਾਲ ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ “ਬਚਨ ਦਾ ਪਰਚਾਰ ਕਰ” (2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 4:2) ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਪਰਚਾਰਕ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਦੇ ਸਾਰੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਬਾਵਜੂਦ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਕਿ ਪਰਚਾਰਕ ਉਸ ਨਾਲੋਂ ਬਹੁਤ ਵੱਧ ਕਰਦਾ ਹੈ। ¹¹³“ਰਹੋ” ਸ਼ਬਦ ਬਹੁਵਚਨ ਯੂਨਾਨੀ ਕਿਰਿਆ (μεῖνωσιν, *ਮੀਨੋਸਿਨ*) ਤੋਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਹੁਵਚਨ ਕਰਤਾ (“ਓਹ”) ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ। ¹¹⁴ਬਾਉਰ, 630-31. ¹¹⁵1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 1:5 ਵੇਖੋ। ¹¹⁶“ਪਲੀਤਾ” (1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 1:9) ਅਤੇ “ਪਵਿੱਤਰਾ” (1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 2:8) ਸ਼ਬਦ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਹਨ: ὁσιος (*ਹੋਸੀਓਸ*)। ¹¹⁷ਬਾਉਰ, 9-10. ¹¹⁸ਵਾਈਨ, ਅੰਗਰ ਅਤੇ ਵਾਈਟ, 307. ¹¹⁹ਬਾਉਰ, 987. ¹²⁰ਵੈਅਨ ਈ. ਸ਼ਾਮ ਦੀ ਪੁਸਤਕ *ਪਾਸਟਰਲ ਏਪਿਸਲਸ*, ਸੈਲਿਫ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਸਰਮਨ ਸਟਾਟਰਸ (ਸਿਨਸਿਨਾਟੀ: ਸਟੈਂਡਰਡ ਪਬਲਿਸ਼ਿੰਗ ਕੰਪਨੀ, 1999), ਦਾ ਸਫ਼ਾ 19-20 ਤੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

¹²¹ਮਸੀਹੀ ਅਤੇ ਸਮਾਜਕ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਹੋਰਨਾਂ ਮੁਖ ਬੰਦਾਂ ਵਿਚ ਰੋਮੀਆਂ 13:1-7 ਅਤੇ 1 ਪਤਰਸ 2:13-17 ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ¹²²ਸਟੋਟ, 62. ¹²³ਇਸ ਪ੍ਰੇਰੇ ਵਿਚ ਉਹ/ਉਸਨੂੰ/ਉਸਦਾ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਵਰਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਕੁਝ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਇਸਤ੍ਰੀ ਰਾਜ ਹੈ। ¹²⁴ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਦੇ ਸਮਿਆਂ ਵਿਚ ਦ *ਪੈਕਸ ਰੋਮਾਨਾ* (ਰੋਮੀ ਸ਼ਾਂਤੀ) ਮਿਸ਼ਨਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰੇ ਸੱਭਿਆ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਮੁਫ਼ਤ ਵਿਚ ਸਫ਼ਰ ਕਰਨ ਦੀ ਪਰਵਾਨਗੀ ਦਿੰਦੇ ਸਨ। ¹²⁵ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਲਈ, ਪਹਿਲੀ ਸਦੀ ਦਾ ਮਸੀਹੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਹੜਾ ਗੁਲਾਮ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ ਉਹ ਗੁਲਾਮ ਦੀ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਕੋਲ ਉਸ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀਆਂ

ਦਿੱਤੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਕੁਝ ਜਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਸਨ (ਅਫਸੀਆਂ 6:5-8; 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 6:1, 2)।¹²⁶ ਟੀ. ਆਰ. ਐਪਲਬਰੀ, *ਸਟੱਡੀਜ਼ ਇਨ ਫਸਟ ਕੋਰਿੰਥੀਅਨਜ਼*, ਬਾਈਬਲ ਸਟੱਡੀ ਟੈਕਸਟਬੁਕ (ਜੇਪਲਿਨ, ਮਿਸੋਰੀ: ਕਾਲਜ ਪ੍ਰੈਸ, 1963), 205. ¹²⁷ ਜੇ. ਡੀ. ਥੋਮਸ, *ਫਸਟ ਕੋਰਿੰਥੀਅਨਜ਼*, ਦ ਵੇਅ ਆਫ ਲਾਈਫ (ਐਬੀਲੀਨ, ਟੈਕਸਾਸ: ਬਿਬਲੀਕਲ ਰਿਸਰਚ ਪ੍ਰੈਸ, 1984), 35. ¹²⁸ ਕੈਲੀ, 70. ਕੈਲੀ, ਆਈਰੇਨੀਅਸ ਦੀ ਪੁਸਤਕ *ਅਗੋਂਸਟ ਹੈਰੇਸੀਜ਼* 1.24.2 ਵਿੱਚੋਂ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ। ¹²⁹ ਕੈਲਸੀ, 50. ¹³⁰ ਡਬਲਿਯੂ. ਈ. ਵਾਈਨ, *1 ਕੋਰਿੰਥੀਅਨਜ਼* (ਲੰਡਨ: ਓਲੀਫੈਟਸ, 1951), 147.